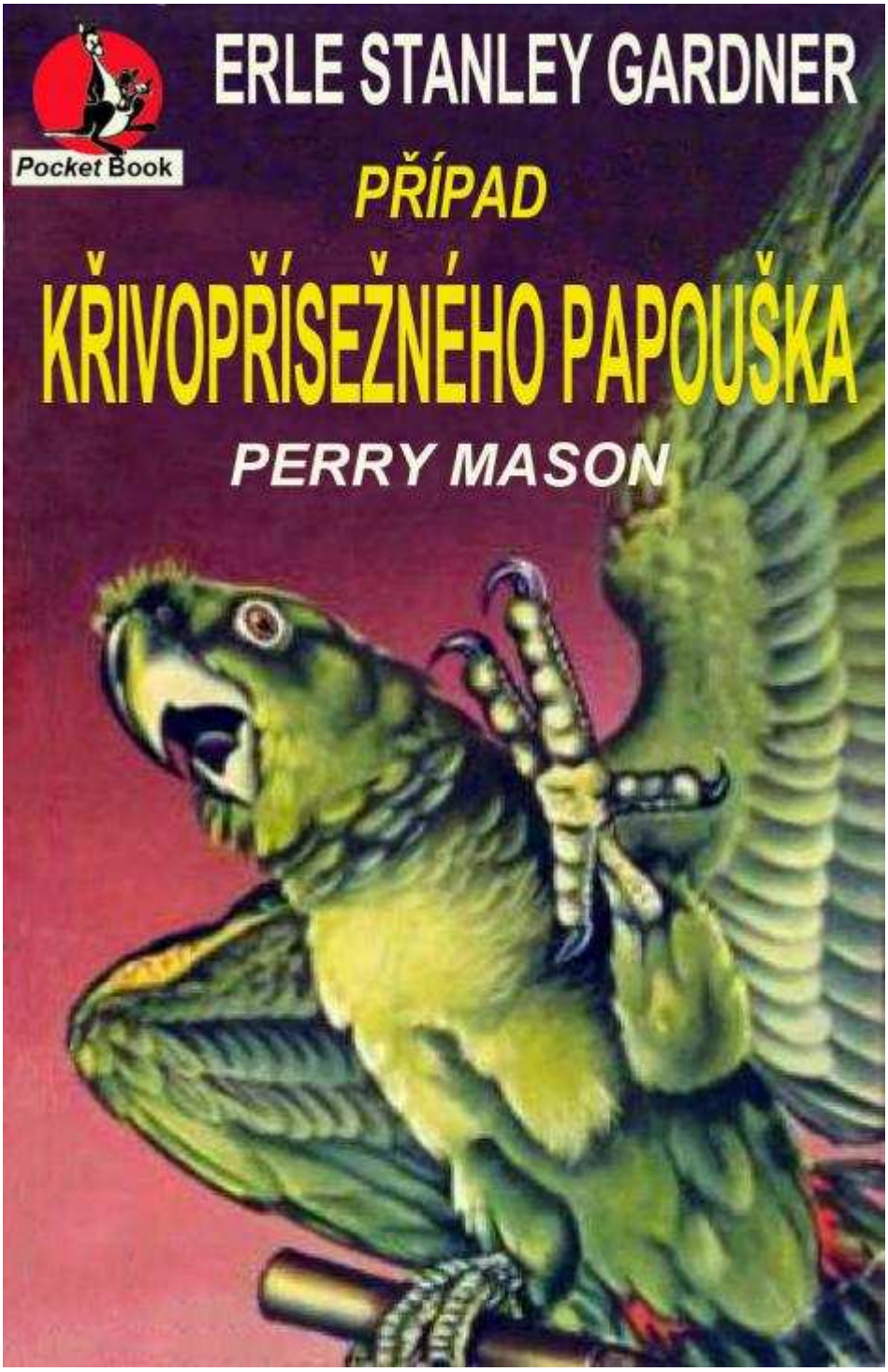

Pocket Book
ERLE STANLEY GARDNER
PŘÍPAD
KŘIVOPŘÍSEŽNÉHO PAPOUŠKA
PERRY MASON

ERLE STANLEY GARDNER

Perry Mason

Případ křivopřísežného papouška

Erle Stanley Gardner
The Case of the Perjured Parrot

Copyright © 1939 by Erle Stanley Gardner

Pocket Books, Inc. New York N. Y. 1947

KAPITOLA PRVNÍ

Perry Mason si nevlídně měřil lepenkovou krabici s nápisem „důležitá nevyřízená korespondence“.

Jeho sekretářka, Della Streetová, svěží jako ošetřovatelka v čerstvě naškrobené a nažehlené uniformě, spustila vesele, jak byla ještě při pondělku plná energie: „Prošla jsem to důkladně, šéfe, a na ty dopisy, co jsem dala nahoru, prostě musíte odpovědět. Spoustu korespondence zespodu jsem vyřídila sama.“

„Zespodu?“ zeptal se Mason. „A jak jste ji vyřídila?“

„Ležely tam totiž už trochu moc dlouho,“ přiznala se Della.

Mason se opřel pohodlně ve své otáčecí židli, přehodil jednu dlouhou nohu přes druhou, zatvářil se co nejúředněji a zeptal se, jako by chtěl Dellu podrobit křížovému výslechu: „Abychom si to tedy ujasnili, slečno Streetová. Byly to dopisy, které jste původně zařadila do kartotéky ‚důležitá nevyřízená korespondence‘?“

„Ano.“

„A občas jste tuto kartotéku důkladně probrala?“

„Ano.“

„A vyřídila jste všechno, co nevyžadovalo moji osobní odpověď?“

„Ano.“

„A přesto dnes, v pondělí ráno, dvanáctého září, jste vytáhla kupu dopisů zespodu kartotéky?“

„Přesně tak,“ přiznala se Della a oči se jí smály.

„Smím se zeptat, kolik je to dopisů?“

„Asi patnáct nebo dvacet.“

„A na ty jste sama neodpověděla?“

Della se smíchem zavrtěla hlavou.

„A co jste s nimi tedy udělala?“ zeptal se Mason.

„Přeřadila jsem je do jiné kartotéky.“

„Do jaké?“

„Do kartotéky ‚prošlá korespondence‘.“

Mason se spokojeně zasmál. „To je přece nápad, Dello. Budeme nechávat všechny dopisy v kartotéce ‚důležitá nevyřízená korespondence‘ a až časem přestanou být důležité, můžeme je přeřadit do kartotéky ‚prošlá korespondence‘. Tím se vypořádáme s korespondencí, ušetříme si starosti a já se nebudu muset zdržovat s kancelářskou rutinou, která je mi tak protivná… Víte, Dello, věci, které se momentálně zdají strašně důležité, velice často svou důležitost ztrácejí a za nějakou dobu po nich ani pes neštěkne. Události jsou jako telegrafní sloupy. Když se na ně díváme z uhánějícího vlaku, přeženou se kolem, a ačkoli se nejdřív zdají veliké, ztrácejí se rychle v dálce a vypadají čím dál tím menší, až úplně zmizí. Tak je to skoro se vším, co považujeme za hrozně důležité.“

Della se na něj dívala široce rozevřenýma nevinnýma očima. „A jsou telegrafní sloupy opravdu čím dál menší, šéfe, nebo se nám to jen zdá?“

„Samozřejmě že nejsou čím dál menší, je to jen tím, jak se od nich vzdalujeme. Místo nich se před námi objevují nové a nové telegrafní sloupy. Všechny telegrafní sloupy jsou stejně velké, jenže čím dál jsme od nich, tím menší nám připadají…“ Vtom se Mason zarazil a zeptal se: „Tak se mi zdá, že mi chcete jemně naznačit, že moje argumentace pokulhává?“

Na její vítězoslavný úsměv protáhl žertem obličej. „Měl bych mít víc rozumu a nediskutovat s ženskou. Tak dobře, Simone Legree, připravte si blok a dáme se do těch blbých dopisů.“

Otevřel krabici s kartotékou, prohlédl si dopis od význačné advokátní kanceláře a pak jej hodil přes stůl Delle: „Napište těm lidem, že mě ten jejich případ nezajímá, ani kdyby mi nabídli ještě jednou tolik. Je to prachobyčejná vražda. Nějaká ženská už má po krk svého muže, provrtá ho opakovači pistolí a potom pláče a

naříká, že byl opilý a chtěl ji bít. Žila s ním přece už šest let a viděla ho opilého tisíckrát. Ta pohádka, že prý měla strach, aby ji nezabil, nesouhlasí s výpověďmi ostatních svědků.“

Della Streetová se zeptala klidně a soustředěně: „Co z toho mám opravdu do dopisu napsat?“

„Jen to, že ten případ nebereme… Bože, tady je ještě jeden. Nějaký podvodník umluvil spoustu lidí, aby si koupili bezcenné akcie, a teď chce, abych dokázal, že jednal podle zákona.“

Mason přibouchl víko kartotéky a povzdechl si: „Kdyby se tak lidé naučili, Dello, rozlišovat mezi slušným advokátem, který zastupuje osoby obviněné ze zločinu, a lumpem s advokátskou praxí, který se stává tichým společníkem zločinu a těží z něho.“

„A jak byste ten rozdíl vysvětlil?“ zeptala se Della.

Mason odpověděl: „Zločin je subjektivní záležitost. Důkaz o zločinu je věc objektivní. Když vezmu případ, musím být přesvědčen, že by můj klient nedokázal spáchat zločin, ze kterého je obviněn. Když dojdu k tomuto závěru, je mi jasné, že existuje nějaká nesrovnalost mezi důkazy a závěry, které policie z těchto důkazů vyvodila. A snažím se té nesrovnalosti přijít na kloub…“

Della Streetová řekla se smíchem. „Když vás člověk poslouchá, myslel by si, že jste spíš detektiv než advokát.“

„Kdepak,“ ohradil se Mason. „To jsou dvě naprosto odlišná povolání. Detektiv sbírá důkazy. Ví odborně, co má hledat, kde a jak po tom má pátrat a jak to má nalézt. Advokát dává nashromážděné důkazy do souvislosti. Postupně se naučí…“

Přerušilo ho zvonění telefonu na Dellině psacím stole. Della zvedla sluchátko a řekla: „Moment, prosím,“ zakryla mluvítko rukou a zeptala se Perryho Masona. „Chcete přijmout nějakého pana Charlese Sabina v hrozně důležité záležitosti? Pan Sabin vzkazuje, že ochotně zaplatí za konzultaci jakýkoli honorář.“

„Záleží na tom, co chce,“ odpověděl Mason. „Jestli jde o nějakou vraždu, tak si ho poslechnu. Jestli ode mne chce hypotéku

na nějakou movitost, tak ne. Ani všechny peníze světa mě nezlákají, abych… Počkejte, Dello, jak že se jmenuje?“

„Sabin, Charles W. Sabin.“

„Kde je?“

„Vedle v kanceláři.“

„Řekněte mu, ať chvilku počká. Vlastně ne, zeptejte se ho napřed, jestli je příbuzný pana Fremonta C. Sabina.“

Della zatelefonovala do vedlejší kanceláře a čekala, až si to slečna v informacích od návštěvníka ověří. Pak se obrátila znovu k Masonovi: „Ano, je to syn pana Fremonta C. Sabina.“

„Vyřiďte mu, že ho přijmu, ale že ho prosím, aby asi deset minut počkal. Běžte ho, Dello, uvítat a omrkněte, co je zač. Potom ho uveďte do právnické knihovny, ať tam počká. A přineste mi dnešní ranní noviny. Jestli to náhodou, milá slečno, ještě nevíte, tak tohle je ta příležitost s velkým ‚P‘. Tak už plavte… počkejte, jedny noviny mám vlastně tady.“

Mason popadl noviny a odšoupl rychle kartotéku s důležitou korespondencí až na konec stolu, aby si před sebou udělal místo.

Zpráva o vraždě Fremonta C. Sabina zabírala skoro celou první stránku, na druhé a třetí straně byly fotografie. Nechyběl ani poutavý článek o charakteru a osobnosti zavražděného, protože takové články každý rád čte.

Noviny počítaly, že tahle vražda jistě potáhne. Fremont C. Sabin byl výstřední multimilionář. Rada podniků nesla sice jeho jméno, ale on sám je už aktivně nespravoval. Vedl je teď za něho jeho syn Charles Sabin. Bohatý starý pán si za poslední dva roky zvykl žít takřka jako samotář. Čas od času se vydal na cestu s karavankou, zastavoval se v autokempech, kde si povídal s ostatními automobilisty o politice a vyměňoval si s nimi názory. Nikdo z nich neměl ani potuchy, že ten ostýchavý šedooký muž v oblýskaném obleku malého úředníčka má jistě víc než dva milióny dolarů.

Jindy se zase ztratil a několik týdnů prolézal různá knihkupectví nebo vysedával v knihovnách, kde listoval v knihách a v říši abstraktního studia zapomínal na svět.

Všichni knihovníci ho považovali za úředníka, který přišel o práci.

V poslední době jezdil rád do horského srubu, který stál na strmém svahu porostlém borovicemi. Blízko srubu šuměl potok a Fremont Sabin tu proseděl hodiny na zápraží se silným dalekohledem v ruce a pozoroval ptáky, kamarádil se s veverkami nebo četl knihy a netoužil po ničem jiném než po samotě.

Tenhle novopečený šedesátník byla vůbec zvláštní postava. Vytěžil snad ze života všechno, co mu mohl po hmotné stránce poskytnout. Měl tolik peněz, že doslovně nevěděl co s nimi. Částečně je sice věnoval na dobročinné účely, ale většinou na filantropii moc nedal, protože zastával názor, že hlavní smysl života každého člověka je neustále si formovat vlastní charakter, a domníval se, že čím víc se někdo spoléhá na cizí pomoc, tím víc se jeho charakter oslabuje.

Noviny přinesly také interview s Charlesem Sabinem, který dával trochu nahlédnout do charakteru svého otce. Mason si interview se zájmem přečetl. Fremont Sabin prý věřil, že život je boj a že byl tak úmyslně stvořen, věřil, že soutěžení rozvíjí charakter a že vítězství má cenu jen tehdy, znamená-li cíl nějakého snažení. Byl přesvědčen, že ten, kdo pomáhá druhému člověku, aby dosáhl vítězství, páchá na něm křivdu, protože k vítězství má každý dojít postupným procesem.

Fremont Sabin sice věnoval přes milión dolarů na dobročinné účely, ale určil, že tyto peníze mají dostat pouze starci, lidé nemohoucí a nemocní, prostě ti, se kterými život příliš nevybíravě zatočil. Lidem, kteří mohli stále ještě bojovat, nevěnoval Sabin nic. Výsada bojovat za dosažení nějakého cíle byla pro něho totožná s výsadou žít, a připravit někoho o právo bojovat

považoval za totéž jako oloupit ho přímo o život.

Della Streetová vešla do kanceláře, právě když Mason dočítal tuto část článku.

„Tak co?“ zeptal se Mason.

„Je to zajímavý člověk,“ prohlásila. „Ten šok s ním sice pořádně zamával, ale není to žádná ufňukaná hysterka. V jeho zármutku není ani stopa afektovanosti. Chová se tiše, energicky a výborně se ovládá.“

„Kolik je mu let?“ vyptával se Mason.

„Asi dvaatřicet nebo třiatřicet. Oblečený je nenápadně… Celý vlastně působí nenápadně. Má hluboký příjemný hlas a takové hrozně studené, modré oči a neuhýbavý pohled, jestli víte, jak to myslím.“

„Dovedu si to představit,“ řekl Mason. „Je asi dost hubený a vypadá přísně?“

„Ano, a má vysedlé lícní kosti a energická ústa. Určitě zjistíte, že je to hloubavá povaha. Rozhodně dělá takový dojem.“

Mason ji přerušil: „Tak dobře a teď si o té vraždě dáme dohromady ještě nějaká fakta.“

Ponořil se znovu do novin a potom otráveně prohlásil: „Je to samá omáčka, Dello, z toho moc nezmoudříme. Měl bych se obeznámit aspoň s hlavními událostmi, protože o těch asi nebude chtít mluvit.“

Vrátil se k novinám, aby si vybral ze zprávy o vraždě aspoň podstatná fakta.

Na Medvědím potoku začínala rybářská sezóna v úterý šestého září. Až do té doby se tam nesmělo rybařit. Komise pro rybolov a lov vysoké zvěře totiž nařídila, že se tam mají ryby hájit až skoro do konce sezóny. Fremont C. Sabin odjel do svého horského srubu, aby využil hned prvního dne rybolovu. Policie rekonstruovala z nepřímých důkazů, co se ve srubu asi přihodilo. Fremont C. Sabin šel zřejmě brzy spát a nařídil si budíka na půl

šestou. Ráno vstal, uvařil si snídani a oblékl si rybářské šaty. Domů se vrátil pravděpodobně kolem poledního, když nalovil povolený počet ryb. Někdy potom – a policie z dosud dostupných důkazů nedokázala přesně určit kdy – byl Fremont C. Sabin zavražděn. Motivem zřejmě nebyla loupež, protože se v jeho kapse našla náprsní taška se značnou částkou peněz. Na ruce měl dosud briliantový prsten a v zásuvce prádelníku u postele objevila policie cennou smaragdovou jehlici. Někdo ho střelil zblízka do srdce derringerem s krátkou hlavní, který byl sice starodávný, ale smrtelně účinný.

V pokoji s mrtvolou zůstal Sabinův zamilovaný papoušek, kterého Sabin bral v posledních letech do horského srubu s sebou. Vrah uprchl.

Horský srub z borovicových klád stál na samotě asi 100 metrů od silnice, která se vinula serpentinami do kopce. Na silnici nebyl velký provoz a lidé, kteří v těchto končinách žili, si zvykli nevšímat si vůbec těchto osamělých stavení, kde hledali odpočinek samí boháči.

A tak den za dnem projíždělo kolem několik obvyklých aut, a nikdo netušil, že ve srubu stuleném pod stromy vřeští papoušek, který drží stráž nad mrtvým tělem svého pána.

Teprve několik dnů po vraždě, v neděli 11. září, když přijela k potoku spousta rybářů, se přišlo na to, že není něco asi v pořádku.

Upozornil na sebe papoušek, který pronikavě vříškal a sprostě nadával.

„Ksakru, Lora chce jíst. Copak nevíte, vy blbouni, že má Lora hlad?“

Sousedovi z nejbližšího srubu to bylo divné, a tak se vydal na výzkumy. Nakoukl dovnitř oknem, jenže neuviděl jen papouška, ale ještě také něco jiného, takže hned běžel zatelefonovat pro policii.

Vrah se zřejmě slitoval nad papouškem, ale rozhodně ne nad

jeho pánem. Nechal dvířka klece otevřená a zajistil je, aby se nemohla zavřít. Pravděpodobně také on připravil na podlahu misku s vodou a ke kleci nasypal papouškovi spoustu žrádla. Žrádlo tam ještě zbývalo, ale miska s vodou byla prázdná.

Mason vzhlédl od novin a řekl Delle Streetové: „Tak ho sem, Dello, uveďte.“

Charles Sabin se s Perry Masonem pozdravil, podíval se na noviny, které ležely na stole, a řekl: „To jsem rád, že jste se už seznámil s podrobnostmi o vraždě mého otce.“

Mason počkal, až se jeho návštěvník posadí do měkce čalouněného černého koženého křesla. Potom se ho zeptal: „Co pro vás mohu udělat?“

„Mám toho na srdci hodně,“ odpověděl Sabin. „Ale především bych byl rád, kdybyste dohlédl, aby vdova po mém otci nezruinovala celou naši firmu. Jsem přesvědčen, že tatínek zanechal závěť, podle které odkázal všechen majetek mně a ustanovil mě hlavním správcem pozůstalosti. Nemohu závěť nikde v jeho papírech najít a tak se obávám, že se dostala do rukou mé nevlastní matce. Vůbec bych se nedivil, kdyby ji zničila, bylo by jí to podobné. Nechtěl bych, aby spravovala jeho majetek ona.“

„Nemáte ji rád?“

„To nejsou dost silná slova.“

„Váš otec ovdověl?“

„Ano.“

„Kdy si vzal svou nynější ženu?“

„Asi před dvěma roky.“

„Měl ještě nějaké jiné děti?“ –

„Ne, ale jeho vdova má dospělého syna.“

„Bylo tohle manželství vašeho otce šťastné? Byl spokojený?“

„Vůbec ne. Byl velice nešťastný. Věděl dobře, že se nechal napálit. Byl by žádal o neplatnost manželství nebo o rozvod, kdyby nebyl měl takovou příslovečnou hrůzu z každého veřejného

skandálu.“

Mason ho pobídl: „Jen, prosím, pokračujte a řekněte mi, čím si myslíte, že bych vám mohl pomoci.“

„Hned vám to všechno vyložím,“ odpověděl Charles Sabin. „Mými právními zástupci jsou Cutter, Grayson a Bright. Chtěl bych, abyste s nimi spolupracoval.“

„Myslíte při prověřování platnosti poslední vůle?“ zeptal se Mason.

Sabin zavrtěl hlavou. „Otce někdo zavraždil a já bych si přál, abyste spolupracoval s policií a pomohl dopadnout viníka a předat ho spravedlnosti.

S otcovou vdovou nebude lehká práce a jsem přesvědčen, že si s ní firma Cutter, Grayson a Bright nedokáže poradit. Chtěl bych proto, abyste si to vzal na starost vy.

Samozřejmě že mnou hluboce otřáslo, co se stalo – policie mi to oznámila včera odpoledne a prodělal jsem si už za tu dobu pravý očistec. Ujišťuji vás, že bych nebyl z domova dnes vytáhl paty kvůli žádné běžné obchodní záležitosti.“

Mason se podíval do obličeje zbrázděného utrpením a odpověděl: „Plně vás chápu.“

Sabin pokračoval: „Vím, že se mne potřebujete na různé podrobnosti zeptat, ale prosil bych vás, aby to netrvalo příliš dlouho.“

Mason řekl: „Budu potřebovat nějakou plnou moc, abych…“

Sabin sáhl pro náprsní tašku. „Počítal jsem s vaším oprávněným požadavkem, pane Masone. Na důkaz naší úmluvy jsem vám jako zálohu připravil šek a také dopis, kterým vás ustanovuji svým právním zástupcem s tím, že máte mít přístup k veškerému majetku, který můj otec zanechal.“

Mason si vzal dopis i šek a poznamenal: „Zdá se, že máte rád metodický postup, pane Sabine.“

„Vždycky jsem se snažil, abych byl metodický,“ odpověděl

mu Sabin. „Ten šek je samozřejmě jen záloha, která má stvrdit naše ujednání. Není to málo?“

„Vůbec ne,“ usmál se Mason, „Je to víc než dost.“

Sabin trochu naklonil hlavu a podíval se na Masona. „Vždycky jsem sledoval vaši kariéru s velkým zájmem, pane Masone. Jsem přesvědčen, že máte výjimečné právnické schopnosti a dovedete výborně dedukovat. Chtěl bych obě tyto vaše přednosti využít pro sebe.“

„Děkuji vám,“ odpověděl advokát. „Jestli vám ale mám být něco platný, pane Sabine, musím mít úplně volné ruce.“

„V jakém smyslu?“ zeptal se Sabin.

„Chci mít volné ruce, abych mohl postupovat, jak uznám v tomto případě za vhodné. Kdyby někoho policie ze zločinu obvinila, chci mít možnost toho člověka právně zastupovat. Chci se prostě dostat na kořen zločinu svou vlastní cestou.“

„Proč mě o tohle žádáte?“ zeptal se Sabin. „Zaplatil jsem vám snad dost…“

„To s tím nemá co dělat,“ přerušil ho Mason. „Jestli jste mé případy sledoval, všiml jste si jistě, že jsem je většinou vyjasnil v soudní síni. I když mám třebas podezření, kdo zločin spáchal, mohu svůj názor dokázat vlastně jen jediným způsobem, a to křížovým výslechem svědků.“

„Teď vám už rozumím,“ souhlasil Sabin. „Myslím, že je váš požadavek naprosto rozumný.“

„Také bych potřeboval znát všechna podstatná fakta, prostě všechno, co by mohlo k vyřešení nějak přispět,“ žádal Mason.

Sabin se pohodlně opřel v křesle. Mluvil klidně, takřka bez zájmu. „Abyste si mohl udělat trochu obraz o tom, jaký otec byl, nesmíte zapomínat na několik skutečností. Především na to, že manželství otce s mou matkou bylo nesmírně šťastné. Maminka byla báječná žena. Byla naprosto loajální a velice klidná. Během celého manželství nepadlo snad mezi nimi jediné křivé slůvko,

prostě proto, že maminka nikdy nedopustila, aby u ní nabyl vrch některý z těch citových reflexů, které často lidi nutí, aby se hašteřili s celým svým okolím a s každým, koho mají rádi.

Tatínek přirozeně posuzoval každou ženu podle ní. Když zemřela, byl strašně osamělý. Jeho dnešní žena u něho pracovala jako hospodyně. Je to nebezpečná a úskočná intrikánka, takový lakomý a prohnaný chamtivec. Rozhodla se, že si lichotkami získá jeho přízeň, což taky zcela promyšleně dělala. Otec neměl nikdy žádné zkušenosti s ženami jejího typu. Neuměl se s ní vypořádat už proto, že na to prostě neměl povahu, nedokázal dokonce nikdy ani pochopit její charakter. A tak se stalo, že se od ní nechal napálit a vzal si ji. Samozřejmě že byl pak strašně nešťastný.“

„Kde je teď paní Sabinová?“ přerušil ho Mason. „V novinách jsem, myslím, četl, že je na cestách.“

„Ano, odjela na cestu kolem světa asi před dvěma a půl měsíci.

Podařilo se nám ji zastihnout rádiovým spojením na lodi, která vyjela včera z Panamského průplavu. Najali jsme letadlo, které ji má vyzvednout v jednom z přístavů ve Střední Americe, takže by tu měla být zítra ráno.“

„A ona se asi bude snažit dostat všechno do svých rukou, co?“ zeptal se Mason,

„O tom není sporu,“ odpověděl Sabin hlasem, který mnoho napovídal.

„Jako syn máte ovšem určitá práva,“ poznamenal Mason.

Sabin řekl unaveně: „Jsem totiž přesvědčen, že před ní musíte získat náskok a podniknout, co se dá, než se ona vrátí. To je také hlavní důvod, proč jsem za vámi hned přišel, přestože se mi po té smutné zprávě dnes nikam nechtělo. Je to nesmírně schopná ženská a naprosto nemilosrdný protivník.“

„Rozumím vám,“ ujistil ho Mason.

„Má syna z minulého manželství, Stevena Watkinse,“ pokračoval Sabin. „Říkávám o něm, že je to taková matčina

volavka. Nacvičil si roztomilé chování a naprosto vědomě z toho těží. Má techniku politika a povahu krysy. Byl několik dnů na Východě, ale teď už vyletěl z New Yorku, aby se setkal s matkou ve Střední Americe. Vrátí se společně letadlem, které jsme tam pro ně poslali!“

„Kolik je mu let?“ zeptal se Mason.

„Šestadvacet. S vydatnou matčinou pomocí prolezl jen tak tak techniku. Na vzdělání se dívá jen jako na magické zaklínadlo, které mu má umožnit, aby nemusel v životě pracovat. Když byl ještě mladší, zastával názor, že se má bohatství rozdělit. Pak by se totiž nebyl musel namáhat a soutěžit s jinými. Když si jeho matka vzala mého otce, dokázala z otce vymámit spousty peněz, které pak marnotratně rozhazovala na Stevena. A on na to reagoval přesně tak, jak se od něho za daných okolností dalo očekávat. Hluboce teď pohrdá každým, kdo patří, jak on říká, k obyčejnému stádu.“

„Podezříváte někoho z vraždy svého otce?“ zeptal se Mason.

„Ani v nejmenším. I kdybych měl nějaké podezření, snažil bych se na ně zapomenout. Nechci si vůbec připustit, že by to mohl udělat někdo, koho znám. Ale až ty důkazy budu mít, pane Masone, pak budu žádat, aby viník neušel spravedlnosti.“

„Měl váš otec nějaké nepřátele?“

„Neměl. Ale rád bych vám prozradil ještě dvě věci, pane Masone. O jedné policie ví, o té druhé ne.“

„A jaké?“ zeptal se Mason.

„V novinách o tom nebyla ani zmínka,“ řekl Sabin. „Ve srubu se totiž našlo několik kousků dámského prádla. Podle mého názoru je tam musel dát vrah, aby se tak sympatie veřejnosti přiklonily k vdově.“

„A co dál?“ vyptával se Mason zvědavě, „Zmínil jste se o tom, že něco policie neví. Je to…“

„Nedovedu posoudit, jestli je to důležité nebo ne, pane

Masone,“ odpověděl Sabin. „Asi jste v novinách četl, jak otec přilnul k svému papouškovi.“

Mason přikývl.

„Casanovu dostal otec od svého bratra asi před třemi či čtyřmi roky. Jeho bratr je do papoušků úplný blázen a tatínek si tohohle papouška hrozně oblíbil. Bral ho všude s sebou… jenže papoušek, kterého našli ve srubu s mrtvolou mého otce a o kterém si policie i všichni ostatní myslí, že to je Casanova, není ve skutečnosti papoušek mého otce.“

Mason se na něho podíval s živým zájmem. „Víte to jistě?“

„Naprosto jistě.“

„Jak jste to poznal?“

„Zaprvé, ten papoušek v otcově srubu klel a nadával, zejména když chtěl žrát,“ odpověděl Sabin. „Casanova se nikdy nenaučil klít.“

Mason namítl: „Možná že začal klít, když se dostal někam do jiného prostředí. Víte, papoušek pochytí…“

„Jenže to není všechno,“ přerušil ho Sabin s omluvou. „Chci vám podat ještě jeden nezvratný důkaz. Casanova totiž neměl na pravé noze jeden dráp. A tenhle papoušek má všechny.“

Mason se zamračil a zeptal se: „Ale proč by někdo potřeboval zaměňovat papouška, to je přece nesmysl.“

„Napadá mi jen jedno vysvětlení,“ uvažoval Sabin. „Ten papoušek je zřejmě v celém případě daleko důležitější, než by se zpočátku zdálo. Jsem stoprocentně přesvědčen, že si otec vzal Casanovu do srubu a že tam tedy Casanova byl při otcově vraždě. Možná že něco viděl nebo slyšel, a tak ho vrah odvezl a vyměnil ho za jiného papouška. Tatínek se vrátil domů v pátek druhého září, takže měl dost času vzít si Casanovu s sebou. Čekali jsme ho vlastně až v pondělí pátého září.“

„Vždyť by ale bývalo pro vraha mnohem jednodušší a lehčí, kdyby papouška prostě zabil,“ namítl Mason.

„Já vím,“ připouštěl Sabin, „Je mi jasné, že tahle moje teorie kulhá. Je to ale přesto jediné vysvětlení, které mi napadlo,“

„Proč jste to neřekl policii?“ zeptal se Mason.

Sabin zavrtěl hlavou a ani se už nepokoušel zakrýt únavu v očích a v hlase. „Uvědomil jsem si, že policie přece nedokáže nikdy utajit před novinami, co se dozví. Kromě toho valně nevěřím, že by uměla vůbec takovýhle případ vyřešit. Však sám uvidíte, jak spletitý případ to je, pane Masone. Řekl jsem policii jen to, co bylo naprosto nutné, a nic víc. Vám jsem tuto informaci poskytl a byl bych rád, kdyby se to policie nedozvěděla. Ať si řeší tenhle případ sama, jak umí.“

Potom Sabin vstal a podal Masonovi ruku, aby dal najevo, že už nemá, co by dodal. „Děkuji vám mnohokrát, pane Masone. Budu teď daleko klidnější, když vím, že jsem předal případ do vašich rukou.“

KAPITOLA DRUHÁ

Mason rázoval sem a tam po pracovně a každou chvíli něco úsečně poznamenal. Dlouhán Paul Drake, kterému patřila Drakova detektivní kancelář, trůnil v měkce čalouněném koženém křesle natočen tak, aby mohl mít nohy přehozené přes opěradlo, a psal si poznámky do bloku s koženými deskami.

„Ten vyměněný papoušek, to je stopa, kterou jsme získali náskok před policií… Ten papoušek rád mluví sprostě… Časem si zjistíme, proč vlastně chtěl vrah papoušky vyměnit. Teď se ale pokusíme přijít na stopu tomuhle papouškovi. Protože je to papoušek sprosťák, nemělo by to být tak těžké… V pátrání po běžných stopách nemůžeme policii přetrumfnout, na to se můžeme klidně vykašlat.“

„A co ta růžová hedvábná noční košilka?“ zeptal se Paul Drake svým pomalým, až ospalým hlasem. „Co s tím, o to se tady nebudeme zajímat?“

„Ani nápad,“ prohlásil Mason. „Toho se drží policie zuby nehty… Co o tom případu vůbec víš, Paule?“

„Ne o moc víc, než co jsem se dočetl v novinách,“ odpověděl Drake. „Ale jeden můj kámoš od novin ze mne tahal rozumy o zbraních.“

„A co chtěl vědět?“ zeptal se Mason.

„Něco o té vražedné zbrani.“

„Jaká je to vlastně zbraň?“

„Taková zvláštní pistole s krátkou hlavní a kohoutkem, který se může ohnout, aby nepřekážel. Je tak malá, že se dá všude s sebou vzít.“

„Jakého je kalibru?“

„Jedenačtyřicítka.“

„Pokus se zjistit, jaké se do ní potřebuje střelivo. Jestli se do ní dává zásobník… Nebo víš co, vyflákni se na to. To všechno udělá

policie. Ty se drž papoušků, Paule. Obejdi všechny obchody se zvířaty. Zjisti, kde někdo prodal asi tak v posledních čtrnácti dnech nějakého papouška.“

Paul Drake, jehož detektivní úspěchy se zakládaly především na tom, že vypadal naprosto nenápadně, zaklapl kožený notes a strčil ho do kapsy. Podíval se na Perryho Masona trochu vypoulenýma skelnýma očima, z nichž se nedalo většinou vůbec nic vyčíst.

„Co všechno mám zjistit o paní Sabinové a o jejím synáčkovi, Perry?“ zeptal se ještě.

„Všechno, co se dá,“ odpověděl Mason.

Drake si přepočítával na prstech, co všechno má udělat. „Tak ještě jednou, jestli jsme na nic nezapomněli. Vyčmuchat co nejvíc o vdově a Stevu Watkinsovi. Obejít všechny obchody, kde prodávají ptáky, a zjistit, co kdo ví o tom sprosťáku papouškovi. Získat hodně informací o horském srubu a co se tam stalo. Opatřit si fotografie interiéru a… A co exteriér, Perry, ten chceš taky?“

„Ne,“ uklidnil ho Mason. „Tam si zajedu a omrknu si ho sám. Opatři mi jen snímky, které pořídila policie, když našla mrtvolu.“

„Tak se měj,“ loučil se Drake a hrabal se z křesla.

„Počkej ještě,“ zavolal na něj Mason, když byl detektiv už skoro u dveří. „Něco mě napadlo. Co se asi stalo s Casanovou, jestli vrah opravdu papoušky vyměnil?“

„Já snad budu plivat krev,“ ušklíbl se Drake. „Copak se asi dělá s papouškem? Dává se do jitrnic nebo se snad maže na chleba?“

„Ale kdepak,“ Mason na to. „Dává se přece do klece a pak se poslouchá, co bude povídat.“

„Nevyprávěj!“ předstíral Drake údiv. „To snad nemyslíš vážně.“ Mason se bránil: „To nemá být vtip. Vtluč si do té své zabedněné palice, že se přesně tohle s papouškem dělá a ten, kdo Casanovu sebral, ho mohl odnést právě proto, aby slyšel, co

Casanova bude říkat.“

„Taky nápad,“ připustil Drake.

„Nedivil bych se, kdyby se byl vrah někam přestěhoval,“ pokračoval Mason. „Tak jen se informuj na všechny nové papoušky.“

„Co bys ještě nechtěl? Abych provedl sčítání papoušků nebo abych zařídil na střeše papouščí lázeň a čekal, kolik se jich tam dostaví? Měj přece srdce, Perry? Jak si ksakru představuješ, že se dá najít nový papoušek?“

Mason ho uklidňoval. „Uvidíš, že není tolik papoušků, jak se ti teď zdá. Nadělají spoustu křiku, a tak se do činžáků moc nehodí. Ten, kdo papouška má, bude nejspíš bydlet někde na předměstí. Sousedi nemají totiž papoušky ve zvláštní oblibě. Myslím dokonce, že existuje nějaké městské nařízení, že se papoušci nemají chovat v činžácích. Nejspíš se něco dozvíš v obchodech, kde je prodávají. Zjisti taky, jestli někdo nekupoval novou klec a jestli se nevyptával, jak má o papouška pečovat a čím ho má krmit. A nezapomeň, že máme takový obchod se zvířaty taky přímo tady v našem bloku. Patří Karlu Helmondovi, to byl kdysi taky můj klient. Bude mít jistě seznam, kde se dozvíš, jak se jmenují větší obchody se zvířaty tady v okolí, a zaručeně ti může o papouščích podat všechny potřebné informace. Nasaď na tu práci všechny své volné detektivy…“

„Tak fajn, už plavu,“ rozloučil se Drake.

Mason kývl na Dellu Streetovou. „Pojďte, Dello, zajedeme si k tomu srubu.“

Silnice se vinula po svazích dlouhého kaňonu a kroutila se a svíjela jako had v křečích. Před oknem vozu se Masonovi rozevřel každou chvíli výhled na purpurové hory. Údolím se táhla nit potoka, který se bíle pěnil, jak padal přes žulové balvany. Za autem visela nad rozpáleným údolím opona z oparu, těžká a tísnivá jako rozpínavý plyn.

Nahoře bylo sucho a vzduch voněl svěžím borovým jehličím. Bylo tu sice také vedro, ale člověku se dobře dýchalo v tom horku prosáklém pryskyřicí. Vysoko nad hlavou se klenula jižní kalifornská obloha, jejíž sytá modř se zdála až černá v porovnání s žulovými skalami, které byly rozpálené sluncem a tak holé, že na nich nebylo ani kouska půdy, kde by se udržel nějaký stromeček.

Dojeli do stinného zákrutu silnice. Byla tu studánka plná znamenité vody, která se přelévala přes její okraje a razila si cestu do potoka, z níž pak mizela v tmavé změti zelené vegetace.

Mason zastavil a řekl: „Necháme vychladnout motor a napijeme se horské vody… A vida, tamhle jede policejní auto.“

Ukázal dolů na svah, kde se vinul kus silnice přímo pod nimi. Auto zdolávalo namáhavě ostré stoupání a policejní světlo v pravém rohu předního skla se červeně lesklo.

„Tak co, pospíšíme si, abychom tam byli před nimi?“ zeptala se Della.

Mason si protáhl dlouhé nohy, nadýchl se z plných plic suchého horského vzduchu a odpověděl: „Ne, počkáme tady a pojedeme za nimi. Nebudeme aspoň muset srub hledat a to nám ušetří čas.“

Naklonili se nad studánku ve skále a ponořili našpulené rty do průhledného malého jezírka, aby se osvěžili. Po chvíli se do větru, který šuměl a zpíval v korunách borovic, zařízl zvuk řvoucího motoru, jak policejní vůz pomalu stoupal do prudkého kopce.

Když se auto objevilo v zatáčce, Mason poznamenal: „Tak se mi zdá, že je to náš přítel seržant Holcomb z policejního ředitelství… To bych rád věděl, co ten tady hledá. Vražda se přece nestala přímo ve městě… A hele, už zastavují.“

Auto se náhle stočilo z vyštěrkované silnice a zastavilo na stinném parkovišti po straně. První vystoupil obr v černém širáku. Hned za ním se objevil seržant Holcomb od městské policie.

Holcomb se tvářil nasupeně, když zamířil k Masonovi: „Co tu

ksakru děláte?“ zeptal se.

Mason odpověděl: „Je to divné, seržante, ale právě jsem se taky v duchu ptal, co tu asi děláte vy.“

„Pomáhám šerifovi Barnesovi,“ vysvětloval Holcomb. „Telefonoval nám, abychom mu někoho poslali na výpomoc, a padlo to na mne. To je pan Perry Mason, šerife.“

Šerif, silný vysoký padesátník, na kterém bylo vidět, že je sice pomalý, ale energický, napřáhl osmahlou ruku a pevně stiskl Masonovy prsty. Mason představil Dellu Streetovou a pak vytáhl dopis od Charlese Sabina. Na šerifa udělal dopis patřičný dojem.

Seržant Holcomb se podíval nejdřív na dopis a potom na Masona. V očích i v hlase se mu zračila podezíravost: „Říkáte, že si vás najal pan Sabin?“

„Ano.“

„A dal vám tenhle dopis?“

„Ano.“

„A co od vás chce?“

„Chce, abych spolupracoval s policií.“

Seržant Holcomb se sarkasticky zasmál. „Lepší vtip jsem za posledních dvacet let neslyšel. Perry Mason má spolupracovat s policií! Vy spolupracujete s policií asi tak jako republikáni s demokraty.“

Mason se obrátil k šerifovi: „Když právník zastupuje nevinně obžalované, neznamená to ještě, že pracuje proti zájmům zákonných úřadů,“ řekl tiše.

„Jděte do háje, vy jste pracoval vždycky proti policii,“ skočil mu do řeči seržant Holcomb.

„Naopak,“ odporoval mu Mason. „Pomohl jsem vyřešit nejednu vraždu.“

„Vždycky se vám podařilo očistit z podezření své klienty,“ rozčiloval se Holcomb.

„Nemohu přece za to, že se policie snažila obvinit nevinné

lidi,“ bránil se Mason. „Nezbylo mi pak nic jiného, než abych našel skutečného vraha, a tak dokázal jejich nevinu.“

Seržant Holcomb celý rudý pokročil bojovně kupředu, ale ještě než se dostal ke slovu, zasáhl zdánlivě zcela bezděčně šerif Barnes: „Poslechněte, mládenci, nevím, proč se tu hádáte. V tomhle kraji jsem šerifem já. Jenže taková vražda je pro mě trochu velké sousto. Nejsem tu zařízený na komplikované vyšetřování, které takový případ vyžaduje, a proto jsem požádal městskou policii, aby mi sem někoho poslala, kdo by mi pomohl s otisky prstů a trochu mi poradil. Budu vděčný za každou pomoc, ať bude od Petra nebo od Pavla. Četl jsem v novinách o některých případech pana Masona a myslím, že když nějaký advokát dokáže nevinu svého klienta a najde skutečného viníka, prokazuje tím společnosti náramně dobrou službu a policie se aspoň nedopustí nějakého kopance.“

„Jak myslíte,“ otočil se seržant Holcomb k šerifovi. „Je to vaše věc. Ale věřte mi, že vám Mason tak zamotá hlavu, že z něho zešedivíte.“

Šerif Barnes si posunul furiantsky širák do týla a prohrábl si zpocené vlasy. „To nebude žádná rána, o moc víc už stejně nezešedivím,“ usmál se. „Tak co, jedete taky nahoru, pane Masone?“

„Pojedu za vámi,“ odpověděl Mason. „Trefíte tam?“

„To bych prosil, byl jsem tam včera skoro celý den.“

„Nikdo se tam ničeho nedotýkal?“ zeptal se Mason.

„Ničeho. Jen jsme nechali odvézt mrtvolu a odstranili jsme zbytky ryb. Byly už zkažené a smrděly až hrůza. Taky jsme samozřejmě odnesli papouška. Jinak jsme se nedotkli ničeho. Hledali jsme jen otisky prstů.“

„A našli jste nějaké?“ zeptal se Mason.

„Spoustu,“ odpověděl šerif vyhýbavě.

Seržant Holcomb rozhovor přerušil: „Tak co, hneme se?

Mason může jet za námi.“

Silnice se přehoupla přes horský hřeben a vyústila na náhorní plošinu. Tu a tam se objevily malé mýtinky, kde se ve stínu stromů krčily sruby. Když se už blížili k hornímu konci plošiny, pár set metrů od potoka, který se hnal s řevem horskou strží, dal šerif Barnes náhle šipku doprava a zabočil na lesní cestu vystlanou jehličím. Vedla ke srubu, který splýval tak šikovně se stromy, že se takřka zdálo, jako by ho tam byla vytvořila sama příroda, a ne lidská ruka.

Mason vykřikl: „Jen se, Dello, podívejte na ten srub! Ten je krásně schovaný!“

Vyrušili sojku, která se vrhla střemhlav ze špičky stromu a chraplavě vřeštěla své: „Syčák..syčák..syčák.“

Mason zajel autem do stínu za srub a tam zastavil. Šerif Barnes k němu přišel a požádal ho: „Prosil bych vás, pane Masone, abyste byl opatrný a ničeho se nedotýkal. Myslím, že by slečna Streetová měla raději zůstat venku.“

Mason přikývl.

Ze stínu se vynořil vysoký svalnatý muž, který se pohyboval s lehkou elegancí horala. Místo pozdravu se dotkl dvěma prsty svého značně obnošeného klobouku a hlásil: „Všechno je v pořádku, šerife.“

Šerif Barnes ho představil bez vší obřadnosti Masonovi: „To je Fred Warner. Žije tady nahoře, a tak jsem ho požádal, aby srub ohlídal.“

Pak vytáhl z kapsy klíč, odemkl a otevřel dveře: „Radši tu budeme chodit co nejmíň. Vy už, seržante, víte, co máte dělat.“ Mason nakoukl do srubu s velikým krbem, prostým sosnovým stolem a ručně tesanými trámy. Čisťounce ustlaná postel s ložním prádlem bílým jako sníh ostře kontrastovala s nepořádkem na podlaze. Stály tam zablácené gumové holínky, které se schlíple nakláněly na stranu, a nad nimi ležel na stole bambusový rybářský

prut.

Seržant Holcomb prohodil: „Radil bych vám, šerife, aby pan Mason na nic nesahal, až si to tu bude prohlížet. A potom ho pošlete pryč. Dokud je tady, nemůžeme se stejně do ničeho pustit.“

„A proč ne?“ zeptal se šerif Barnes.

Seržant Holcomb zrudl: „Důvodů je moc. Jeden z nich je ten, že než tady s tím skončíte, bude tenhle člověk na druhé straně barikády. Postaví se proti vám a pokusí se rozbít vám napadrť obžalobu, kterou si proti vrahovi připravíte. Čím víc mu odhalíte své karty, tím víc příležitosti mu dáte, aby vás rozcupoval, až budete svědčit.“

Šerif Barnes umíněně odporoval: „A co na tom. Jestli mají na základě mé výpovědi někoho pověsit pro vraždu, chci, aby to byl tak stoprocentní případ, že ho nikdo rozcupovat nedokáže.“

„Rád bych si prohlédl všechno, co jste ochoten mi ukázat,“ řekl Mason šerifovi. „Tam, co je na podlaze ta kresba křídou, jste asi našli mrtvolu?“

„Ano. A tamhle, asi tři metry odtud, ležela zbraň. Je tam taky značka křídou.“

„Je nějaká pravděpodobnost, že se mohl pan Sabin zastřelit sám?“ zeptal se Mason.

„Podle svědectví lékařů je to naprosto vyloučeno. Zbraň byla taky čistě utřená, aby na ní nezůstaly otisky prstů. A pan Sabin neměl na rukou rukavice. Kdyby se byl sám zastřelil, musely by na ní zůstat nějaké otisky prstů.“

Mason se zamyšleně mračil a poznamenal: „Zdá se tedy, že vrah ani nechtěl, aby to vypadalo jako sebevražda.“

„Jak to?“ zeptal se šerif.

„Byl by mohl docela dobře položit zbraň blíž k mrtvole, setřít vlastní otisky a potom přitisknout na zbraň prsty mrtvého.“

„Máte asi pravdu,“ souhlasil šerif.

„Vrah tedy nejspíš chtěl, aby policie zbraň našla,“ pokračoval

Mason.

„Nesmysl,“ vpadl mu do řeči seržant Holcomb. „Vrah prostě nechtěl, aby policie našla zbraň u něho. Tak to dělá každý rafinovaný vrah. Hned po zločinu zbraň odhodí. Nenechá si ji u sebe ani tak dlouho, než pro ni najde nějaký úkryt. Ta zbraň by ho mohla dostat na šibenici, a proto ji radši rovnou odhodí.“

„Dobře, dobře,“ usmál se Mason. „Vedete jedna nula. Tak tedy on z ní vystřelí a odhodí ji. A co dál, šerife?“

„Papouškova klec byla tamhle na podlaze,“ vysvětloval šerif. „Dvířka byla otevřená a podepřená klacíčkem, aby papoušek mohl vyjít ven, kdy se mu zlíbí.“

„Nebo aby mohl vejít dovnitř, jestli byl venku?“ zeptal se Mason.

„I to je možné.“

„A jak dlouho si myslíte, že tu byl papoušek bez žrádla a pití, šerife?“

„Žrádla měl spoustu. Voda ale v mističce vyschla. Vidíte tamhle tu achátovou mističku? Ta byla zřejmě plná vody, jenže voda, kterou papoušek nestačil vypít, vyschla. Na dně jsou ještě vidět malé rezavé skvrnky, tam, kde se vypařily poslední kapky.“

„Takže tu mrtvola musela být dost dlouho, než jste ji našli?“

„K vraždě došlo někdy v úterý šestého září,“ potvrdil Masonův názor šerif Barnes. „Asi kolem jedenácté dopoledne.“

„Jak jste na to přišli? Nebo mi to nechcete prozradit?“ zeptal se Mason.

„Ale proč ne,“ odpověděl šerif ochotně. „V celém tomhle obvodě začínala rybářská sezóna šestého září. Rybářský a lovecký výbor nařídil, že se tady v okolí nemají do té doby ryby chytat, aby jich zůstalo dost pro podzimní sezónu. Proto určil jednotlivé potoky, kde se smělo začít rybařit až ke konci sezóny. Na tomhle potoce sezóna zahajovala až šestého září, to znamená skoro naposled.

Sabin byl velký podivín. Ještě se nám nepodařilo zjistit, kam všude chodil a co rád dělával. Něco ale přece víme. Měl karavanku a cestoval po autokempech. Tam jen tak posedával a klábosil s kdekým, a tak se vlastně dozvídal, co se děje ve světě. Někdy si oblékl staré oblýskané šaty a nějaký ten týden prolézal knihovny…“

„Ano, to všechno jsem četl v novinách,“ přerušil ho Mason. Šerif pokračoval. „Sabin řekl synovi a svému tajemníku Richardu Waidovi, že se v pondělí pátého zastaví doma pro věci na rybaření. Byl někde pár dní na cestách, neví se přesně kde. Překvapilo je ale, že se vrátil domů už v pátek druhého září. Vzal si rybářskou výstroj a papouška a odjel sem. Zdá se, že měl v pácu nějaký pěkný obchůdek v New Yorku, protože nařídil tajemníkovi, že si má najmout letadlo a připravit se, aby mohl vyrazit na Východ, sotva od něho dostane zprávu. Tajemník čekal na letišti celé pondělí odpoledne s přichystaným letadlem. Asi v deset hodin večer pátého září ho Sabin konečně telefonicky zavolal. Waid tvrdí, že byl ve výborné náladě. Oznámil mu, že je všechno v nejlepším pořádku, a aby Waid skočil do letadla a odletěl ihned do New Yorku.“

„Telefonoval odtud ze srubu?“ zeptal se Mason. „Ne. Řekl Waidovi, že je tu porucha a že musel jet do automatu. Neřekl kam a Waida ani ve snu nenapadlo, že by se ho na to měl zeptat. V tu dobu se to samozřejmě nezdálo nijak důležité. Waid také spěchal, aby už byl na cestě do New Yorku.“

„S Waidem jste mluvil?“ zeptal se Mason.

„Meziměstsky. Byl ještě v New Yorku,“ vysvětloval šerif.

„Řekl vám, proč jel do New Yorku?“ vyptával se Mason.

„Ne, říkal, že to bylo něco velice důležitého a důvěrného. Nic víc mi nechtěl povědět.“

„Waid si tedy najal letadlo, jestli jsem vám dobře rozuměl?“ zeptal se Mason.

Šerif se usmál a odpověděl. „Zdá se, že v tomhle punktu jednal Waid na vlastní pěst. Steve Watkins, syn Sabinovy ženy z prvního manželství, je výborný letec. Má rychlé letadlo a je s ním každou chvilku na jiném konci země. Pan Sabin zřejmě neměl Steva ve velké lásce a asi by nebyl příliš nadšený, kdyby byl věděl, že má Waid letět do New Yorku s ním. Jenže Steve byl do té cesty celý žhavý, protože potřeboval peníze, a tak se s ním Waid domluvil, že poletí s ním a že mu zaplatí za nájem letadla.“

„V kolik hodin odletěli?“

„V pondělí pátého v deset hodin deset minut večer,“ odpověděl šerif. „Ověřil jsem si to v záznamech na letišti.“

„A kdy zavolal pan Sabin Waida?“

„Waid tvrdí, že to mohlo být asi tak deset minut před odletem, víc ne. Nejspíš někdy kolem desáté.“

„Poznal Waid, že to je pan Sabin?“ zeptal se Mason.

„Ano a na hlase prý bylo poznat, že Sabina něco hrozně potěšilo. Povídal Waidovi, že je všechno v nejlepším pořádku a aby se vydal ihned na cestu. Omlouval se, že se trochu zdržel, protože tady ve srubu je porucha na telefonu. Musel prý jet do automatu, ale zmínil se, že se vrací hned do srubu, kde zůstane dva nebo tři dny, a kdyby měl Waid nějaké komplikace, má prý zavolat.“

„A Waid nevolal?“

„Ne, všechno šlo jako po másle a Sabin říkal, že mu má Waid volat, jen kdyby něco neklapalo.“

Mason řekl zamyšleně: „Tak tedy byl živ v pondělí v deset hodin večer pátého září. Potom už ho nikdo neviděl a nikdo s ním nemluvil?“

„Ne,“ odpověděl šerif. „To je naposled, kdy byl prokazatelně naživu. Od té chvíle se už musíme z různých důkazů jen dohadovat, co se stalo. Rybářská sezóna začínala v úterý šestého září. Tamhle je budík, který se zastavil ve tři čtvrti na tři a dvě

minuty. Buzení si Sabin nařídil na půl šestou.“

„A byl budíček vyzvoněný?“ zeptal se Mason.

„Byl.“

Chvíli bylo ticho, které najednou přerušilo zařinčení telefonu. Šerif se omluvil a zvedl sluchátko. Chvíli poslouchal a pak odpověděl: „Dobře, počkejte chvíli,“ a obrátil se k Masonovi: „To je pro vás.“

Mason zvedl sluchátko a uslyšel na drátě hlas Paula Draka. „Ahoj, Perry. Zkusil jsem, jestli tě tam náhodou nechytnu. Můžeš mluvit?“

„Ne,“ odpověděl Mason.

„Ale poslouchat snad můžeš?“

„To ano. Tak co je?“

„Myslím, že jsem pro tebe našel toho vraha – každopádně mám stopu, kde hledat toho sprosťáka papouška, a bezva popis člověka, co ho koupil.“

„Kde?“

„V San Molinas.“

„Mluv dál,“ žádal Mason.

„Nějaký Arthur Gibbs má v San Molinas krámek se zvířaty. Říká se tomu tam Obchod s domácími miláčky na Páté třídě. Druhého září v pátek tam přišel nějaký ošumělý chlapík a chtěl rychle koupit papouška. Gibbs si to pamatuje, protože ten chlapík neměl zřejmě o toho papouška sebemenší zájem, chtěl jen vidět, jak vypadá. Gibbs mu prodal toho papouška sprosťáka. Myslí, že ten člověk neměl ani potuchy, že ten papoušek kleje a nadává… Snad by sis měl s Gibbsem radši promluvit sám, Perry.“

„Víš nějaké podrobnosti?“

„Mám senzační popis,“

„Hodí se na někoho?“ vyptával se Mason.

„Ani se mi nezdá,“ odpověděl Drake… „Poslouchej, Perry, víš, jak to uděláme? Počkám na tebe ve vestibulu hotelu Plaza.

Přijeď fofrem. Když se zdržíš, požádám Gibbse, aby na tebe počkal. Zavírá normálně v půl šesté.“

Mason řekl: „Prima,“ a zavěsil. Seržant Holcomb si ho podezíravě a chladně měřil.

Šerif Barnes pokračoval, jako by si byl přerušení ani nevšiml. „Když jsme vyrazili dveře, našli jsme tu košík plný ryb. Dali jsme ho do bedýnky, kterou jsme pokud možná vzduchotěsně uzavřeli, a poslali jsme ji policejní laboratoři ve městě. Oznámili nám, že v košíku byl povolený úlovek ryb, které byly už vyvržené a zabalené do listů, ale nebyly ještě omyté. Našli jsme zbytky po Sabinově snídani – skořápky od dvou vajec a kůži od slaniny. Pak jsme našli konzervu od fazolí, které měl zřejmě k obědu. Měl na sobě domácí kalhoty, lehký svetr a trepky. Ten kožený kabátek tamhle byl přehozený přes židli. Tady jsou jeho rybářské boty, vidíte, jsou ještě zablácené. A na stole zůstal prut a mušky, přesně tak, jak to odložil, když se vrátil.

Myslím si, že ho někdo zabil v úterý šestého kolem jedenácté dopoledne. Zajímalo by vás, jak jsem na to přišel?“

„Ano, moc rád bych to slyšel,“ odpověděl Mason.

Seržant Holcomb byl tak znechucený, že se k nim beze slova obrátil zády a odešel.

Šerif Barnes se rozpovídal. „Víte, nemám moc zkušeností s vraždami, ale dovedu odhadnout, co je pravděpodobné a co ne. Sloužil jsem v lese a pracoval jsem u dobytka a umím toho hodně vyčíst ze stop. Nevím, jestli mi tyhle znalosti budou něco platné při řešení vraždy, ale říkám si, proč by nebyly. Myslím, že to bylo asi takhle. Sabin vstal v půl šesté, v tu dobu totiž zvonil budíček. Udělal si k snídani vejce se slaninou. Pak šel na ryby. Když jich nachytal povolený počet, vrátil se sem. Byl unavený a měl hlad, a tak se ani nezdržoval, aby ryby umyl a dal do ledničky. Zul se, praštil s košíkem tamhle a šel si do kuchyně ohřát fazole v konzervě. V konvici zbylo asi ještě od snídaně trochu kávy, kterou

si taky ohřál.

Kdyby byl mohl, byl by hned potom ryby umyl a uložil je do ledničky. Jenže sotva se naobědval, tak ho někdo zavraždil, takže se k tomu už nedostal. Podle mého odhadu došlo k vraždě asi v jedenáct hodin.“

„Proč právě v jedenáct a ne později?“ zeptal se Mason.

„Pravda, na to jsem zapomněl. V půl jedenácté nebo v jedenáct začíná na srub svítit slunce a vzduch se tu otepluje. V poledne je vedro, zato v noci zima. Ve čtyři odpoledne už zase na srub slunce nesvítí a hned se ochlazuje. Vypočítal jsem si, že ho musel někdo zavraždit, když už se začalo oteplovat a než se začalo ochlazovat, ale rozhodně ne uprostřed dne, kdy je opravdu vedro. Kdyby bývalo bylo pořádně zima, byl by si oblékl ten kabátek a byl by si zapálil v krbu oheň. Vidíte, má tam dříví připravené. A kdyby bývalo bylo naopak moc horko, nebyl by na sobě zase měl ten svetr.“

„To je chytré,“ obdivoval se Mason. „Vyzkoušel jste, jak dlouho od natáhnutí budík jde?“

„Telefonoval jsem do továrny,“ odpověděl šerif. „Říkají, že asi třicet až třicet šest hodin, podle toho, v jakém je stavu a jak dlouho se užívá.

A ještě něco, pane Masone. Ten, kdo zabil Sabina, ať už to byl kdo chtěl, byl dobrosrdečný a ohleduplný člověk. Tak mi to aspoň vychází.“

Šerif si posunul klobouk do týla a uhladil si charakteristickým pohybem husté vlasy, aby mu držely za ušima. „Snad se vám zdá, že to zní směšně, když tohle říkám o vrahovi, ale mně to tak stejně vychází. Ten člověk měl něco proti Sabinovi. Chtěl ho zabít, ale nechtěl zabít papouška. Vypočítal si, že to nějakou dobu potrvá, než někdo objeví Sabinovu mrtvolu, a tak se postaral, aby papoušek zatím nezašel hlady.

Vypadá to, že vrah měl nějaký strašně vážný důvod, proč se

chtěl Sabina zbavit. Nebyla to loupež a nebyla to taky jen zvrhlost. Vrah byl laskavý člověk… jestli mi rozumíte.“

„Myslím, že ano,“ usmál se Mason. „A moc vám děkuji, šerife. Nebudu vás a seržanta Holcomba dále zdržovat. Myslím, že tomu všemu dobře rozumím. Obejdu si ještě srub zvenku a trochu si to tu omrknu. Jsem vám opravdu vděčný za vaši laskavost…“

Přestal mluvit, protože někdo zaklepal na dveře.

Šerif Barnes šel otevřít. Stál tam asi třicetiletý vážný blonďák, který vypadal velice intelektuálně a v brýlích s rohovinovými obroučkami připomínal tak trochu sovu. „Jste šerif Barnes?“ zeptal se.

„A vy jste pan Waid?“ opáčil šerif.

„Ano.“

Šerif Barnes ho přivítal a řekl: „Tohle je seržant Holcomb a tohle je pan Mason.“

Všichni si podali ruce. „Poslechl jsem vás do puntíku, šerife,“ spustil Waid. „Vystoupil jsem z letadla v Las Vegas. Cestoval jsem pod cizím jménem a setřásl jsem tak všechny žurnalisty a…“

„Moment,“ přerušil ho seržant Holcomb. „Teď nám nic nepovídejte, pane Waid. Pan Mason není od policie, je to advokát a už odchází.“

Waid se rychle otočil a vykulil na Masona oči: „Vy jste ten advokát Perry Mason?“ zeptal se. „Promiňte, že mi jméno hned nic neřeklo. Četl jsem o vašich případech. Zvlášť mě zajímá ten, kdy jste očistil z podezření…“

„Pan Mason už odchází,“ přerušil ho seržant Holcomb. „Byli bychom rádi, kdybyste s nikým nemluvil, pane Waide, dokud všechno nepovíte nám.“

Waid se odmlčel a v koutcích úst mu pohrával pobavený úsměv.

Mason řekl: „Promluvím si s vámi někdy jindy, pane Waide. Zastupuji pana Charlese Sabina. Ví, že jste tady?“

Seržant Holcomb vykročil rázně kupředu: „Tak to opravdu stačí. Tamhle jsou dveře, pane Masone, nenechte se od nás zdržovat.“

„Ani mě nenapadne,“ ujistil ho Mason a s veselým úsměvem dodal. „Je tu trochu dusná atmosféra, nebo se vám nezdá, seržante?“

Jedinou odpovědí seržanta Holcomba bylo přibouchnutí dveří, když Mason vyšel do oslňující horské sluneční záře.

Della Streetová seděla na stupátku auta a přátelila se s několika veverkami. Zvířátka se k ní přikradla vždycky skoro až na dosah ruky a pak se obrátila, vzala nohy na ramena a upalovala do poměrného bezpečí za borovou kládu. Tam pak mlela pantem, ale za chvíli se už zase plížila k Delle a zastavila se až těsně před ní. Nahoře v borovici nad Dellinou hlavou si zřejmě sojka myslela, že Della veverky krmí, a tak poletovala nervózně z větve na větev, aby se dostala co nejníž. Hlavičku přitom nakláněla tu na jednu, tu na druhou stranu a vydávala hluboké hrdelní protesty, protože se jí zdálo, že se na ni při hostině zapomíná. Bylo směšné, jak drze a zároveň bázlivě se chová.

„Tak co, šéfe, kdo to přišel?“ zeptala se Della.

„Tajemník pan Waid,“ odpověděl Mason. „Má pro ně nějaké zprávy. Proto přijeli sem do srubu. Chtěli se setkat s Waidem někde bez žurnalistů… Paul Drake telefonoval, že objevil v San Molinas něco senzačního, co spěchá.“

„Počkáme si tu na Waida?“ zeptala se Della. „Třebas nám něco poví.“

„Ne. Musíme rychle do San Molinas. Seržant Holcomb bude Waida stejně varovat, aby mi nic neříkal, ale on to už z něho vytáhne časem Charles Sabin, a pak se to dozvíme. Rozlučte se už s těmi svými kamarády a jedeme.“

Sedl si za volant, nastartoval a vyjížděl pomalu po cestě od srubu. Několikrát zastavil a podíval se ještě do korun borovic.

Řekl se smíchem: „Ta sojka letí pořád za námi. Nemáme pro ni něco?“

„V zásuvce je sáček s oříškovým karamelem,“ vzpomněla si Della. „Snad by se z něho dal vyloupnout nějaký oříšek.“

„Zkusíme to,“ navrhl Mason.

Otevřel zásuvku a Della vyndala sáček. „Tady je na dně několik oříšků,“ řekla a vysypala je Masonovi do napřažené dlaně. Stoupl si na stupátko a zvedl ruku nad hlavu, aby sojka viděla vyloupané oříšky. Sojka poletovala hlučně z větve na větev a pak se střemhlav spustila dolů, až se dostala skoro do jedné roviny s Masonovým ramenem, jenže pak se polekala vlastní odvahy a vyletěla jako šipka s poděšeným vříkotem zase nahoru. Celý tento manévr se opakoval asi dvakrát. Potřetí se posadila na Masonovu ruku, ovšem jen na chvilinku, aby si klovla do jednoho oříšku a odnesla si ho v zobáku. Hned pak zamávala křídly a odletěla do větví.

Mason se zasmál: „Myslím, Dello, že by mi právě něco takového ohromně vyhovovalo, až půjdu jednou do penze. To by bylo něco, pořídit si někde srub a kamarádit se s…“

„Co se děje, šéfe?“ zeptala se Della, když Mason najednou přestal mluvit.

Mason jí neodpověděl a rozběhl se k borovici, na které seděla sojka. Sojka si ale myslila, že ji chce pronásledovat, a tak odlétla s poděšeným vřeskem do tmavého lesního útočiště, odkud spustila bandurskou na člověka, který zklamal její důvěru, a hudrovala bez přestání „zrádce, zrádce“. Della Streetová se otočila na sedadle, natáhla nohy k otevřeným dvířkám a odrazila se od volantu, aby se jí lépe seskakovalo. Hezká lýtka se jí přitom jen kmitla ve vzduchu, a už Della spěchala za Masonem.

„Co se děje, šéfe?“

Mason řekl pomalu. „Vidíte ten drát, Dello?“

„A co má být?… Nevidím nic… A přece,… Co je to, šéfe?“

„Nevím,“ odpověděl Mason. „Anténa to není a vidíte, jak šikovně je schovaný. Běží támhle podél té větve, na kterou je shora připevněný. Potom se táhne po kmeni až k té druhé větvi a pak po tomhle druhém stromu do toho houští. Dello, zavezte auto k silnici a zaparkujte tam. Půjdu se podívat, o co jde.“

„Co si o tom myslíte, šéfe?“

„Vypadá to, že někdo odposlouchával Sabinův telefon.“

„No ne, šéfe,“ vykřikla. „To je přece něco.“ Beze slova přikývl a už zamířil pod stromy, aby zjistil, kam drát vede. Ten byl tak šikovně schovaný, že si ho při běžném pohledu nikdo nemohl všimnout.

Della Streetová zavezla auto k sítnici, prolezla plotem a zkrátila si cestu borovou houštinou, aby už byla u Masona. Asi o sto metrů dál stál nenatřený srub, který byl nenápadně stulený v hustém stromoví, takže vypadal jako součást přírody stejně jako skály kolem dokola. „Tady to bude,“ řekl Mason. „Ale půjdeme dál za drátem a uvidíme.“

„Co uděláme, až tam přijdeme?“ zeptala se Della.

„To se ukáže,“ odpověděl Mason. „Vy se držte radši kus vzadu, abyste mohla doběhnout pro šerifa, kdyby šlo do tuhého.“

„Chtěla bych zůstat s vámi, šéfe,“ žadonila Della.

„Ani nápad. Jen zůstaňte pěkně, kde jste. Když se něco semele, upalujte, co vám nohy stačí do Sabinova srubu za šerifem a přiveďte ho sem.“

Mason sledoval drát až k místu, kde najednou visel volně nekrytý lesem a byl obtočen kolem izolátorů právě pod okapem nenatřeného srubu. Na první pohled měl zřejmě vypadat jako rádiová anténa. Mason se držel pokud možná v hlubokém stínu, aby na něho nebylo vidět, a tak obešel dvakrát srub.

Della Streetová ho se strachem pozorovala ze vzdálenosti asi padesáti metrů, ale nezůstala tam a šla pomalu za ním.

„Žádný strach, nic se neděje,“ zavolal na ni. „Oznámíme to

šerifovi.“ Sel k ní a vydali se spolu ke srubu, kde se před nimi zničeno nic objevil Fred Warner a zastoupil jim cestu.

„Chci ještě mluvit s šerifem,“ ohlásil Mason.

„Dobrá. Počkejte tady a já šerifovi řeknu, že jste tu.“

Warner šel ke srubu a zavolal šerifa, který se za chvilku ukázal ve dveřích, aby zjistil, co se děje. Když uviděl Masona, podezíravě se zamračil. „Myslel jsem, že jste odjel?“ prohlásil významně.

„Už jsem odjížděl, ale zase jsem se vrátil,“ vysvětloval Mason. „Kdybyste šel kousek se mnou, šerife, myslím, že vám mohu ukázat něco moc důležitého.“

Teď už přišel taky seržant Holcomb a stoupl si přímo za šerifa. „Co se děje?“ ptal se.

„Chci něco ukázat šerifovi,“ odpověděl Mason.

Seržant Holcomb se do Masona hněvivě pustil. „Poslouchejte, Masone, jestli je to jen bouda, jak nás odtud odlákat, pak vám…“

„Je mi úplně jedno, jestli vás odtud odlákám nebo ne, seržante. Mluvím s šerifem,“ odsekl Mason.

Seržant Holcomb řekl Warnerovi. „Pane Warnere, zůstaňte tu s panem Waidem. Ať nikam neodchází a s nikým nemluví. Ať se taky ničeho nedotýká, rozumíte?“

Warner přikývl.

„Můžete počítat s mou spoluprací, seržante,“ ozval se Waid s chladnou odměřeností. „Nejsem přece žádný zločinec a přišel jsem sem, abych vám pomohl.“

„Já vím,“ uklidňoval ho Holcomb. „Jenže když pan Mason…“

„Co nám chcete ukázat, pane Masone?“ přerušil seržanta šerif Barnes.

„Pojďte tudy, prosím,“ odpověděl Mason.

Vedl je po cestě až tam, kde se drát napojoval na telefonní vedení. Seržant Holcomb a šerif šli několik kroků za ním. „Vidíte to?“ ukazoval Mason nahoru.

„Co?“ ptal se šerif.

„Ten drát.“

„To je přece telefonní vedení,“ ušklíbl se Holcomb. „To bych rád věděl, co jste si myslel, že to je, pane Masone.“

„Tenhle drát ne,“ vysvětloval Mason. „Myslím ten, co se napojuje na telefonní vedení. Vidíte, jak běží po té borovici, aby ho zakrývalo jehličí…“

„Hrom do toho, máte pravdu!“ vykřikl šerif. „Opravdu, je tam drát!“

„Když jsem vám teď ukázal, kde se drát napojuje, pojďte se ještě podívat, kam vede,“ řekl Mason a vedl je až k místu, odkud byl vidět nenatřený srub skrytý mezi stromy.

Seržant Holcomb se zeptal podezíravě: „Jak to, že jste si toho drátu všiml, pane Masone?“

„Krmil jsem sojku,“ odpověděl Mason. „Sebrala mi z ruky oříšek a potom vyskočila na strom a posadila se na větev, po které vede ten drát.“

„A tak,“ poznamenal Holcomb tónem, který říkal, že Masonovi nevěří, ani co by se za nehet vešlo. „A vy jste si jen tak náhodou toho drátu všiml, když jste stál tady pod stromem a díval se na sojku, jak si odnáší oříšek. Tohle mi chcete napovídat?“

„Přesně tak to bylo.“

„Třebas jste chtěl vidět, jak ten oříšek stráví, co?“

„Ne, měl jsem ještě jeden oříšek, který jsem jí chtěl dát,“ vysvětloval Mason trpělivě. „Lákal jsem ji, aby si ho taky vzala z mé ruky.“

Seržant Holcomb řekl šerifovi Barnesovi: „Nevím, jakou to s námi hraje Perry Mason habaďuru, ale když se ten špacíruje po cestě a dává sojkám oříšky, můžete se vsadit, že má něco za lubem. Věděl celou dobu moc dobře, že tam ten drát je, jinak by ho nebyl nikdy našel.“

Šerif Barnes se díval rozmrzele na srub. „Běžte všichni pryč,“ poručil, jako by ani nebyl slyšel, o čem je řeč. „Jdu se do toho

srubu podívat. Jestli se bude střílet, spoléhám, že mi budete krýt záda, seržante.“

Blížil se tiše a klidně ke dveřím srubu, energicky na ně zaklepal a potom do nich vrazil ramenem celou svou vahou. Po třetím náporu dveře povolily a rozletěly se dokořán. Šerif Barnes vběhl do tmavé místnosti, ale Perry Mason už skočil za ním a za Perry Masonem stál s připravenou zbraní seržant Holcomb.

„Nic se neděje, není tu ani noha,“ volal šerif. „Neměl jste sem chodit, pane Masone, bylo to nebezpečné.“

Mason neodpověděl. Prohlížel si místnost, kde se povalovala spousta různých instrumentů, a uvažoval zamračeně, co si o tom má myslet. Do jedné poloviny jakéhosi kufříku byl zamontován nějaký přístroj. Ukázalo se, že je to zesilovač. Celé zařízení bylo tak šikovně sestrojeno, že když se sestavilo, nedalo se vůbec rozeznat od normálního kufru. Byla tam naslouchátka, složité zařízení na záznam zvuku, tužka, blok a papír. Na kraji sosnového stolu ležela nedokouřená cigareta. Někdo na ni zřejmě zapomněl, a tak cigareta propálila do dřevěné desky díru. Stůl už pokrývala vrstva prachu a všechno ostatní v místnosti taky.

„Zřejmě tu už hezky dlouho nikdo nebyl,“ řekl šerif. „Ale když odtud odcházel, tak měl pořádně naspěch. Zapomněl dokonce i na cigaretu.“

„Jak jste věděl, že tu tohle všechno je?“ obořil se na Masona seržant Holcomb.

Mason netrpělivě pokrčil rameny a šel ke dveřím.

Šerif Barnes ho zastavil, když už vycházel ze srubu. „Počkejte ještě chvilku, pane Masone,“ řekl s klidnou autoritou.

Mason se zastavil.

„Věděl jste, že někdo tuhle telefonní linku odposlouchává?“

„Neměl jsem o tom ani tušení, opravdu, šerife.“

„Jak jste na to přišel?“

„Přesně tak, jak jsem vám to vylíčil.“

Šerif Barnes se ještě stále tvářil pochybovačně a seržant Holcomb se ani nepokoušel zakrýt pohrdavou nedůvěru.

Šerif Barnes se zeptal: „Věděl jste, že v městské policii existuje organizovaná skupina, která bere úplatky a napomáhá různým lumpárnám a že se tuhle bandu pokoušel odhalit právě pan Fremont C. Sabin?“

„To je pro mne úplná novinka,“ ujišťoval Mason.

Seržant Holcomb zrudl jako rak a pustil se do šerifa. „Tuhle informaci jsem vám nedal, šerife, abyste ji vytruboval do světa.“

„Dejte pokoj, seržante,“ odbyl Holcomba šerif Barnes a nespouštěl přitom oči z Masonova obličeje. „Jistě jste četl, pane Masone, že obžalovací porota dostávala různé důvěrné zprávy, takže se proti některým politickým prominentům muselo zahájit pátrání.“

„Něco jsem o tom slyšel,“ připustil Mason opatrně.

„A věděl jste, že jedna soukromá osoba organizuje kampaň, která proti nim měla sehnat dost informací?“

„Něco takového jsem taky slyšel.“

„A netušil jste, že to byl právě pan Fremont C. Sabin?“

Mason odpověděl: „Mohu vás ujistit, šerife, že jsem neměl ani potuchu, o koho jde.“

„Tak dobře,“ ukončil rozhovor šerif Barnes. „Chtěl jsem jen mít jistotu.“

„Děkuji,“ řekl Mason a nechal je ve srubu samotné.

KAPITOLA TŘETÍ

Paul Drake čekal na Masona ve vestibulu hotelu Plaza v San Molinas. Podíval se na hodinky a poznamenal: „Dal sis načas, Perry, ale pan Gibbs na tebe čeká.“

Mason řekl: „Než tam půjdeme, Paule, nevíš, jestli mezitím nechtěl z Gibbse něco vytáhnout ještě někdo jiný?“

„Myslím že ne, proč?“

„Víš to jistě?“

„To nevím. Čekal jsem na tebe nejdřív tam a potom jsem odešel asi před hodinou sem do hotelu, a od té doby čekám tady. Myslel jsem, že už tady budeš aspoň před hodinou.“

„Zdržel jsem se tam, protože jsme zjistili, že měl Sabin odposlouchávanou telefonní linku.“

„Cože?“

„Ano, někdo se mu pověsil na telefonní linku do srubu. Zdá se, že odposlouchávací zařízení nikdo v poslední době neužíval, ale nedá se vyloučit, že nás mohl přece někdo slyšet. A ještě něco. Ten člověk, co financoval občanský výbor, který měl vyšetřit něco o těch lumpárnách a úplatcích v policii a předávat informace obžalovací porotě, byl Sabin.“

Drake tiše hvízdl: „Jestli je to tak, pak ho mohlo zavraždit bez mrknutí oka dobře sto lidí, ne-li víc.“

„To necháme na starost policii. Pro nás by tohle bylo příliš velké sousto,“ prohlásil Mason.

„Jak chceš,“ souhlasil Drake. „Teď zajdeme za panem Gibbsem, aby sis s ním promluvil. Má výborný popis toho člověka, co koupil papouška.“

„Neplete se s tím papouškem?“

„Rozhodně ne,“ ujišťoval Drake. „Je to na beton, však uvidíš, až si s ním sám promluvíš. Říká, že ten člověk vypadal trochu ošuntěle. Ale to se dalo čekat, Perry. Jestli se rozhodl oddělat

Sabina někdo z těch, co mají prsty v těch lumpárnách, určitě si na to najal nějakou zkrachovanou existenci nebo lotra, který si na ni měl hrát.“

„Poznal by Gibbs toho chlapíka, co koupil papouška, kdyby ho viděl znovu?“

„Myslím, že ano.“

„Tak jdeme.“

Della Streetová čekala u chodníku v nastartovaném autě. Pozdravila se s Paulem a podala Masonovi noviny. „Tady je poslední odpolední vydání, šéfe, zrovna ho přinesli z města. Chcete, abych řídila?“

„Ano.“

„Kam mám jet, Paule?“ zeptala se.

„Rovně po téhle ulici a na třetí křižovatce zahnout doprava a pak zase na druhé křižovatce doleva. Je to v postranní uličce asi uprostřed prvního bloku. Myslím, že tam místo na zaparkování najdeme!“

Della Streetová zařadila rychlost a vjela s jejich velkým vozem do proudu ostatních aut. Mason zatím rozevřel noviny a pochybovačně řekl: „Asi tu nic nového nebude.“

„Jak to, že tak přesně stanovili dobu smrti, když našli mrtvolu až po tolika dnech?“ zeptal se Drake.

„To je dlouhá historie,“ odpověděl Mason. „Založili to na dedukci tamějšího šerifa. Je to docela rozumný chlápek. Povím ti to, až budeme mít víc času.“

Mason si prohlížel noviny, zatímco Della pohotově a zkušeně řídila.

U obchodu se zvířaty zastavila a Mason s Drakem vystoupili. „Chcete, abych zůstala stát tady?“ zeptala se Della.

„Tady je to dobré,“ řekl Drake. „Stojíte sice před požárním hydrantem, ale nechte motor běžet, asi se tam dlouho nezdržíme.“

Mason jí podal noviny. „Projděte si novinky a my se zatím

poučíme o papoušcích. A nechte už ty karamely na pokoji, nebo nebudete mít chuť k jídlu.“

Della se zasmála. „Docela dobře jsem se bez nich obešla, dokud jste mi je nepřipomněl. Ale stejně budete muset mně i Paulovi zaplatit večeři, šéfe, a tak si možná můžete jen gratulovat, když nebudu při chuti.“

Mason i Paul se uculovali, když vstupovali do obchodu.

Arthur Gibbs byl hubený plešatý pán s očima jako modrá košile, která pořádně vyšisovala na sluníčku.

„Dobrý den,“ pozdravil klidným, příjemným hlasem. „Už jsem chtěl zavírat, protože jsem nevěřil, že ještě přijdete.“

„To je pan Perry Mason,“ představoval Drake Perryho.

Mason stiskl Gibbsovi kostnatou pravici s dlouhými prsty, ve které jako by nebylo kouska života. Když se pozdravili, zeptal se Gibbs.

„Asi se chcete dozvědět něco o tom papouškovi?“

Mason přisvědčil.

„Bylo to tak, jak jsem to už povídal vám,“ řekl pan Gibbs Paulu Drakovi.

„To je jedno, že jste to už pověděl mně,“ přerušil ho Paul Drake. „Pan Mason by to rád slyšel přímo od vás. Řekněte mu všechno, co víte.“

„Toho papouška jsme prodali v…“

„Povězte nejdřív panu Masonovi, podle čeho soudíte, že je to právě ten papoušek,“ přerušil ho Drake.

Gibbs odpověděl: „Samozřejmě že bych na tohle nemohl přísahat, ale ptáte se přece na papouška, který klel a nadával, když chtěl jíst. Sám jsem to jednoho papouška naučil.“

„A proč?“ vyptával se Mason.

„Je to jen takový trik. Občas se totiž nějakému zákazníkovi ohromně zalíbí, když papoušek umí nadávat. Za chvíli se sice takového papouška obyčejně nabaží, ale když ho poprvé slyší, jak

kleje, má z toho ohromnou legraci,“ vysvětloval Gibbs.

„A tak vy naschvál učíte papoušky nadávat?“ divil se Mason.

„Jistě. Někdy papoušek opakuje výraz nebo větu hned napoprvé, ale většinou je musíte jednotlivé zvuky nadřít. Samozřejmě že je neučíme nějakým opravdu sprostým a hrubým výrazům, stačí sem tam nějaké to sakra nebo čert to vem. Zákazníci se div nepotrhají smíchy, když slyší, že papoušek mluví jak dřevorubec a neopakuje jen to stereotypní a otřepané Lora chce cukr. Často si pak bez dlouhého rozmýšlení takového papouška koupí.“

„A kdy jste tedy prodal tohohle papouška?“

„V pátek druhého září.“

„V kolik hodin?“

„Myslím, že asi ve dvě nebo ve tři hodiny odpoledne.“

„Popište mi důkladně toho člověka, co ho koupil.“

„Tak tedy oblek, co měl na sobě, za moc nestál. Měl brýle, a takový unavený pohled. Vypadal vůbec nějak zastrašeně, ne, to vlastně není to pravé slovo. Od té doby, co jsem mluvil s panem Drakem, pořád jen přemýšlím, jak bych ho přesně popsal. Netvářil se nijak nešťastně… Dělal fakticky dojem člověka, který ví, co dělá, dovede si žít po svém a najít si v životě kus svého štěstí. Rozhodně se nezdálo, že by měl moc peněz. Šaty měl oblýskané a z rukávů mu už lezly málem lokty, ale čistý byl, to ano.“

„Kolik mu mohlo být let?“

„Asi tak padesát sedm nebo osm.“

„Byl hladce vyholený?“

„Ano a měl široké lícní kosti a hezké rovné rty. Byl asi tak vysoký jako vy, ale ne tak silný.“

„Jakou měl barvu v obličeji? Byl bledý nebo vypadal zdravě červeně?“ vyptával se Mason.

„Vypadal jako nějaký farmář,“ vysvětloval pan Gibbs. „Myslím, že se pohyboval hodně na čerstvém vzduchu.“

„Připadal vám nervózní nebo rozčilený?“

„Ne, ten člověk vypadal, jako by ho nemohlo nikdy nic v životě vyvést z míry, byl tichý a klidný. Přál si papouška a popsal mi přesně jakého.“

„Jak to myslíte ‚popsal‘?“ nechápal Mason.

„Řekl mi prostě, jaký druh chce a jak má být ten papoušek veliký a starý.“

„Měl jste ještě nějaké jiné takové papoušky?“

„Ne, tenhle byl jediný, který odpovídal jeho popisu.“

„Slyšel papouška mluvit?“

„Ne, neslyšel. A to na tom bylo zvláštní. Chtěl prostě papouška určitého vzhledu. Nic jiného ho nezajímalo. Podíval se na něj, zeptal se, kolik za něj chci, a řekl, že si ho vezme.“

„Koupil taky klec?“

„To víte, že koupil. Musel si přece papouška odnést.“

„Přijel autem?“

„Na to si ne a ne vzpomenout,“ vraštil čelo Gibbs. „Nemohu si vzpomenout, jestli jsem odnesl klec k autu já nebo jestli si ji odnesl on sám. Zdá se mi, že přijel autem, ale nevěnoval jsem tomu žádnou pozornost. Jestli měl auto, tak to byl nějaký obyčejný vůz, který se hodil k takovému člověku, nic, co by vzbudilo moji zvědavost nebo co by se mi vrylo do paměti.“

„Mluvil jako vzdělaný člověk?“ ptal se Mason.

„Mluvil hodně tiše a měl takový zvláštní způsob, jako by se díval přímo skrz vás, když s vámi mluvil, a přitom si to zřejmě neuvědomoval. Někdy na vás lidé civí, nebo do vás zase div neprovrtají díry, ale tenhle člověk se tak mírně…“

„Počkejte chvilku,“ přerušil ho Mason. „Poznal byste ho, kdybyste ho viděl na fotografii?“

„Myslím, že ano. Vím, že bych ho poznal, kdybych ho viděl ve skutečnosti, a myslím, že bych ho poznal i na fotografii, kdyby byla dobrá.“

Mason řekl: „Hned jsem zpátky.“

Šel k Delle Streetové, která ještě seděla v autě. Vytáhl kapesní nůž a prohlásil: „Budu vám muset ty noviny rozřezat, Dello.“

„Copak? Na vlaštovky nebo na lodičky?“

„Kdepak, jen na samé záhady,“ odpověděl tajemně a vyřízl si z novin fotografii Fremonta C. Sabina. V obchodě ji uhladil a zeptal se Gibbse: „Nekoupil toho papouška náhodou tenhle člověk?“

Gibbs vzrušeně přisvědčil. „To je on, docela jistě. To je dobrá fotografie. Vidíte ty široké lícní kosti a rozhodná energická ústa.“

Mason fotografii zase složil a strčil si ji do kapsy. Významně se na sebe s Drakem podívali.

„Kdo je to?“ chtěl vědět Gibbs. „Byla jeho fotografie teď někdy v novinách?“

„Jeden člověk, co má rád papoušky,“ prohodil Mason jakoby nic. „Povím vám o něm až za chvíli. Teď bych se chtěl ještě na něco zeptat. Nevíte, jestli se teď někdy tady v okolí prodal ještě nějaký papoušek?“

„Už jsem řekl panu Drakovi všechno, co vím,“ odpověděl Gibbs. „Ale když chtěl pan Drake dnes odpoledne vědět, čím se papoušci krmí a jestli se mne někdo v poslední době nevyptával, jak se má o papouška starat, nevzpomněl jsem si v tu chvíli na nikoho. Teprve když pan Drake odešel, tak mi napadlo, že se na to ptala Helena Monteithová.“

„A kdo je Helena Monteithová?“ chtěl vědět Mason.

„Je to moc milé děvče a dělá knihovnici v městské knihovně. Jako bych byl nedávno četl, že se zasnoubila. Asi před týdnem si přišla koupit nějaký zob pro papouška a ptala se, jak se má o papouška starat.“

„Nevíte přesně, kdy to bylo?“

„Před týdnem nebo tak nějak… Počkejte, je to už něco víc než týden, asi tak deset dnů.“

„Říkala vám, že si koupila papouška?“

„Ne, chtěla jen vědět, co se má s papouškem dělat.“

„Neptal jste se jí, proč to chce vědět?“

„Možná, už nevím. Vzpomínám si na to jen mlhavě. Však víte, člověk na tyhle různé transakce nijak moc nemyslí. Když si to teď zpětně vybavuji, zdá se mi, že jsem se divil, jestli snad nebyla ve městě a nekoupila si papouška tam… A tak si myslím, že jsem se jí na nic nevyptával, jen jsem jí dal, co chtěla.“

„Víte, kde bydlí?“

„Mohu vám to najít v telefonním seznamu,“ nabídl se Gibbs.

„To se nemusíte obtěžovat, najdeme si to už sami. Musíte přece taky zavřít a jít domů. Myslíte, že v telefonním seznamu bude?“

„Asi ano, a jestli ne, tak bude rozhodně v městském adresáři.

Počkejte, já vám to najdu, to je přece jen chvilka.“

Gibbs zalistoval dlouhými jakoby unavenými prsty v tlusté modré knize a pak řekl: „Tady to mám. Východní Wilmingtonova číslo 219. Pojedete po hlavní třídě a po deseti blocích narazíte na širokou ulici. To je Washingtonova. Další ulice na druhé straně je Wilmingtonova. Tam zabočíte doprava a asi po dvou blocích tam už jistě budete!“

Mason poděkoval a řekl: „Rádi bychom se vám nějak revanšovali za čas, který jste s námi ztratil…“

„Ať vás ani nenapadne,“ bránil se Gibbs. „Udělal jsem to rád.“

„Jsme vám rozhodně velice vděčni.“

„Nevíte, jestli bychom teď našli slečnu Monteithovou v knihovně nebo jestli už bude doma?“ zeptal se ještě Drake.

Než mohl Gibbs odpovědět, vložil se do toho Mason. „Myslím, Paule, že to není tak důležité. Ta slečna se přece ptala jen na zob pro papouška. Bože můj, kdybychom chtěli zjistit každého, kdo si kupuje zob pro papouška, měli bychom rok co dělat.“ Obrátil se ke Gibbsovi s úsměvem: „Zdálo se nám, že jsme přišli na dobrou stopu, ale jak to teď vypadá, nic z toho nebude.“

Zavěsil se do Draka a odváděl ho z obchodu. Když už byli na chodníku, zeptal se Drake: „Co to do tebe vjelo, Perry? Mohli jsme z něho ještě něco vytáhnout.“

„Moc už ne,“ odpověděl Mason. „A nechci, aby si myslel, že nám prozradil bůhvíco. Za chvíli si přečte odpolední noviny, a kdyby si potom myslel, že nás přivedl na důležitou stopu, běžel by na policii a…“

„Máš pravdu, to mě vůbec nenapadlo,“ připouštěl Drake.

„Tak jak jste pochodili?“ uvítala je Della.

„Ohromně, jen ještě nevíme,co z toho vzejde, jestli nám to pomůže, uškodí nebo jestli to nebude k ničemu. Jeďte po hlavní třídě, a až přejedete Washingtonovu, zabočte za dalším blokem doprava. Řekneme vám potom, kde máte zastavit.“

Della se dotkla dvěma prsty pravé ruky úzké krempy kloboučku, který měla posazený koketně na stranu, a než nastartovala, zašveholila: „Jak poroučíte, pane.“

„Nezajedeme napřed do knihovny?“ zeptal se Drake. „Je to, myslím, blíž.“

„Ne, přece si nebude chovat papouška v knihovně. Jistě ho má doma…“

„Ty myslíš, že má přece jen papouška?“

„Vůbec bych se nedivil, ale za pár minut už uvidíme, jestli ho má nebo nemá.“

Della Streetová jela zkušeně hustým odpoledním provozem a Drake, který měl hlavu vystrčenou z vozu, četl názvy ulic. „Tady je Washingtonova ulice, Dello, ta příští to bude.“

„Žádný název tu na rohu není,“ poznamenala Della, když zpomalila.

„Bude to stejně tenhle roh,“ řekl Mason. „Jen tu zahněte… To bych opravdu rád věděl, proč vydává město tolik peněz a námahy na reklamu, aby přilákalo turisty a cizince, a potom to tu vypadá, jako by se tu potřebovali vyznat jen místní usedlíci. Snad by to

tolik nestálo dát na každou důležitější křižovatku pořádnou tabulku, aby se dala přečíst. Tady to je, Dello, zajeďte k chodníku.“

Byl to malý kalifornský bungalov, který pamatoval starší a levnější časy. Vystavěný byl z červených sekvojových prken a přes spáry měl natlučené laťky. Za domkem stála malá garáž s otevřenými dveřmi, kudy bylo vidět, že slouží také za dřevník a kůlnu.

Když Mason vystupoval z auta, zavřískal někde papoušek vysokým pronikavým hlasem: „Dobrý den, dobrý den, račte dál a posaďte se.“ Mason se usmál na Draka. „Tak vida, zdá se, že jsem nějakého papouška přece objevil.“

„Tamhle je v kleci na verandě,“ ukazovala Della. „Půjdeme k hlavním dveřím a poslechneme si, co nám řekne Helena Monteithová?“ zeptal se Drake.

„Ne půjdeme k zadním dveřím a poslechneme si, co nám řekne papoušek,“ rozhodl Mason.

Vykročil přímo po pruhu suché trávy, kde kdysi býval zřejmě pěstovaný trávník, dokud se o něj někdo staral a dokud mu dlouhá kalifornská vedra nevzala všechnu chuť bojovat o existenci. Na verandě visela klec ve tvaru zvonu a v ní se natřásal sem a tam na kulatém bidélku papoušek. Přešlapoval vzrušeně z nohy na nohu a vřískal: „Račte dál a posaďte se. Račte dál a posaďte se. Dobrý den. Račte dál a posaďte se.“

Mason ho pozdravil „Dobrý den, Loro,“ a popošel až těsně k verandě.

Papoušek odpověděl: „Dobrý den, Loro.“ Mason ukázal na papouška: „No ne!“

„Co je?“ zeptal se Drake.

„Podívej se mu na pravou nohu. Chybí mu jeden spár,“ vysvětloval Mason.

Papoušek se začal smát pronikavým vysokým hlasem, jako by

se chtěl Masonovi vyšklíbat. Byl zřejmě ve výborné náladě, a tak si načechrával lesklé zelené peří a pak si je zase pečlivě uhlazoval horní částí klenutého zobáku a černě potaženým jazykem. Potom se najednou zadíval na Perryho Masona se zlým třpytem v očkách. Znovu si rozcuchal peří jako ve velkém vzrušení a najednou zavřeštěl: „Polož tu zbraň, Heleno! Nestřílej!! Krý, krý. Bože, tys mě zastřelila!“

Papoušek přestal mluvit a naklonil hlavičku ke straně, jako by chtěl vychutnat senzaci, kterou jeho slova vyvolala u tří zaražených tváří před verandou.

„Bože snad…“ začal Drake, ale vtom ho přerušil ženský hlas: „Dobrý večer. Co si přejete, prosím?“

Otočili se a uviděli starší rozložitou a energickou matrónu, která si je zvědavě prohlížela.

„Hledám slečnu Monteithovou. Bydlí tady?“ zeptal se Mason.

Žena se zeptala trochu vyčítavě: „A zvonili jste u předních dveří?“

„Ne, nezvonili,“ přiznával Mason. „Zastavili jsme s autem tady u chodníku a viděli jsme, že je garáž prázdná… Potom mě okouzlil tenhle papoušek. Mám totiž papoušky hrozně rád.“

„Jak se jmenujete prosím?“

„Mason,“ řekl advokát. „Doktor Mason. A jak se jmenujete vy, prosím?“

„Wintersová. Jsem nejbližší sousedka Heleny Monteithové. Jenže ona se teď už nejmenuje Monteithová.“

„Jak to?“

„Asi před čtrnácti dny se vdala… vzala si nějakého Wallmana, George Wallmana, účetního.“

„Nevíte náhodou, jak dlouho má toho papouška?“

„Myslím, že jí ho dal její manžel. Má ho už skoro čtrnáct dnů. Chtěl jste snad s paní Wallmanovou něco projednat?“

„Jen jsem ji chtěl navštívit a něco se jí zeptat,“ odpověděl

Mason svým odzbrojujícím způsobem, a když paní Wintersová pošilhávala po dvou ostatních, jako by čekala, že jí je představí, odvedl ji Mason kousek dál a ztišil důvěrně hlas. Della Streetová pochopila jeho taktiku, šťouchla loktem do Paula Draka a odešli spolu k vozu, kde se posadili a čekali.

Mason se zeptal: „Je to už dlouho, co paní Wallmanová odešla?“

„Myslím, že asi půl nebo tři čtvrti hodiny.“

„Nevíte, kam šla nebo kdy se asi vrátí?“

„Nevím. Měla strašně naspěch. Utíkala do domu přes trávník, jako by hořelo. Vevnitř se zdržela sotva dvě nebo tři minuty a hned letěla do garáže a vycouvala s vozem ven.“

„Copak nepřijela domů svým autem?“ zeptal se Mason.

„Ne, obyčejně do práce autem nejezdí. Je to jen kousek, nějakých osm nebo deset bloků, a tak když je hezky, chodívá do práce pěšky.“

„A jak se dostala domů tentokrát?“ vyptával se Mason.

„Přijela taxíkem. Nevím, co chce dělat s tím papouškem. Neřekla mi ani slovo, jestli ho mám nakrmit a dát mu vodu. Myslím, že mu to, co má v kleci, do zítřka dávno stačí, ale nemám ani potuchu, kdy se chce vrátit… Musím jí zavřít tu garáž. Nikdy ji nenechává otevřenou, když odjíždí, ale dnes se vůbec ničím nezdržovala a sotva vyjela z garáže, hnala se ulicí jako čert.“

„Asi měla ve městě schůzku, třebas šla do divadla nebo tak někam,“ navrhl Mason. „Nejspíš se měla někde setkat s manželem? Myslím, že jste říkala, že s ní nepřijel.“

„To bych pochybovala, že by se s ním měla setkat. Odjel někam hledat práci – bývá tu jen občas. Vím, že s ním byla někde na víkendu, protože jsem se jí mezitím starala o papouška.“

„Její muž nemá práci?“ ptal se Mason.

„Ne, nemá.“

„Dneska už to tak chodí,“ rozumoval Mason. „Ale když je

mladý energický člověk přičinlivý, může…“

„Jenže on není mladý,“ přerušila ho paní Wintersová tónem, který naznačoval, že by mohla ještě leccos prozradit, když se na ni správně půjde.

„Copak ona není mladá?“ divil se Mason, „Pravda, nikdy jsem se s ní sám nesetkal, ale…“

„Záleží na tom, čemu říkáte mladá. Je jí něco přes třicet. Ten člověk, kterého si vzala, je dobře o dvacet let starší. Bude jistě věrný a hodný, ale proč si taková mladá ženská uvazuje na krk chlapa, který by mohl být jejím tátou, to mi nejde na rozum… Ale já tady drbu a co je mi koneckonců do toho. Vzala si ho přece ona a ne já. Když mi ho představovala, řekla jsem si, že se o jeho stáří ani nezmíním. Rozhodně to není moje věc, a co není moje věc, do toho se nepletu… Mohl byste mi povědět, co paní Wallmanové chcete?“

Mason odpověděl: „Chtěl jsem mluvit s paní Wallmanovou, ale taky s jejím manželem. Nevíte náhodou, kde bych ho našel?“

V očích se jí podezíravě zablesklo. „Copak jste věděl, že je vdaná?“

„Když jsem sem přišel, tak jsem to nevěděl, ale teď, když to vím, moc rád bych s jejím mužem mluvil. Možná že bych pro něho měl zaměstnání.“

„Dneska je moc mladších na dlažbě,“ rozumovala paní Wintersová. „Nevím, co to Helenu napadlo, vzít si takového člověka. Bude ho muset jen podporovat, jinak to ani nemůže dopadnout. Pravda, zdá se to být milý, tichý a slušný člověk. Ale co je to všechno platné, když je bez práce a na jeho šatech se to zdálky pozná, to mi věřte. Divím se, že mu Helena nekoupí nové. Žije přece tak skromně a povídá se, že má uložených pěkných pár grošů pro strýčka příhodu.“

Mason se zamyšleně mračil. Najednou zalovil palcem a ukazováčkem v kapsičce u vesty a vytáhl složenou fotografii

Fremonta C. Sabina, kterou vyřízl z novin. „Nemohl by to náhodou být tenhle člověk, kterého si vzala?“ zeptal se paní Wintersové a ukázal jí fotografii. Paní Wintersová si pečlivě nasadila brýle, vzala si od Masona fotografii a podržela ji tak, aby na ni dopadalo plně západní slunce.

Paul Drake a Della Streetová sledovali bez dechu z auta, jak to dopadne.

Obličej paní Wintersové byl údiv sám.

„Panenko skákavá,“ vykřikla. „Je to on a jako živý. Poznala bych ho všude. No ne, copak George Wallman provedl, že se jeho fotografie dostala do novin?“

Mason si vzal fotografii zpátky: „Podívejte se, paní Wintersová, musím mluvit za každou cenu s paní Wallmanovou, a to hned. Je to strašně důležité…“

„Tak teď zase chcete paní Wallmanovou, co?“

„Buď paní Wallmanovou, nebo pana Wallmana, to je jedno,“ ujišťoval Mason. „Ale protože jste naposled viděla ji, mohla byste mi snad povědět, kde bych ji našel.“

„Já na mou duši nevím. Snad jela navštívit sestru. Ta učí v Edengladu.“

„Je její sestra vdaná?“ ptal se Mason.

„Ne, jakživa vdaná nebyla.“

„Jmenuje se tedy taky Monteithová?“

„Ano, Sara Monteithová. Je sice jen o nějaký ten rok starší než Helena, ale vypadá, jako by mezi nimi byl rozdíl dobrých patnáct let. Je taková strašně spořádaná a bere život ukrutně vážně…“

„O jiných příbuzných nevíte?“ ptal se ještě Mason.

„Ne.“

„A kam jinam by mohla jít taky ne?“

„Ne.“

Mason smekl klobouk a ukončil s okázalou zdvořilostí rozhovor. „Jsem vám, paní Wintersová, opravdu velmi vděčen za

vaši pomoc. Nezlobte se, že jsem vás zdržel. Budu si zřejmě muset zajít za paní Wallmanovou někdy jindy.“

Obrátil se a odcházel k autu.

„Nechcete u mne nechat nějaký vzkaz?“ zeptala se ještě paní Wintersová. „Nebojte se, vyřídila bych jí to pořádně…“

„Obávám se, že s ní musím mluvit osobně,“ vysvětloval Mason. Skočil rychle do auta a naznačil Delle, aby jela honem pryč.

Papoušek na verandě zavřeštěl: „Polož tu zbraň, Heleno! Nestřílej! Krý, krý. Bože, tys mě zastřelila!“

Mason se obrátil k Drakovi: „Musíš ji za každou cenu najít, Paule. Běž rychle k telefonu a pusť se do práce. Zalarmuj ty své chlapy po celé zemi. Vytáhni z dopravního inspektorátu nebo z berňáku nebo vím já odkud značku a číslo jejího vozu. Zkus to taky se sestrou v Edengladu.“

„A kam jedeš ty?“ zeptal se Drake.

„Do města k Sabinovům,“ vysvětlil mu Mason. „Nedivil bych se, kdyby jela právě tam, a chtěl bych mít před ní náskok, jestli se mi to povede.“

„A co s ní mám dělat, když ji najdu?“ ptal se Drake.

„Zařiď to tak, aby s ní nemohl nikdo mluvit, dokud ji neuvidím.“

„Nechceš toho trochu moc, Perry?“

„Ale houby, nebuď taková padavka. Strč ji někam do sanatoria a prohlaš, že se zhroutila.“

„Asi je na tom stejně nervově špatně,“ mudroval Drake. „Ale dalo by nám pořádnou fušku, aby někdo tomu nervovému zhroucení uvěřil.“

„Jen počkej, až si uvědomí, co vlastně říká ten papoušek. Pak nebudeš mít s jejím nervovým zhroucením žádnou práci,“ ujistil ho Mason pochmurně.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Mason zastavil u chodníku a podíval se přes ulici na osvětlený dům. „Žádný malý domeček to není, to tedy ne. Ani se nedivím, že se v něm starý pán cítil osamělý," poznamenal k Delle Streetové.

Vystoupil z auta a stál na kraji chodníku, aby zamkl dvířka. Vtom ho upozornila Della Streetová: „Tak se mi zdá, že k nám jde jeden z Drakových chlapců."

Mason se otočil a viděl, jak se ze stínu vynořil nějaký muž, mrkl na číslo a pak k nim zamířil přes osvětlený pruh, kterým rozřezávaly tmu reflektory vozu.

„Mám zhasnout, šéfe?" zeptala se Della Streetová.

„Buďte tak hodná," poprosil Mason.

Cvakl vypínač a okolí se ponořilo do tmy. Muž přišel k Masonovi a oslovil ho: „Vy jste pan Mason, že?"

„Ano a co si přejete?"

„Jsem z Drakovy detektivní kanceláře. Panička a synáček přiletěli dnes odpoledne. Jeli přímo sem. Ty hlídá jiný detektiv pana Draka. Jsou teď uvnitř a je tam hrozný blázinec."

Mason se podíval na ohromný dům, jehož silueta se odrážela proti noční obloze. Těžké závěsy na oknech tlumily třpyt mnoha světel.

Mason se zasmál a řekl: „Snad bych se měl k tomu cirkusu připojit."

Detektiv ještě hlásil: „Šéf telefonoval, že mám dávat pozor na auto s číslem IV-1302. Tak jsem si myslel, jestli to snad nejste vy."

„Ne, to bude asi auto Heleny Monteithové. Žije v San Molinas a není vyloučeno, že sem přijede. Hned, jak ji najdete, chci s ní…"

Najednou se odmlčel, protože z křižovatky k nim zabočilo auto a roztančilo v ulici svými světly hru stínů.

„Podívám se, kdo to přijel," řekl detektiv. „Asi další

příbuzenstvo, aby neměl rodinný cirkus nouzi o program.“

Obešel zezadu Masonovo auto, ale potom hned přiběhl zpátky a hlásil. „To je to číslo, co na něj máme dávat pozor. Máte o něj zájem?“

Mason se místo odpovědi rozběhl k autu, které couvalo na volné místo u chodníku. Než mladá žena za volantem stačila zhasnout světla a vystoupit, stál už Mason před ní.

„Chtěl bych s vámi mluvit, slečno Monteithová,“ řekl.

„Kdo jste?“ zeptala se ostře.

„Jmenuji se Mason. Jsem advokát a zastupuji pana Charlese Sabina.“

„A co ode mne chcete?“

„Chci s vámi mluvit.“

„O čem?“

„O Fremontu C. Sabinovi.“

„Myslím, že nemám, co bych vám řekla.“

„Nebuďte hloupá. Tahle záležitost už zašla tak daleko, že se vám úplně vymkla z rukou,“ přesvědčoval ji Mason.

„O čem to mluvíte?“

„O tom, že tahle vražda je náramný špek pro žurnalisty. A těm nebude dlouho trvat, než zjistí, že jste se údajně provdala za Fremonta C. Sabina, který se vydával za George Wallmana. Až na to přijdou, bude pro ně už hračka vyslídit, že papoušek Casanova sedí u vás na verandě v San Molinas a že od vraždy vykřikuje ´Zahoď tu zbraň, Heleno… Nestřílej… Bože, tys mě zastřelila.´“

Při její výšce jí stačilo jen trochu zvednout zrak, aby se podívala advokátovi do očí. Měla štíhlou postavu a lehké, půvabné pohyby.

Z jejího chování vyzařovala klidná sebedůvěra a zdálo se, že se dovede rychle rozhodovat a jednat.

„Jak jste na tohle všechno přišel?“ zeptala se, aniž hnula brvou.

„Stejně, jako na to přijdou žurnalisté a policie,“ odpověděl Mason.

„Tak dobře, ptejte se,“ souhlasila tiše. „A co vlastně chcete vědět?“

„Všechno,“ odpověděl Mason.

„Chcete si povídat v mém autě, nebo půjdeme ke mně domů?“

„Ne, v mém autě, jestli proti tomu nic nemáte,“ odpověděl Mason.

Vzal ji za loket a odváděl ji k svému vozu. Představil jí Dellu Streetovou a posadil ji na přední sedadlo vedle sebe.

„Chtěla bych, abyste pochopil, že jsem neudělala nic špatného, nic, za co bych se musela stydět,“ začala Helena Monteithová.

„Buďte bez starosti,“ ujišťoval ji Mason.

Prohlížel si její profil, jak se rýsoval v matném světle, které pronikalo oknem z ulice. Reagovala rychle, živě a inteligentně, ale dovedla se ovládat. Mluvila kultivovaně a měla zřejmě velkou slovní zásobu, takže lehce vyjádřila, co právě potřebovala, ale přesto se nesnažila volit úmyslně slova nebo modulaci hlasu tak, aby si získala sympatie. Hovořila rychle a podařilo se jí vzbudit dojem, že se nedává unášet svými osobními pocity, i když je jí třebas sebehůř, a snaží se vylíčit pokud možná nezaujatě všechno, co považuje za nutné povědět.

„Jsem knihovnice a pracuji v knihovně v San Molinas,“ začala vyprávět. „Z určitých důvodů jsem se nikdy nevdala. Ve svém zaměstnání si mohu tříbit vkus nejlepší literaturou a seznamovat se s povahou různých lidí. Nepatřím rozhodně k té mladší generaci, která se potřebuje povzbuzovat alkoholem, aby se mohla bavit nebo radovat ze života.

S mužem, o kterém teď vím, že je to Fremont C. Sabin, jsem se setkala poprvé před dvěma měsíci. Přišel do knihovny a chtěl, abych mu našla nějaké speciální ekonomické knihy. Řekl mi, že nikdy nečte noviny, protože se v nich jen vypočítávají zločiny a

hlásá politická propaganda. Pro svou informaci četl jen seriózní časopisy. Zajímal se o dějiny, ekonomiku, přírodní vědy a životopisné studie. Z literatury si vybíral jen tu nejlepší. Z jeho otázek i poznámek bylo vidět, že je neobyčejně inteligentní, takže mě začal zajímat. Uvědomovala jsem si, samozřejmě, že je mezi námi veliký věkový rozdíl, i to, že je zřejmě bez práce. Šaty měl pečlivě udržované, ale pamatovaly rozhodně daleko lepší časy. To všechno vám povídám, abyste pochopil, jak to bylo.“

Mason přikývl.

„Řekl mi, že se jmenuje George Wallman a že pracoval jako úředník v nějakém koloniálním obchodě a pak, když si našetřil trochu peněz, pořídil si vlastní obchod. Tak se živil několik let, ale potom se mu začala lepit smůla na paty. Přišel o svůj obchod i o původní kapitál a nezbylo mu než si hledat práci. Jenže nemohl o nic ani zavadit a všude ho odbývali, že je míst málo a že dávají zaměstnavatelé přednost mladším lidem.“

„O jeho pravé totožnosti jste neměla ani tušení?“ zeptal se Mason.

„Vůbec ne.“

„Víte, proč se rozhodl hrát si na někoho jiného?“ zeptal se Mason.

„Vím,“ odpověděla stručně.

„A proč tedy?“

„Teď, když vím, že byl ženatý a bohatý, je mi jasné, že se chtěl zřejmě osvobodit od nepříjemné manželky, ale bál se, aby nepadl do rukou chamtivé vyděračce.“

Mason ji politoval: „A přitom se mu podařilo pořádně zpackat váš život.“

Nerozzlobila se, ale reagovala rychle a podrážděně: „To je vidět, že jste Georgie… vlastně pana Sabina neznal.“

„Ale je to tak, ne?“ naléhal Mason.

Zavrtěla hlavou. „Nevím, jak vám to přesně vysvětlit, ale

mohu vás ujistit, že až vyjdou najevo všechna fakta, ukáže se, že byly jeho motivy dobré.“

„A vy se na něho vůbec nezlobíte?“ ptal se advokát.

„Ne, ani trochu,“ odpověděla a na chvíli se zarazila. „Ty dva měsíce, co jsem znala pana Sabina, byly nejšťastnější v mém životě. Tahle tragédie mě zasáhla jako strašná rána… Vás ale přece moje bolest nemůže zajímat.“

„Snažím se vás pochopit,“ řekl Mason jemně.

„To je tak asi všechno,“ řekla. „Měla jsem nějaké peníze, které jsem si našetřila z platu. Uvědomovala jsem si samozřejmě, že člověk, kterému je skoro šedesát a který nemá fakticky žádnou odbornou kvalifikaci ani řádnou profesi, nemůže sehnat místo. Nabídla jsem mu, že ho založím, aby si mohl zařídit kupectví v San Molinas. Hledal všude po městě, ale nakonec se mu zdálo, že by mu tady štěstí nekvetlo. Tak jsem mu navrhla, aby si sám vybral, kde by se mu líbilo!“

„A co se stalo pak?“ ptal se Mason.

„Pak odjel hledat něco na venkov.“

„Dával vám o sobě vědět?“

„Ano, psal mi.“

„Co psal v dopisech?“

„O tom obchodě toho moc nepsal,“ odpověděla. „Byly to hlavně soukromé dopisy. Nebyli jsme ještě ani týden svoji, když odjel.“ Obrátila se náhle přímo k Masonovi a pokračovala: „Bez ohledu na to, co se stalo a co se ještě může stát, vím jistě, že mě miloval.“

Řekla to prostě, bez dramatických efektů, tak aby její osobní smutek neovlivňoval prosté konstatování faktů. Vyznělo to jako klidné ujištění člověka, který dobře ví, co říká.

Mason beze slova chápavě přikývl.

„Prvně jsem se o tom něco dozvěděla dnes odpoledne… když… když… jsem vzala do rukou odpolední noviny a viděla

jsem jeho fotografii, vlastně fotografii zavražděného Fremonta C. Sabina.“

„Poznala jste ho hned?“

„Ano. Ale už dřív mi některé věci přesně… nehrály s typem člověka, kterého představoval. Od svatby jsem ho stále pozorovala s podivným nepokojem, a to proto, že jsem nedovedla pochopit, jak by tenhle člověk mohl být zkrachovaná existence. Ten nemohl v ničem v životě zkrachovat. Měl na to příliš klidnou, energickou povahu, velkou dávku inteligence a vrozenou bystrost. Také se pořád na něco vymlouval, aby nemusel sáhnout na mé peníze. Stále to odkládal a tvrdil, že má sám taky něco uloženo a že budeme žít z jeho peněz, dokud je všechny nespotřebujeme, a pak teprve že vezmeme mé.“

„Ale netušila jste, že je ve skutečnosti hrozně bohatý?“ ptal se Mason.

„Ne. Všechny tyhle pochybnosti mi v mysli ještě nevykrystalizovaly ani natolik, aby se daly nazvat pochybnostmi. Byly to prostě takové maličkosti, které mi utkvěly v paměti, a teprve když jsem uviděla jeho fotografii v novinách a přečetla si, jak došlo k vraždě, najednou do sebe zapadly. Tak trochu jsem na tu ránu byla připravená už od rána, protože jsem se dočetla v ranních novinách o tom horském srubu… taky tam byly jeho fotografie.“

„Dopis jste už samozřejmě nedostala týden žádný?“ zeptal se ještě Mason.

„Naopak, dostala jsem od něho dopis ještě tuhle sobotu, desátého. Bylo na něm razítko Santa Delbarra. Psal tam, že vyjednává o pronájem výborného obchodu, který se mu zdá úplně ideální. Byl celý nadšený a psal, že se asi vrátí za několik dnů.“

„Asi neznáte dost dobře jeho písmo a…“

„Kdepak, jsem naprosto jistá, že to bylo písmo pana Sabina… či George Wallmana, jak jsem ho znala já.“

„Ale jsou tu přece důkazy, že v tu dobu už ležel mrtvý ve srubu – odpusťte, že mluvím otevřeně, i když vás to jistě bolí, ale nedá se nic dělat. Všechno nasvědčuje tomu, že k vraždě došlo šestého září.“

„Copak to nedovedete pochopit?“ protestovala unaveně. „On mě chtěl jen vyzkoušet, jestli ho mám opravdu ráda. Proto pro mne zůstával Wallmanem, aby se přesvědčil, že miluju jeho a ne jeho peníze. Vůbec žádný pronájem nehledal. Napsal dopisy napřed a zařídil to tak, abych je dostávala v různé dny z různých míst.“

„Máte ten poslední dopis?“ zeptal se Mason.

„Ano.“

„A můžete mi ho ukázat?“

Chtěla už už otevřít kabelku, ale potom zavrtěla hlavou a odmítla: „Ne.“

„A proč ne?“

„Je to čistě soukromý dopis,“ prohlásila. „Vím, že se v mém soukromém životě teď bude šťourat hromada různých lidí, až budou případ vyšetřovat, ale jeho dopisy nedám nikomu, dokud mě k tomu nedonutí.“

„Asi vás donutí,“ varoval ji Mason. „Jestli opravdu dával někomu dopisy, aby je rozesílal v různé dny z různých míst, mohl ten člověk taky být poslední, kdo viděl pana Sabina živého.“

Mlčela.

„Kdy jste se brali?“ zeptal se Mason.

„Dvacátého sedmého srpna.“

„A kde?“

Chvíli zaváhala, ale potom pohodila hlavou a prohlásila: „Přejeli jsme hranice do Mexika a tam jsme se vzali.“

„Mohl bych vědět proč?“

„George… pan Sabin říkal, že má důvody, proč chce mít svatbu tam… a…“

„Ano,“ pobídl ji Mason, když se odmlčela.

„Měli jsme se potom brát ještě jednou v Santa Delbarra.“

„A proč právě tam?“

„Naznačil mi… že… že si jeho bývalá žena zažádala o rozvod, ale že prozatímní rozhodnutí se nestalo ještě vykonatelným a že by mohly být třebas pochybnosti o platnosti našeho sňatku. Říkal, že by… Ale tohle už je koneckonců čistě soukromá věc, pane Masone.“

„Je a není,“ odporoval jí Mason.

„Rozumějte mi dobře. Když jsem si ho brala, věděla jsem, že je to sňatek z právní stránky ne docela v pořádku. Považovala jsem ho sama jen za ústupek konvencím, ale věděla jsem, že se co nevidět vdám podruhé, a to že už bude sňatek legálnější.“

„Myslela jste si tedy, že je váš první sňatek nelegální?“

„Ne, myslela jsem si, že je legální… Když říkám, že byl právně ne zcela v pořádku, myslím tím, že by to býval byl nelegální sňatek, kdyby k němu došlo v téhle zemi… Dá se to těžko vysvětlit… A koneckonců se mi ani nechce to vysvětlovat.“

„A jak to bylo s papouškem?“

„Můj man… pan Sabin si vždycky přál papouška.“

„Dobře. A jak dlouho máte toho papouška?“

„Pan Sabin ho přinesl domů v pátek, myslím, že to bylo druhého září. Dva dny před tím, než odjel.“

Mason zamyšleně pozoroval její rozhodný profil. Pak se zeptal: „Věděla jste, že pan Sabin koupil papouška v San Molinas?“

„Ano.“

„A jak se ten papoušek jmenuje?“

„Casanova.“

„Četla jste o papouškovi, kterého našli v horském srubu?“

„Ano.“

„Víte o tom papouškovi něco?“

„Ne.“

Mason se zamračil a řekl: „Víte, slečno Monteithová, že tohle všechno dohromady vůbec nehraje?“

„Já vím, ale co se dá dělat,“ přiznala bez okolků. „Proto si taky myslím, že je chyba pokoušet se posuzovat jednání pana Sabina podle toho, co se stalo. Ještě nemáme dost faktů, tak to je.“

„Víte něco o tom horském srubu?“ vyptával se Mason.

„Ano, jistě. Byli jsme tam na svatební cestě. Můj… vlastně pan Sabin říkal, že majitel toho srubu je jeho známý a že si ho na několik dnů od něho vypůjčil. Když si to teď dodatečně rozebírám, uvědomuji si, že to bylo naprosto absurdní, aby si člověk, který o sobě tvrdil, že je bez práce… Ale co, měl jistě dobré důvody, proč mi to právě tak vysvětlil, a já ty jeho důvody respektuji.“

Mason chtěl něco odpovědět, ale pak si to rozmyslel a chvilku se jen zachmuřeně a tiše mračil. „Jak dlouho jste se zdrželi v tom srubu?“ zeptal se konečně.

„Zůstali jsme tam jen na víkend. Musela jsem být v pondělí večer zase v práci.“

„Vzali jste se v Mexiku a pak jste jeli do srubu?“

„Ano.“

„A vyznal se váš manžel dobře ve srubu – věděl, co kde je?“

„Ano, řekl mi, že tam jednou prožil celý měsíc.“

„Prozradil vám, komu srub patří?“

„Ne.“

„A vy jste na to nebyla zvědavá?“

„Ne.“

„Brali jste se dvacátého sedmého srpna?“

„Ano.“

„A do srubu jste přijeli večer dvacátého sedmého?“

„Ne, ráno dvacátého osmého. Bylo to moc daleko, za večer se to dalo těžko stačit.“

„Nechala jste si ve srubu nějaké své věci?“

„Ano.“

„Úmyslně?“

„Ano, odjížděli jsme dost nakvap. Za panem Sabinem tam totiž přišel nějaký soused a on se s ním nechtěl setkat. Asi si nepřál, aby mě tam ten člověk viděl – nebo se třebas bál, že by se tak prozradilo, kdo ve skutečnosti je. Každopádně neotevřel a pak jsme rychle nasedli do auta a odjeli. Pan Sabin mě ujistil, že nikdo jiný do srubu prozatím nepřijde a že se tam zase vrátíme někdy v příštím měsíci.“

„Telefonoval někam pan Sabin, když jste byli ve srubu?“

„Ano, dvakrát.“

„Víte, komu telefonoval? Poslouchala jste, když telefonoval?“

„Ne.“

„Máte sebemenší podezření, kdo ho mohl zabít, nenapadá vám nikdo?“

„Vůbec ne.“

Mason se zeptal jen tak, aby řeč nestála: „O té zbrani, kterou vrah použil, asi nevíte nic?“

„Vím,“ řekla nečekaně.

„Opravdu?“ podivil se Mason.

„Ano.“

„A co o ní víte?“

„Ta zbraň,“ vysvětlovala pomalu, „patří do sbírky veřejné knihovny v San Molinas.“

„Copak tam mají sbírku zbraní?“

„Ano, v jedné místnosti tam je muzeum spojené s knihovnou. Není vlastně spojené s knihovnou, pokud jde o jeho správu, ale město ho dostalo darem a podle ustanovení výboru knihovny má v této místnosti dozor knihovník. V knihovně je ještě zvláštní dozorce, který se stará jen o ni… a…“

„Kdo vzal z té sbírky tu zbraň?“

„Já.“

„A proč?“

„Požádal mě o to můj manžel. Potřeboval… ne, myslím, že o tomhle mluvit nebudu, pane Masone.“

„Komu jste tu zbraň dala?“

„Radši už o té zbrani vůbec nebudeme mluvit.“

„Kdy jste se dozvěděla prvně, že je váš muž ve skutečnosti Fremont C. Sabin?“

„Dnes ráno, když jsem uviděla v novinách snímek horského srubu… to jsem začala tušit, že něco není v pořádku. Nevěděla jsem, co mám dělat. A tak jsem čekala a doufala jsem, i když už mi moc naděje nezbývalo. A pak odpoledne přinesly noviny jeho fotografii. Potom jsem to už věděla jistě.“

Mason na ni uhodil: „Co byste tím finančně získala?“

„Jak to myslíte?“

„Udělal váš manžel nějakou poslední vůli, nebo uzavřel nějakou životní pojistku, či…“

„Ne, samozřejmě že ne,“ přerušila ho.

Mason si ji zamyšleně prohlížel: „Co chcete teď dělat?“ zeptal se jí.

„Půjdu k nim, abych se představila synovi pana Sabina, a vysvětlím mu, jak to všechno bylo.“

„Je tam teď jeho žena,“ upozornil ji Mason.

„Myslíte žena Fremonta C. Sabina?“

„Ano.“

Skousla si ret a pak se chvíli s touto zprávou vyrovnávala.

Mason pokračoval jemně: „Podívejte, slečno Monteithová, policii bude strašně podezřelé, že jste právě vy měla přístup k té zbrani… Nebylo to tak, že jste se čirou náhodou dozvěděla, kdo váš muž ve skutečnosti je, že už je ženatý, a pak jste se rozzlobila a…“

„Myslíte, jestli jsem ho nezabila?“ přerušila ho.

„Ano,“ přisvědčil Mason.

„To je úplný nesmysl! Já jsem ho přece milovala. Ještě jsem

nikdy žádného muže tak nemilovala…“ polkla slzy.

„Byl přece o mnoho let starší než vy,“ naléhal Mason.

„A moudřejší,“ skočila mu do řeči, „a něžnější a ohleduplnější a… Nemáte ani ponětí, jaký to byl báječný člověk. Když si to srovnám s těmi cucáky, co ke mně chodí do knihovny – s těmi drzouny, co mě zvou na rande, s těmi hlupáky, co v sobě nemají ani špetku ctižádosti…“ hlas se jí čím dál tím víc zadrhával, až už nemohla vůbec mluvit.

Mason se obrátil k Delle Streetové: „Dello, chtěl bych, abyste si odvezla slečnu Monteithovou s sebou. Zůstaňte s ní někde, kde ji nebudou otravovat žádní novináři, rozumíte?“

„Jistě,“ ozvala se Della Streetová ze zadního sedadla pohnutým uslzeným hlasem.

„Já nikam nechci,“ bránila se Helena Monteithová. „Vím, že mě čekají hrozné nepříjemnosti, ale nejlepší je vypořádat se s nimi hned.“

„Chcete se snad setkat s paní Sabinovou?“ ptal se Mason. „Slyšel jsem, že je to náramně nepříjemná ženská.“

„Ne,“ odpověděla stručně Helena Monteithová.

Mason vysvětloval: „Myslím si, slečno Monteithová, že vývoj v příštích několika hodinách přinese mnoho nového. Teď ještě policie neidentifikovala vražednou zbraň, nezjistili totiž ještě, odkud pochází. Až na to přijdou, budete… no prostě zatknou vás.“

„A obviní mě z vraždy, tak to myslíte?“

„Ano, zajistí vás pro podezření z vraždy.“

„Ale to je přece nesmysl!“

„Když se na to díváte z hlediska policie, tak to není vůbec nesmysl,“ upozornil ji Mason. „Dokonce to není nesmysl, ani když se díváte na rekonstrukci důkazů obyčejným selským rozumem.“

Chvíli tiše seděla a přemýšlela o jeho slovech a pak se ho zeptala: „Koho vlastně zastupujete?“

„Pana Charlese Sabina.“

„A o co vám jde?“

„Především se snažím objasnit správně tuhle vraždu,“ odpověděl Mason. „Rád bych zjistil, co se vlastně stalo.“

„A proč vás zajímám já.“

„Dostala jste se do pěkné bryndy a já mám už takové povolání, že se vždycky snažím takové chudáky z jejich situace vysekat a pochopit je.“

„Ale já nejsem žádný chudák.“

„Ale budete, až si to s vámi tahle rodina vyřídí,“ předpovídal chmurně Mason.

„Vy chcete, abych utekla?“

„Ne, právě naopak. Jestli se do zítřka situace nevyjasní, pak… no prostě, pak do toho skočíme rovnýma nohama, ale teprve až nám nic jiného nezbude.“

Najednou se rozhodla: „Dobře, já tedy pojedu.“

Mason řekl Delle Streetové: „Pojedete jejím autem, Dello.“

„Mám vám dát zprávu, šéfe?“ zeptala se Della.

„Ne. Chci se moc věcí dozvědět, ale o některých zase naopak nevím radši vůbec nic.“

„Dobře, já se podle toho zařídím,“ ujistila ho Della. „Pojďte, slečno Monteithová. Ať se tu dlouho neochomejtáme.“

Mason stál na kraji chodníku a díval se za autem, dokud se červené tečky zadních světel neztratily v dálce. Pak zamířil k velkému ponurému domu, z něhož čišela atmosféra vážné a nabubřelé solidnosti.

KAPITOLA PÁTÁ

Na Masonovo zazvonění přišel otevřít tajemník Richard Waid. Bylo vidět, jak si oddechl, že advokáta vidí. „Pan Sabin se vás nemohl za nic dovolat, telefonoval jsem vám každých pár minut.“

„Stalo se něco?“ vyptával se Mason.

„Přijela paní Sabinová.“

„Něco se děje?“ ptal se Mason.

„To bych prosil. Jen si poslechněte, jaký je tam bengál.“

Richard Waid trochu poodstoupil a dveřmi se rozlehl vzrušený ženský křik. Slova se rozeznat nedala, ale bylo slyšet tvrdý a hrubý hlas, který nenechával nikoho na pochybách.

„Snad bych se měl k tomu cirkusu připojit,“ zazubil se Mason.

„To by bylo dobře,“ odpověděl Waid a pak za chvilku dodal. „Snad se vám podaří trochu ji zkrotit.“

„Má nějakého advokáta?“ zeptal se Mason.

„Ještě ne, ale vyhrožuje, že si najme všechny advokáty ve městě.“

„Vyhrožuje?“ divil se Mason.

„Ano,“ odpověděl stručně Waid a vedl Masona do obývacího pokoje. Po cestě dodal: „A to ještě volím mírná slova.“

Charles Sabin hned vstal, aby Masona přivítal. Šel mu vstříc a stiskl mu ruku se zjevným ulehčením. „Vy snad umíte číst myšlenky, pane Masone. Už půl hodiny vás sháním telefonem.“

Potom se obrátil a řekl: „Dovolte, Heleno, abych vám představil pana Perryho Masona. To je paní Helena Watkinsová-Sabinová, pane Masone, vdova po mém otci.“ Mason se uklonil: „Těší mě, že vás poznávám, paní Sabinová.“

Prohlížela si ho s odporem, jako by byl nějaký hmyz připíchnutý špendlíkem ve vitríně na stěně, a místo odpovědi se jen ušklíbla.

Byla to statná ženská, s pevnou postavou, která nejevila dosud

ani stopy po neforemné tloušťce. Měřila si Masona arogantním pohledem a bylo vidět, že je zvyklá dostat každého do defenzívy a těžit z toho.

„To je její syn, pan Watkins, pane Masone.“

Watkins přikročil k Masonovi a stiskl mu pevně a srdečně ruku. Díval se advokátovi do očí a řekl s důrazem na každém slově: „Jsem opravdu rád, že se s vámi setkávám, pane Masone. Tolik jsem toho o vás četl, každou chvíli něco. To je ohromné, že vás poznávám osobně. Strašně mě zajímal ten proces, kde šlo o vraždu pojišťovacího agenta. Byly toho plné noviny.“

„Děkuji vám,“ odpověděl Mason a přejel pohledem klenuté čelo, plné tváře, neuhýbavé modré oči a nažehlené puky flanelových kalhot.

Watkins dodal na vysvětlenou: „Mám za sebou pěkný kus cesty. Letěl jsem z New Yorku do Střední Ameriky, kde jsem se setkal s matkou a teď jsme se právě společně vrátili. Ještě jsem se neměl ani čas vykoupat.“

„Letěl jste vlastním letadlem?“ zajímal se Mason.

„Ne, lítám sice rád, ale tentokrát se mi to nehodilo. Nepočítal jsem původně s tak dlouhou cestou. Cestoval jsem normální linkou do Mexico City a tam jsem si najal na další kus cesty tam a zpět soukromé letadlo. Do Mexico City pro nás pak přiletělo další letadlo a čekalo tam na nás.“

„To byla pořádná túra,“ litoval ho Mason.

Paní Sabinová jim vpadla do řeči. „Nech už toho povídání, Steve. Nevím, proč bychom měli mařit čas a chovat se k panu Masonovi roztomile a přátelsky. Víš moc dobře, že se bude snažit utopit nás na lžíci vody. Radši si to s ním rozdáme hned, ať od něho máme pokoj.“

„Co si se mnou chcete rozdat?“ divil se Mason.

Vystrčila na něj agresivně bradu a prohlásila: „Však vy víte moc dobře co a jistě mi výborně rozumíte.“

„A proč si se mnou chcete něco rozdat?“ ptal se Mason.

„Jen se netvařte tak nechápavě,“ odpověděla. „To by vám nebylo podobné, aspoň podle toho, co jsem o vás slyšela. Nerada bych se ve vás zklamala. Charles si vás najal, aby mě připravil o práva, která mám jako vdova po Fremontovi. A já se o ně připravit nenechám, to si pamatujte.“

„Nebylo by v tom případě lepší, paní Sabinová, abyste si najala advokáta, a já to všechno projednal s ním…“

„Najmu si ho, až budu chtít,“ odpověděla. „Prozatím o žádného advokáta nestojím. Až ho budu potřebovat, tak si ho umím zavolat.“

Steve Watkins se ozval: „Ale mami, strýček Charles jen říkal, že…“

„Zavři zobák,“ vyštěkla na něj matka. „Tohle si budu dirigovat já sama. Slyšela jsem, co Charles říkal. Tak co vlastně máte na srdci, pane Masone?“

Mason se posadil, přehodil si jednu dlouhou nohu přes druhou, zazubil se na Charlese Sabina, ale mlčel.

„Dobrá, ujmu se tedy slova sama. Řekla jsem to už Charlesi Sabinovi a teď to říkám taky vám. Vím moc dobře, že Charles byl proti mně naježený od první chvíle, kdy jsem se provdala do téhle rodiny. Kdybych byla Fremontovi řekla jen polovinu toho, co jsem musela od Charlese snášet, byl by s ním pěkně zatočil. Nebyl by něco takového strpěl ani chvíli. Fremont Sabin mě totiž opravdu miloval, i když si to Charles třebas nemyslí. Charles se strašně bál, že ho připravím o část majetku, a byl proto naprosto zaslepený a předpojatý. Mimochodem, kdyby se ke mně byl slušně choval, možná že bych se k němu teď chovala taky jinak, jenže v téhle chvíli jsem u vesla já, a proto se bude skákat, jak já budu pískat. Doufám, že mi rozumíte, pane Masone.“

„Snad byste mohla mluvit trochu jasněji, paní Sabinová,“ požádal ji Mason a zapaloval si cigaretu.

„Dobře, budu tedy mluvit jasně. Já jsem vdova po Fremontu Sabinovi. Myslím, že zanechal poslední vůli, ve které odkázal všechen majetek mně. Aspoň mi říkal, že v tom smyslu poslední vůli sepíše. Jestli taková poslední vůle existuje, jsem já její vykonavatelkou, a i když žádnou poslední vůli nesepsal, jsem stejně oprávněna ke správě jeho majetku. Ať je to tak nebo tak, bude majetek pod mou kontrolou a nechci, aby se mi do toho někdo z příbuzenstva pletl.“

„Nemáte náhodou tu poslední vůli s sebou?“ zeptal se Mason.

„Samozřejmě že ne. Snad si nemyslíte, že nosím poslední vůle svých mužů všude s sebou. Bude jistě někde v jeho papírech, jestli ji ovšem Charles nezničil. A přesně něco takového by mu bylo podobné.“

„Nedaly by se ty osobní invektivy vynechat, paní Sabinová?“ ozval se Mason.

Podívala se na něho rozdurděně a odpověděla stručně: „Ne.“

Richard Waid chtěl něco poznamenat, ale pak si to rozmyslel.

„Chtěl bych vám položit jednu otázku z vašeho soukromí, paní Sabinová,“ řekl Mason. „Nerozešla jste se vlastně s panem Sabinem?“

„Jak to myslíte?“

„Abych tedy mluvil bez obalu. Nerozešli jste se s panem Sabinem a nedohodli jste se, že už nebudete žít jako muž a žena? A nevydala jste se právě proto na cestu kolem světa?“

„Samozřejmě že ne, to je k smíchu.“

„Nedohodli jste se s panem Sabinem, že se rozvedete?“

„Samozřejmě že ne.“

Waid se vmísil do rozhovoru: „Víte, pane Masone, já…“ ale když se na něho paní Sabinová zamračila, přestal mluvit.

Vtom zazvonil telefon a Waid se rychle nabídl, že ho vezme.

Mason se obrátil k Charlesi Sabinovi a řekl významně: „Pane Sabine, před chvílí jsem se dozvěděl něco, podle čeho soudím, že

váš otec měl zřejmě všechny důvody předpokládat, že bude v pondělí pátého tohoto měsíce rozhodnutím soudu jeho manželství rozvedeno. Jinak se totiž ta má informace nedá vysvětlit.“

„To je utrhání na cti,“ vykřikla paní Sabinová bojovně.

Mason nespouštěl oči z Charlese Sabina: „Věděl jste o tom něco?“

Sabin zavrtěl hlavou.

Mason se obrátil zpátky k paní Sabinové: „Kdy jste byla v Paříži, paní Sabinová?“

„Co je vám do toho?“

„Rozvedla jste se, když jste byla v Paříži?“

„Samozřejmě že ne!“

„Víte,“ pokračoval Mason, „jestli jste se rozvedla, tak se to stejně dřív nebo později dozvím a varuji vás, že najdu všechny důkazy, které…“

„Houby najdete,“ přerušila ho.

Richard Waid, který stál ve dveřích do chodby, kde byl telefon, vešel rychle do pokoje a prohlásil: „Jaképak houby, je to všechno svatá pravda.“

„Co vy o tom víte?“ ptal se Mason.

Waid se zastavil a podíval se na paní Sabinovou a pak na Charlese Sabina. „Vím o tom všechno. Podívejte se, pane Sabine, je mi jasné, že tu dojde k rodinné hádce, a znám dost dobře paní Sabinovou, abych věděl, že nebude nikoho šanovat. Sotva přijela, hned mi zdůraznila, že budu nejlépe hájit své zájmy, když se do ničeho nebudu míchat a budu držet jazyk za zuby. Ale svědomí mi nedá.“

„Vy s tím vaším svědomím,“ rozkřikla se paní Sabinová pronikavým hlasem. „Platíme vám, abyste poslouchal a plnil naše příkazy. Můj muž vám už přestal stejně důvěřovat. Možná že to nevíte, ale chtěl vás vyhodit, protože…“

„Paní Sabinová,“ přerušil ji Waid, „nebyla na žádné cestě

kolem světa.“

„Ne?“ podivil se Mason.

„Ne,“ ujišťoval Waid. „To byla jen bouda na novináře, aby rozvod proběhl bez skandálu. Nastoupila na loď, která jela kolem světa, ale dojela na ní jen do Honolulu. Pak se vrátila clipperem a usadila se v Renu. Tam taky dosáhla rozvodu. Jednala podle příkazů pana Sabina. Po předložení dokladů, že dosáhla rozvodu, jí měl pan Sabin vyplatit sto tisíc dolarů v hotovosti. Z Rena měla jet do New Yorku, kde měla nasednout na jinou loď, která dělala cestu kolem světa, vrátit se Panamským průplavem a nechat na panu Sabinovi, aby ohlásil rozvod, až sám uzná za vhodné. Tak se spolu dohodli.“

Paní Sabinová se vypořádala s Waidem jednou provždy ledovým: „Richarde, varovala jsem vás, abyste o tom držel jazyk za zuby.“

Waid vysvětloval: „Šerifovi jsem o tom nic neřekl, protože mi připadalo, že se nehodí, abych roztruboval do světa soukromé záležitosti pana Sabina, a panu Charlesi Sabinovi jsem to neřekl, protože mě paní Sabinová kladla na srdce, že si neposloužím, když budu mluvit. Upozorňovala mě, že když jí pomůžu, pomůže taky ona mně, až se dostane do sedla.“

„Otázka je, jestli k rozvodu skutečně došlo,“ meditoval Mason.

Paní Sabinová se v křesle pohodlně opřela a řekla Richardu Waidovi: „Teď je to tedy na vás, jen dejte k lepšímu, co víte.“

„Buďte bez starosti,“ odsekl jí Richard Waid. „Dřív nebo později vyjdou stejně najevo všechna fakta. Fremont Sabin byl už dlouho nešťastný. Manželství mezi ním a jeho ženou fakticky už neexistovalo. Chtěl zpátky svobodu a jeho žena zase z něho chtěla vyrazit peníze.

Pan Sabin si nevím proč přál, aby se celá tato záležitost udržela v naprosté tajnosti. Neobrátil se proto ani na žádného ze svých obvyklých právníků, ale na nějakého C. Williama

Desmonda. Nevím, jestli ho, pánové, někdo z vás zná.“

„Slyšel jsem o něm. Je to velice známý advokát. Tak dál, pane Waide, řekněte mi, co se stalo.“

„Pan Sabin se s paní Sabinovou dohodli,“ pokračoval Waid, „že paní Sabinová pojede do Rena a tam dosáhne rozvodu. Pan Sabin jí měl zaplatit sto tisíc dolarů v hotovosti, ale teprve až by předložila ověřený opis rozvodového rozsudku. Další podmínkou této dohody bylo, že se o tom rozhodně nesmí dozvědět veřejnost a že je na paní Sabinové, jak to zařídí, aby se to nedostalo do novin.“

„Takže kolem světa fakticky nejela?“ ptal se Mason.

„Samozřejmě že ne. Jak jsem vám už povídal, jela jen do Honolulu, a pak se vrátila clipperem. Na šest týdnů se usadila v Renu, kde si zajistila rozvodový rozsudek, a potom letěla do New Yorku. To mi taky pan Sabin telefonoval pátého večer. Říkal, že všechno zařídil a že se paní Sabinová se mnou má setkat v New Yorku, protože už má v rukou rozvodový rozsudek. Jak jsem už říkal policii, Steve čekal na letišti s letadlem, které bylo přichystané kdykoli vzlétnout. Odletěli jsme do New Yorku, hned jak jsem do letadla nasedl, a dostali jsme se tam odpoledne šestého. Šel jsem rovnou do banky, kam mě pan Sabin poslal, a také k právním poradcům pana Sabina v New Yorku. Chtěl jsem, aby přezkoumali platnost ověřeného opisu rozvodového rozsudku, než zaplatím peníze.“

„A udělali to?“ zeptal se Mason.

„Ano.“

„A kdy jste vyplatil peníze?“

„Peníze jsem vyplatil ve středu večer, sedmého září, v jednom hotelu v New Yorku.“

„Jak jste je vyplatil? V hotovosti nebo podepsaným šekem?“

„V hotovosti,“ odpověděl Waid. „Zaplatil jsem stem tisícidolarových bankovek. Tak si to paní Sabinová přála.“

„Máte od ní potvrzení?“ zeptal se Mason.

„Ano, samozřejmě.“

„A co ověřenou kopii rozvodového rozsudku?“

„Tu mám taky.“

„Proč jste mi tohle všechno neřekl, Richarde, hned?“

„Chtěl jsem počkat, až tu bude pan Mason.“

„Je to pravda, paní Sabinová?“ ptal se Mason.

„Jen ať vám to Waid poví sám, když se tak iniciativně ujal slova. Vyhodil první trumf, tak ať teď tu partičku dohraje po svém.“

„Naštěstí jsem trval na tom, že předám peníze jen v přítomnosti svědků,“ pokračoval Waid. „Bál jsem se, aby náhodou nepřišla s nějakou svou fintou.“

„Ukažte mi ověřenou kopii rozvodového rozsudku,“ žádal Mason.

Waid vytáhl z kapsy složený papír.

„Měl jste to odevzdat mně,“ protestoval Charles Sabin.

„Nezlobte se,“ omlouval se Waid. „Ale pan Sabin nařídil, že si mám rozvodový rozsudek ponechat u sebe a že to nesmí dostat do rukou nikdo jiný než on sám. Za žádných okolností jsem o tom nesměl nikomu povědět. Celé mé jednání v New Yorku mělo být tak důvěrné, že do něho byli zasvěceni jen jeho newyorští právní zástupci. Kladl mi obzvlášť na srdce, že o tom nesmím prozradit ani slovo vám. Chápu samozřejmě, že se situace změnila. Teď budete šéfovat bud vy nebo paní Sabinová, a jestli zůstanu dál vaším zaměstnancem, musím se řídit vašimi příkazy.

Paní Sabinová mi zvlášť důrazně připomínala, že teď bude v sedle ona a že jestli se někomu jen zmíním, pěkně si to odnesu.“

Mason se natáhl, aby si vzal z Waidovy ruky složený papír. Sabin spěchal k Masonovi a četl mu přes rameno.

Mason prohlížel důkladně tištěný formulář s připojeným ověřením pravosti a prohlásil: „To se zdá v pořádku.“

„Takhle jsem to dostal od newyorských právníků,“ vysvětlil

Waid.

Paní Sabinová se tiše zasmála.

Sabin se zaradoval: „Tak to znamená, že tahle ženská není vůbec vdovou po mém otci. V tom případě snad nemá, pane Masone, nárok na nic z otcova majetku – to znamená, jestli jí otec něco nezanechal jako dědictví nebo jako odkaz v poslední vůli.“

Smích paní Sabinové zněl nepříjemně a výsměšně.

„Tvůj advokát nějak ztratil řeč. Špatně sis to vypočítal, Charlesi, a zabils ho moc brzy.“

„Já že jsem ho zabil!“ vykřikl Charles Sabin.

„Slyšel jsi, co jsem řekla.“

„Ale, mami, dej si přece pozor na pusu,“ krotil ji Steve Watkins.

„Dávám si moc dobrý pozor,“ odsekla mu. „A mluvím pravdu. Tak co, pane Masone, proč se už nepochlubíte s tou špatnou novinou?“

Mason se podíval do Sabinových ustaraných očí.

„O co jde?“ zeptal se Charles Sabin. „Copak není rozvodový rozsudek v pořádku?“

Waid protestoval: „Musí být v pořádku. Převzal jsem ho přece od právníků v New Yorku. Na základě tohohle rozsudku jsem vyplatil sto tisíc dolarů.“

Mason řekl tiše: „Všimněte si, pánové, že rozvodový rozsudek byl vyhotoven v úterý šestého. Není tu nic o tom, v kolik hodin šestého se to stalo.“

„A co na tom?“ ptal se Sabin.

„To máte tak,“ vysvětloval Mason. „Jestli byl Fremont C. Sabin zabit, než se paní Sabinová dala rozvést, nebyl rozvod vykonatelný. Hned po smrti pana Sabina se stala paní Sabinová jeho vdovou. Nemůžete se přece rozvést s mrtvým.“

Ticho, které se po tomto vysvětlení rozhostilo, rozřízl ostrý smích paní Sabinové: „Vždyť ti pořád říkám, Charlesi, žes ho zabil

moc brzy.“

Charles Sabin se pomalu vrátil k svému křeslu.

„Jestli ovšem váš otec zemřel až po vyhotovení rozvodového rozsudku, pak se situace úplně mění.“

„Zemřel ráno,“ prohlásila paní Sabinová bezpečně. „Když se vrátil z ryb. Už jsem všechny podrobnosti s Richardem Waidem předem probrala. Tahle fakta se nedají překroutit a změnit… A já si už dám dobrý pozor, aby je někdo náhodou nepřekroutil.“

„Když úřední místa určovala, kdy nastala smrt, řídila se nejrůznějšími faktory, paní Sabinová,“ připomněl Mason.

„A tady právě bude záležet na mně. Budu dobře hlídat, aby ty důkazy někdo nezfalšoval. Můj muž zemřel před polednem šestého. A já jsem dosáhla rozvodu teprve v půl páté odpoledne,“ triumfovala paní Sabinová.

„Z rozvodového rozsudku se ovšem nepozná, v kolik hodin přesně byl vyhotoven,“ namítal Mason.

„A moje svědectví neplatí nic?“ vyštěkla na něj. „Snad vím, kdy mě rozvedli, ne? Vyžádám si taky dopis od svého advokáta, který mě v Renu zastupoval.“

Charles Sabin se na Masona podíval utrápenýma očima. „Podle důkazů to opravdu vypadá, že tatínek zemřel někdy před polednem, asi okolo jedenácté.“

Paní Sabinová neříkala nic, jen se vítězoslavně houpala sem a tam v ohromném houpacím křesle.

Charles Sabin se na ni zuřivě obořil: „Klidně mě tu osočujete, ale kdepak jste byla vy v tu dobu? Jestli měl někdo motiv k vraždě, tak jste to byla vy.“

Široce se na něj usmála: „Nenechávej se unášet vztekem, Charlesi, abys na to nedoplatil zdravím, víš dobře, co říkal lékař o tvém tlaku… Milý Charlesi, já byla v té době v Renu, kde jsem se právě rozváděla. Svolali sice soud na dvě hodiny, ale musela jsem čekat dvě a půl hodiny, než na mě přijde řada. To bys musel v

mém alibi najít pořádnou mezeru, abys mi mohl tenhle zločin přišít, nemyslíš?“

„Povím vám něco, co ještě nikdo neví,“ začal Mason. „Policie v San Molinas na to jistě co nejdřív přijde, ale prozatím nezná tahle fakta nikdo jiný než já. Myslím, že byste se to měli všichni taky dozvědět.“

„Kašlu vám na vaše fakta,“ prohlásila paní Sabinová. „Mě neoblafnete!“

„Nechci nikoho oblafnout,“ protestoval Mason. „Fremont C. Sabin si zajel do Mexika a tam se oženil s knihovnicí ze San Molinas. Jmenuje se Helena Monteithová. Všeobecně se soudilo, že papoušek, kterého našli ve srubu u mrtvoly, je Casanova, ten papoušek, kterého měl pan Sabin tak rád. Ve skutečnosti si ale pan Sabin koupil ještě jiného papouška v San Molinas a Casanovu nechal u Heleny Monteithové. Proč, to ještě nevím. Casanova je u Heleny Monteithové od pátku druhého až dodnes.“

Paní Sabinová vstala a prohlásila: „Zdá se mi, že už tady jen zbytečně maříme čas, tahle historie mě nezajímá. Vy ještě budete litovat, Richarde Waide, že jste zradil mé zájmy a jednal proti mým instrukcím. Teď se budu muset otravovat s různými místopřísežnými prohlášeními a dokazovat, kdy přesně byl rozvodový rozsudek vyhotoven… Tak můj muž se dopustil bigamie, vida, vida! Pojď Steve, necháme tu pány samotné. Sotva vytáhneme paty, budou se snažit najít důkazy, že Fremont zemřel až v úterý šestého večer. Je docela možné, že se pokusí dokonce zfalšovat důkazy, aby se jim to podařilo. A tak si myslím, Steve, že bude rozumné, když si teď najdeme nějakého advokáta a budeme hájit vlastní zájmy.“

Vyplula bez rozloučení ze dveří. Steve Watkins, který šel za ní, se obrátil a pokusil se vyhovět aspoň trochu pravidlům slušnosti. „Jsem rád, že jsem vás poznal, pane Masone,“ řekl Masonovi a Charlesi Sabinovi se omlouval: „Jistě chápete mou

situaci, strýčku Charlesi.“

Když odešli z pokoje, řekl Charles Sabin: „Snad jsem nikdy nepoznal ženskou, která by mi tak lezla na nervy. Co si počneme, pane Masone? Copak tu musím nečinně sedět a nechat se obviňovat, že jsem zavraždil vlastního otce?“

„A co byste chtěl dělat?“ zeptal se Mason.

„Chtěl bych jí povědět od plic, co si o ní myslím, aby věděla, že jsem se od ní nenechal ani na chvíli obalamutit, že vím, jaká je sprostá a prohnaná ženská, která šla vypočítavě za dobrou partií…“

„To by vám ale moc nepomohlo,“ přerušil ho Mason. „Vy byste jí řekl, co si myslíte o ní a ona by řekla vám, co si myslí o vás. Mám dojem, pane Sabině, že jste asi nikdy neuměl někoho pořádně sjet, jak se říká lidově.“

„To ne,“ přiznával Sabin.

„Ale ona je v tomhle umění mistr. Když budete jeden na druhého házet špínu, získá nad vámi určitě vrch a budete na lopatkách, ještě než se vůbec dostanete ke slovu. Když jí chcete porazit, může se vám to podařit jen jedním způsobem.“

„Jakým?“ zeptal se Sabin se zájmem.

„Uhodit tam, kde nejméně úder čeká. Je jen jedna cesta, jak bojovat, a to zvítězit. Nikdy neútočte, kde to ten druhý očekává, nebo ve chvíli, kdy to očekává. Tam vždycky narazíte na silnou obranu.“

„A jak ji tedy napadneme, aby si proti nám nemohla tu svoji obranu zmobilizovat?“ chtěl vědět Sabin.

„To se uvidí,“ odpověděl Mason.

Sabin se zeptal: „Proč se asi tatínek tolik snažil, aby se o rozvodu nikdo nedozvěděl? Vím sice, že nenáviděl skandály a chtěl se vždycky vyhnout publicitě. Ale něčemu se člověk vyhnout nemůže a každý rozvod se přece musí světu oznámit.“

„Váš otec asi měl nějaké závažné důvody, proč nechtěl, aby se

právě v tuhle dobu dostala jeho fotografie do novin; těžko ovšem vědět jaké.“

Sabin se na chvíli zamyslel: „Myslíte, že už třebas chodil za tou druhou dívkou a nechtěl, aby se dozvěděla, kdo je?“

„Když dovolíte, myslím, že vám mohu tuhle situaci trochu objasnit,“ vmísil se do hovoru Richard Waid. „Vím, že se pan Fremont Sabin po zkušenostech s dnešní paní Sabinovou bál žen a… jsem stoprocentně přesvědčen, že kdyby se byl chtěl znovu oženit, byl by jednal co nejopatrněji, aby zase nenaletěl na nějakého vydřiducha.“

Charles Sabin se zamračil. „Je to všechno čím dál zamotanější. Tatínek měl přímo hrůzu z veřejných skandálů a na rozvod asi pomýšlel, ještě než se setkal s tou dívkou v San Molinas. Je tedy nejpravděpodobnější, že se chtěl jen vyhnout novinářům. A co jste to povídal o tom papouškovi, pane Masone?“

„Myslíte Casanovu?“

„Ano.“

Mason řekl: „Váš otec měl zřejmě nějaký pádný důvod, proč se rozhodl, že Casanovu na čas uklidí na nějaké bezpečné místo a že si vezme s sebou do horského srubu jiného papouška.“

„Pro boha svatého a jaký?“ ptal se Sabin. „Tomu papouškovi přece nehrozilo žádné nebezpečí?“

Mason pokrčil rameny a řekl: „Ještě nemáme v rukou všechna fakta.“

„Když dovolíte, rád bych na něco upozornil,“ řekl Waid. „Zdá se, že tomu papouškovi opravdu nehrozilo žádné nebezpečí. Ten člověk, který zavraždil pana Sabina, se zvlášť pečlivě postaral, aby se papouškovi nic nestalo.“

Mason poznamenal: „Nápadně pečlivě by bylo to pravé slovo, pane Waide. Už ale musím běžet. Mám v ohni několik želízek, ale zase se brzy ozvu.“

Sabin ho doprovodil ke dveřím: „Záleží mi opravdu nesmírně

na tom, aby se tahle historie objasnila, pane Masone.“

Mason se usmál. „Mně taky. Dám udělat fotokopie toho rozvodového rozsudku a pak se vrhneme na soudní spisy.“

KAPITOLA ŠESTÁ

Ještě dva bloky a Mason by byl klidně dojel až k domu, kde měl svou kancelář a kde byla taky detektivní kancelář Paula Draka. Jenže vtom se za ním rozeřvala siréna, rozsvítil červený reflektor a policejní auto ho zatlačilo k chodníku.

Mason zastavil, ale mračil se zle na seržanta Holcomba, který seděl za volantem. „Proč ten povyk?“ zeptal se.

„Dva pánové by si s vámi rádi pohovořili, pane Masone,“ odpověděl Holcomb.

Zadní dvířka vozu otevřel šerif Barnes a za ním vyskočil asi o deset let mladší, nakrátko ostříhaný, urostlý muž, který energicky vykročil k Masonovu vozu a ihned se ujal rozhovoru.

„Vy jste pan Mason?“ zeptal se.

Mason přisvědčil.

„Jsem Raymond Sprague, státní zástupce ze San Molinas.“

„Těší mě, že vás poznávám,“ řekl mu Mason.

„Chceme si s vámi promluvit.“

„O čem?“ zajímal se Mason.

„O Heleně Monteithové.“

„A co s ní má být?“

„Kde je?“

„Nevím,“ ujistil ho Mason.

„Snad abychom šli někam, kde se dá mluvit v klidu,“ navrhl šerif Barnes.

„Mám kancelář jen kousek odtud,“ připomněl jim Mason.

„A ve stejném domě je taky Drakova detektivní kancelář, co?“ zeptal se Sprague.

„Ano.“

„Tam jste měl teď namířeno?“ vyzvídal Sprague.

„Na tom snad nezáleží.“

„Ale záleží,“ durdil se Sprague.

„Nemohu samozřejmě vědět, o co přesně vám jde.“

„Ještě jste neodpověděl na moji otázku,“ řekl Sprague.

„Vy jste se mne na něco ptal?“

„Počkejte chvilku, Rayi. Takhle se nikam nedostaneme,“ vložil se do rozhovoru šerif Barnes a přitom pohlédl významně na zvědavce, kteří se shlukli na chodníku. „Tohle našemu případu neprospívá, pojďme k panu Masonovi do kanceláře.“

Mason dupl na spojku a hodil tam jedničku. „Sejdeme se tedy u mne.“

Ostatní naskákali do policejního vozu a jeli těsně za ním až k parkovišti, kde zastavil. Pak se nahrnuli všichni do výtahu a vešli do jeho soukromé kanceláře. Když Mason zavřel dveře a rozsvítil, řekl seržant Holcomb: „Ne abyste vy dva jednou bědovali, že jsem vás nevaroval, s kým máte tu čest.“

„Já vaše varování nepotřebuju, to jste varoval šerifa,“ odsekl mu Raymond Sprague.

„Tak o co vlastně kráčí?“ ptal se Mason.

„Co jste udělal s Helenou Monteithovou?“

„Nic,“ odpověděl Mason.

„Kdybyste nepovídal, víme přece dobře, jak to bylo,“ obořil se na něj Sprague.

„A co víte?“ zeptal se Mason.

„Přemluvil jste Helenu Monteithovou, aby vzala roha.“

Mason stál široce rozkročen s napřímenými rameny a měřil si je s rukama v kapsách: „Tak aby bylo jasno. Zastupuji Helenu Monteithovou a zastupuji taky Charlese Sabina. Pokouším se objasnit vraždu Fremonta C. Sabina a za to mi moji klienti platí. Vám, pánové, platí zase váš kraj, abyste tuhle vraždu vyšetřili. Samozřejmě že si k tomu zvolíte vlastní metodu, stejně jako budu vlastní metodou postupovat i já.“

„Chceme Helenu Monteithovou vyšetřovat,“ řekl Sprague.

Mason se mu podíval přímo do očí. „Tak ji vyšetřete, na co

čekáte.“

„Kde je?“

Mason si vytáhl z kapsy pouzdro na cigarety a prohlásil: „Už jsem vám jednou jasně řekl, že nevím. Vzali jste si něco do hlavy a nedáte pokoj.“

„Víte, že bych vás mohl obvinit z nadržování pachateli po dokonání trestného činu?“ vyhrožoval Sprague.

„Obviňte si mě, z čeho chcete,“ odsekl mu Mason. „Ale když už se chcete ohánět zákonem, tak laskavě nezapomínejte, že nemohu nadržovat pachateli po dokonaném činu, když mu neposkytnu pomoc. A chcete snad tvrdit, že vraždu spáchala Helena Monteithová?“

Sprague rudý jako rak odpověděl: „To bych prosil.“

Šerif Barnes zasáhl do jejich hádky svou charakteristickou zpěvavou intonací: „Rayi, dejte přece pokoj. Vzal jste to za špatný konec.“

„Nechtě si to poučování,“ odbyl ho Sprague. Mason se obrátil k šerifu Barnesovi a řekl: „Myslím, že my dva bychom se spolu dohodli, šerife.“

„Netvrdil bych to tak jistě,“ řekl Barnes a vytáhl z kapsy sáček se šustivým tabákem, z něhož odsypal trochu na hnědý cigaretový papír. „Budete mít co vysvětlovat, jestli vám mám zase věřit.“

„Co například?“ zeptal se Mason.

„Myslel jsem, že se mnou budete spolupracovat.“

„Budu s vámi spolupracovat v tom smyslu, že chci zjistit, kdo zavraždil Fremonta C. Sabina.“

„My to taky chceme zjistit.“

„Já vím, že chcete, ale vy máte své metody a já taky své.“

„Ale nemáme rádi, když nám někdo naši metodu narušuje.“

„To se nedivím,“ přitakal Mason.

„Nebavte se s ním, šerife, škoda slov,“ radil Sprague. „Jestli ho, hoši, chcete obvinit buď z neoznámení trestného činu, nebo z

nadržování pachateli po dokonání trestného činu, nasadím mu milerád želízka,“ ubezpečoval seržant Holcomb.

Mason škrtl sirkou, připálil šerifovi Barnesovi a pak zapálil sobě. Rozhovor najednou uvázl na mrtvém bodě. Po nějaké chvíli řekl Mason Spraguovi: „Tak co, skočíte mu na to, Spragueu?“

„A proč ne?“ vyštěkl Sprague. „Ale až budu mít důkazy.“

„Myslím, že tady u mně v kanceláři jich moc nenajdete,“ poznamenal Mason suše.

„Odvedu ho v tu ránu na policejní ředitelství, stačí jen říct,“ navrhoval seržant Holcomb.

Šerif Barnes se k nim obrátil: „Poslechněte, vy dva, pořád do mě jen ryjete, že jsem dal Masonovi šanci. Ale stejně nevím, proč se máme plašit a jednat jako blázni. Ani mi nenapadne, abych se stavěl na zadní jako vy, dokud mi nebude pár věcí jasných.“ Pak se obrátil k Masonovi: „Víte, že zbraň, která zabila Fremonta C. Sabina, patří do sbírky veřejné knihovny v San Molinas?“

„A co na tom?“ ptal se Mason.

„A že knihovnice Helena Monteithová se provdala za muže, který si říkal George Wallman, ale v kterém sousedé poznali naprosto nepochybně Fremonta C. Sabina?“

„Jen houšť,“ ušklíbl se seržant Holcomb. „Pěkně mu vyklopte všechno, co víte, ať se vám pak může pořádně vysmát.“

„Nemějte strach, poskytnu vám naopak rád ještě další informace. Když jste zjistili tohle všechno, jistě vám neušlo, pánové, že na verandě malého bungalovu slečny Monteithové sedí v kleci papoušek. Je to Casanova, oblíbený papoušek pana Fremonta C. Sabina, kdežto papouška, který se našel v horském srubu, koupil pan Sabin teprve nedávno v obchodě se zvířaty na Páté třídě v San Molinas?“

Šerifovy oči se na chvíli rozšířily údivem, ale pak na Masona podmračeně uhodil: „A to je fakt?“

„Stoprocentně.“

„Tuhle senzačku si na vás vymyslel, jen aby vám nasypal písek do očí,“ varoval šerifa znechuceně Holcomb.

„Jestli jste tohle všechno věděl,“ řekl Raymond Sprague, „a přece jste Helenu Monteithovou ukryl, takže ji nemůžeme vyšetřovat, pak vás asi přece jen obviním z nadržování pachateli po dokonání trestného činu.“

„Jen si poslužte. Jestli si ovšem správně vzpomínám, co říká zákon, pak bych musel schovávat těžkého zločince s úmyslem, aby tento zločinec ušel nebo unikl zatčení, soudu, odsouzení nebo trestu, a musel bych přitom vědět, že tento zločinec daný zločin spáchal nebo že z něho byl obviněn. V tom případě byste mě mohl žalovat. Pokud ale vím, nikdo dodnes Helenu Monteithovou z žádného zločinu neobvinil.“

„To je pravda,“ přiznával šerif Barnes.

„A já jsem ještě k tomu přesvědčen, že žádný zločin nespáchala,“ dodal Mason.

„Jenže já jsem přesvědčen, že ano,“ oponoval mu Sprague.

„To znamená, že máme rozdílný názor,“ poznamenal Mason a pak se znovu obrátil k šerifu Barnesovi. „Snad vás bude zajímat, šerife, že papoušek v kleci na verandě Heleny Monteithové pořád křičí: ‚Polož tu zbraň, Heleno… nestřílej… Bože, tys mě zastřelila.‘“

Šerif se na Masona se zájmem zadíval. „Jak si to vysvětlujete?“ zeptal se.

„Nijak, i když se samozřejmě přímo nabízí vysvětlení, že ten papoušek byl při tom, když nějaká Helena držela v ruce nějakou zbraň a někomu vyhrožovala. Potom jí ten někdo řekl, aby zbraň položila, jenže ona místo toho vystřelila a trefila se. Háček je ovšem v tom, že se nestřílelo v bungalovu Heleny Monteithové, ale v horském srubu, který je od něho na hony daleko, takže papoušek na verandě Heleny Monteithové při tomhle střílení asistovat rozhodně nemohl.“

„Nevím dost dobře, oč vám vlastně jde.“

„Snažím se s vámi spolupracovat,“ odpověděl Mason.

„My o vaši spolupráci nestojíme,“ odbyl ho Sprague. „Je mi úplně jasné, že jste sehnal spoustu informací, protože jste mluvil s Helenou Monteithovou. Dávám vám čtyřiadvacet hodin, abyste ji přivedl, a jestli se do té doby neukáže, postavím vás před obžalovací porotu v San Molinas.“

„Dvanáct hodin je až dost,“ radil seržant Holcomb.

Sprague chvíli váhal, pak se podíval na hodinky a nařídil: „Nejpozději zítra v poledne bude u výslechu před obžalovací porotou v San Molinas. Jinak s vámi zatočím.“

Kývl na seržanta Holcomba a zamířili spolu ke dveřím. Mason se podíval na šerifa Barnese a řekl: „Jdete, šerife, taky, nebo tu ještě chvilku zůstanete?“

Šerif Barnes se pohodlně usadil v měkce čalouněném křesle a řekl: „Počkejte ještě chvilku, Rayi.“

„Tady jen ztrácíme čas,“ bránil se Sprague.

„Mně to tak rozhodně nepřipadá,“ namítl šerif a klidně přitom pokuřoval.

Mason se posadil na roh velkého psacího stolu. Sprague chvíli váhal, ale potom se taky vrátil. Jen seržant Holcomb, který se vůbec netajil tím, že s nimi nesouhlasí, zůstal zarytě stát u dveří na chodbu.

Mason řekl šerifu Barnesovi: „U Sabinů vyšly najevo zajímavé okolnosti. Paní Sabinová se podle všeho s panem Fremontem C. Sabinem dohodla, že podnikne na oko cestu kolem světa. Ve skutečnosti se ale měla vrátit clipperem na pobřeží a pak jet do Rena, aby se tam na určitou dobu usadila a zažádala o rozvod. Podmínka byla, že při tom nesmí dojít k žádnému veřejnému skandálu. Po rozvodu měla paní Sabinová dostat sto tisíc dolarů v hotovosti a tato částka měla jednou provždy kompenzovat všechny požadavky, které by mohla paní Sabinová uplatňovat jako žena

Fremonta C. Sabina.“

„Jenže v Renu nebyla. Zastihli jsme ji na lodi, která přijížděla Panamským průplavem,“ triumfoval Sprague. „S takovými výmysly se můžete jít vycpat.“

„Nemusíte tomu věřit, když nechcete, ale Richard Waid se s ní bezpečně setkal ve středu sedmého v New Yorku. Odevzdala mu ověřený opis rozvodového rozsudku a on jí vysolil sto tisíc dolarů, na které má potvrzení. To byla ta důležitá záležitost, kvůli které letěl do New Yorku.“

„Jaký je na to váš názor, pane Masone?“ zajímal se šerif Barnes.

„To máte tak. Rozvodový rozsudek byl datován v úterý šestého. Jestli se paní Sabinová rozvedla dřív, než pan Sabin zemřel, dostala sto tisíc dolarů podle dohody, ovšem až po jeho smrti. Ale jestli byl pan Sabin zavražděn, než byl vynesen rozvodový rozsudek, není tento rozsudek vykonatelný a paní Sabinová dostala nejen sto tisíc dolarů v hotovosti, ale jako vdova po panu Sabinovi, která ho přežila, má také nárok na podíl z ostatního majetku zesnulého. To je dost zajímavý a komplikovaný právní problém, nemyslíte, pánové?“

Seržant Holcomb řekl unaveně: „Podívejte se, Helena Monteithová se provdala za pana Sabina. Nevěděla, že už je ženatý. Myslela si, že se jmenuje Wallman a šla s ním do toho horského srubu. Víme, že tam byla, podle značek prádelny na jejím prádle. Pak se nějak domákla, že už je ženatý, a protože si myslila, že si s ní jen zahrával, rozhodla se, že mu ukáže, zač je toho loket. K tomu potřebovala rychle nějakou zbraň. Nemohla si ji jít koupit do obchodu, ale v knihovně byla přece sbírka zbraní a ona od ní měla klíč. A tak stačilo, aby si tam nějakou zbraň vybrala. Nejspíš ji chtěla zase vrátit. Nevím, jestli chtěla jen nahnat panu Sabinovi strach nebo jestli to byla sebeobrana a je mi to taky jedno. Ale tu zbraň odnesla do horského srubu ona a ona

taky pana Fremonta C. Sabina zabila.

Pak běžela k panu Masonovi, aby ji zastupoval. Na spoustu těch věcí, které vám tu říkal, nemohl přijít jinak, než že s ní mluvil. Helena Monteithová se svěřila své sestře, že jede k Sabinům, aby si promluvila s mladým Sabinem. Jenže tam zřejmě nedojela. Zato tam byl pan Mason. Odjížděl tam se svou sekretářkou, ale vrátil se bez ní. Kde je jeho sekretářka? A kde je Helena Monteithová?

A když ho začínáte vyslýchat, mává vám před očima paní Sabinovou, aby vás svedl z pravé stopy. Jestli mu na všechno budete takhle skákat, bude vás tahat za nos donekonečna.“

Vtom se ozvalo charakteristické klepání na dveře. Mason sklouzl se stolu a šel otevřít. Na prahu stál Paul Drake, který hlásil: „Představ si, Perry…“ ale vtom se zarazil, když si všiml, kdo sedí v kanceláři.

„Jen pojď dál, Paule,“ zval ho Mason. „Se seržantem Holcombem se samozřejmě znáš a tohle je pan Barnes, šerif ze San Molinas, a pan Raymond Sprague, státní zástupce ze San Molinas. Co jsi zjistil?“

„Chceš, abych ti to povídal teď a tady?“

„Jistě.“

„No dobře. Málem jsem zavařil meziměstskou, jak jsem sháněl detektivy. Mohu teď už skoro nabeton tvrdit, že paní Sabinová odcestovala do Honolulu, z Honolulu se vrátila clipperem, a pak odjela do Rena, kde se usadila ve Stříbrných domcích pod jménem Helena W. Sabinová. Po šesti nedělích podala pravděpodobně žádost o rozvod s Fremontem C. Sabinem. Soudní spisy nemůžeme ovšem prohlédnout dřív než zítra ráno. Ve středu večer sedmého byla paní Sabinová už v New Yorku. O půlnoci odjížděla z New Yorku.“

„Takže v Renu byla dokdy?“ zeptal se Mason detektiva.

„Pokud jsme mohli zjistit, odletěla z Rena v úterý šestého večer a přiletěla do New Yorku sedmého.“

„To znamená, že rozsudek o rozvodu musel být vynesen šestého dopoledne?“ uvažoval Raymond Sprague.

„Vypadá to tak,“ přisvědčil Drake.

Sprague přikývl a poznamenal: „Jak se ukazuje, byla tedy šestého zřejmě u soudu.“

„Proč vás to tak zajímá?“ zeptal se šerif Barnes.

„Jen si chci něco ověřit,“ odpověděl mu Sprague. „Pan Mason totiž sám sebe potírá.“

„Jak to?“ ptal se Barnes.

„To je přece jasné. Pokouší se odvést naši pozornost od Heleny Monteithové tím, že nám mává před očima paní Sabinovou, jenže jestli byla u soudu v Renu, nemohla dost dobře ve stejnou dobu zabít svého muže v horském srubu v kraji San Molinas. Ať už jinak ta ženská dělala co chtěla, s tou vraždou nemohla mít nic společného.“

Mason se protáhl a řádně si zívl: „Aspoň vidíte, pánové, že já před vámi nic netajím. Pověděl jsem vám všechno, co jsem zjistil.“

Raymond Sprague vykročil ke dveřím: „Myslím, že si snad dovedeme vyšetřit sami, co potřebujeme. A nezapomeňte, pane Masone, na mé ultimátum. Buď se Helena Monteithová objeví před obžalovací porotou v San Molinas zítra do dvanácti, nebo půjdete před obžalovací porotu vy sám.“

Šerif Barnes vycházel z kanceláře jako poslední. Zřejmě se mu moc nechtělo. V chodbě ztlumil hlas a řekl: „Nejednáte trochu ukvapeně, Rayi?“

Státní zástupce místo odpovědi jen něco zahuhlal, ale nebylo rozumět, protože do toho bouchly dveře.

Mason se zazubil na Draka a oddychl si: „Tak to bychom měli, Paule.“

„Tys někam Helenu Monteithovou uklidil?“ zeptal se Drake.

Mason se na něho usmál: „Nemám ani ponětí, Paule, kde vězí

Helena Monteithová.“

„Jeden můj člověk mi hlásil, žes ji načapal u Sabinovy rezidence a že odjela s Dellou Streetovou ve svém autě.“

„Doufám, že to ten tvůj člověk nebude roztrubovat dál, Paule.“

„To jistě ne,“ ubezpečoval ho Drake. „Jak to uděláš, abys ji dostal před obžalovací porotu v San Molinas, Perry?“

„Jak bych ji tam mohl dostat, když nevím, kde je,“ odpověděl mu Mason.

„Ale Della to ví.“

„Jenže já nevím, kde je Della.“

„Dělej, jak myslíš, ale můžeš si to pěkně zavařit!“

„Co jsi zjistil o tom odposlouchávaném telefonu? Víš něco?“ ptal se Mason.

„Moc toho není,“ přiznal se Drake. „A čím víc do toho šťourám, tím míň toho vím.“

„Nemají v tom prsty hazardní hráči?“ zeptal se Mason. „Nechtěl se někdo z nich dovědět, jak ta křížová výprava proti nim pokračuje?“

„Ani nápad,“ tvrdil Drake.

„Proč myslíš?“

„Hazardní hráči nemají ani trochu nahnáno.“

„Jak to?“

„Prostě nemají. Ty nemůže něco takového rozházet.“

„Jak to? Ten občanský výbor přece proti nim shromáždil spoustu důkazů,“ namítal Mason.

„To ale nebyly důkazy, které by někoho mohly přivést za mříže. Byly jen podkladem pro určité podezření. Hráči i ostatní organizované bandy si počínají totiž náramně rafinovaně, Perry. Každou chvíli je nějaká šťára a to pak vědí, že musejí solit. Některé malé ryby se tomu snaží uniknout a plavat proti proudu. Velké ryby to ale nedělají, ty plavou klidně s proudem a čekají, až to policie pěkně všechno zase za ně urovná.“

„Policie?“ divil se Mason.

„Jistě,“ řekl Drake. „Jen si představ, Perry. Sotva se v nějakém kraji kápne na to, že se tam rozmohla různá syčárna a hazard, podplatí se policie. Samozřejmě že ne všichni policejní úředníci. Veze se s tím jen sem tam někdo, ale rozhodně v tom lítá i některý hlavní potentát. Když pak policie někde začne řádit, vyklidí všichni pohlaváři z té zločinecké a hazardérské branže pole a pak řeknou klidně svým kumpánům od policie: ‚Tak hoši, nechte se slyšet, až bude zase vzduch čistý, ať se můžeme rychle pustit do práce, protože takhle utíkají peníze nám i vám. Radši sebou tedy pěkně hoďte.‘“

„Tak ty si nemyslíš, že Sabinův telefon odposlouchával někdo z těch es z podsvětí?“

„Moc bych tomu nevěřil. Tahle sebranka v takových případech vždycky jen zaleze a dá si na chvilku pohov… Abych ti pravdu řekl, Perry, mně to připadá jako nějaký soukromý podnik.“

„Myslíš nějaký soukromý detektiv?“

„Možná.“

„A kdo by si ho najal?“ ptal se Mason.

„Hádal bych na paní Sabinovou,“ řekl Drake. „Když se to vezme kolem a kolem, Perry, ta ženská mi nepřipadá vůbec hloupá.“

„Mně taky ne,“ souhlasil Mason. „Její matinka určitě nevychovala moc blbých dětiček… Máš tu auto, Paule?“

„Mám, proč?“

„Měl bych pro tebe práci.“

„Jakou?“

„Zajedeme si spolu rychle do San Molinas,“ vysvětloval Mason.

„A proč?“ chtěl vědět Drake.

„Ukradneme tam papouška,“ ohlásil Mason.

„Cože ukradneme?“

„Nediv se tak, slyšel jsi dobře – papouška.“

„To myslíš Casanovu?“

„Ano.“

„K čemu ho potřebuješ, prosím tě?“

„Když se nad tím důkladně zamyslíš, Paule, tak najednou zjistíš, že se tenhle případ točí pořád kolem papouška. Casanova je klíč k celé záhadě. Jen si vzpomeň, že ten, kdo zabil pana Sabina, se zvlášť pečlivě postaral, aby se papouškovi nic nestalo.“

„Myslíš, že měl toho papouška rád, nebo že byl vůbec k ptákům útlocitný?“

„Nevím ještě přesně, proč to udělal. Ale už mi začíná svítat. Vzpomeň si taky, že Casanova začal nedávno opakovat: ‚Polož tu zbraň, Heleno… nestřílej… Bože, tys mě zastřelila.‘“

„Ty si myslíš, že Casanova je ten papoušek, co byl při té vraždě?“ zeptal se Drake. „A že ho vrah odnesl s sebou a dodatečně ho vyměnil za jiného papouška?“

„Proč by to nějaký vrah ale dělal?“

„To tedy opravdu nevím, Perry. Celá ta patálie s tím papouškem mi připadá postavená na hlavu.“

„Máš pravdu. A ať o tom přemýšlím sebevíc, je to pořád postavené na hlavu. Ale stejně se mi zdá, že ten papoušek v sobě skrývá klíč k celé záhadě. Helena Monteithová teď není doma. Šerif a státní zástupce ze San Molinas bloumají se seržantem Holcombem někde ve městě, protože si vzali do hlavy, že právě tady kápnou na správné řešení. Takže máme krásnou příležitost vydat se na lup do San Molinas.“

„Jestli tě přistihnou, jak jim v tom kraji lezeš do zelí, tak jdeš za mříže,“ varoval Drake.

„To mi nemusíš povídat,“ usmál se Mason. „Proto se taky při tom nechci nechat chytit. Jestli tu máš auto, tak pojedeme.“

„To ho odneseš i s klecí a se vším?“ zeptal se Drake.

„Jasně,“ Mason na to. „A dám tam za něj jiného papouška.“

Zvedl telefon, vytočil číslo a po chvíli řekl: „Dobrý večer, pane Helmonde. Tady je advokát Perry Mason. Prokázal byste mi velkou laskavost, kdybyste mohl zaběhnout do obchodu a otevřít mi. Chtěl bych si u vás koupit papouška.“

KAPITOLA SEDMÁ

Papoušek vzadu občas ospale zavřískl na znamení protestu, když se auto nahnulo a on ztrácel rovnováhu.

Drake seděl za volantem v pesimistické náladě, protože nevěřil, že by jejich výprava mohla dobře dopadnout. Mason se opíral pohodlně o polštářování, kouřil cigaretu za cigaretou a sledoval v tichém zamyšlení silnici, která se před nimi odvíjela v měsíčním svitu jako stuha a rychle se ztrácela za reflektory uhánějícího auta.

„Nezapomínej, Perry, že Reno není letadlem tak daleko," připomněl Perrymu Drake. „Jestli byla paní Sabinová v Renu a jestli nechávala ona odposlouchávat telefon soukromými detektivy, tak můžeš klidně pustit tu Monteithovou z hlavy."

„Kolik si počítáš za odposlouchávání telefonu, Paule?" zeptal se Mason.

Drake byl tak vyveden z míry, že na chvíli odtrhl oči od silnice. „Já?" zeptal se.

„No ty."

„Podívej se, Perry," spustil Drake, „víš dobře, že pro tebe udělám všechno možné, ale odposlouchávání telefonu je v tomhle státě těžký zločin. Do toho se tedy rozhodně nenechám uvrtat ani od tebe."

„Přesně to jsem čekal," odpověděl Mason.

„Jak to?" divil se Drake.

„Podívej se, Paule. Ten telefon někdo odposlouchával. Ty tvrdíš, že to nebyli hazardní hráči. Na policii to taky nevypadá. A přitom si myslíš, že to udělala nějaká soukromá detektivní kancelář. Podle mého by si každá detektivní kancelář pořádně rozmyslela, než by se k něčemu takovému propůjčila!"

„To záleží na tom která,“ odporoval Drake. „V téhle branži udělají někdy chlapi pro peníze všechno na světě. Ale vím už, jak to myslíš, Perry, a možná že máš pravdu. Nezapomínej ale, že většinu odposlouchávání musíš dneska přičíst na vrub policii.“

„Jak to policii?“ divil se Mason.

„Ví bůh. Mně to vždycky připadá, že pro ně zákony neplatí. To by ses divil, kolik telefonních linek policie odposlouchává. Patří to už při vyšetřování k její běžné praxi.“

„Vida, to stojí za úvahu,“ připouštěl Mason. „Jestli ten telefon odposlouchávala policie, musel o tom seržant Holcomb vědět a pak má policie jistě ze Sabinovy telefonní linky záznamy rozhovorů… Nezapomeň, Paule, že se mají hned ráno prozkoumat ty rozvodové spisy.“

„To víš, že nezapomenu,“ ubezpečoval ho Drake. „V Renu už čekají dva moji chlapci, aby si spisy prohlédli, jen co se k nim dostanou.“

Několik mil pak jeli mlčky zahloubaní do úvah, až přijeli k tabuli, která oznamovala, že jsou na hranicích San Molinas.

„Mám jet rovnou k domku Heleny Monteithové?“ zeptal se Drake.

„Nejdřív se musíme přesvědčit, že nás nikdo nesleduje,“ odpověděl Mason a posunul se na sedadle tak, aby viděl zadním sklem.

„Dávám na to pořád pozor,“ ubezpečoval ho Drake.

„To je jedno, ale stejně radši udělej hodiny, ať máme úplnou jistotu,“ žádal Mason.

Drake ho poslechl a Mason spokojeně přikývl: „Tak, Paule, a teď rovnou k bungalovu.“

„Ale co ta zvědavá sousedka,“ zeptal se Drake znepokojeně. „Měl bych zhasnout světla už několik bloků předem anebo možná vůbec zastavit o několik domů dřív. Co říkáš, Perry?“

„Ne,“ rozhodl Perry. „Musí to jít ráz na ráz. Objeď blok a já si

zatím omrknu situaci a potom zhasni světla, zajeď co nejblíž k verandě a zastav těsně u chodníku… Doufám, že tenhle sakramentský papoušek nebude vřískat, až s ním pohnu.“

„Myslel jsem, že papoušci v noci spí,“ řekl Drake.

„To víš, že spí, jenže když je taháš na kraj světa v automobilu, tak jim to leze trochu na nervy. Nevím taky, co provede Casanova, až ho ukradnu.“

Drake Perryho napomínal: „Ber to rozumně, Perry. Jestli se ukáže, že něco kikslo, tak ne abys chtěl toho papouška mermomocí vyměnit. Ani se odtud nehnu a stačí, abych na to dupnul a budeme v tahu. Ty hoď papouška na zem a vem nohy na ramena, ať jsi tu.“

„Nemyslím, že něco kiksne,“ uklidňoval ho Mason. „Hlavně aby nikdo dům nehlídal. To se ale uvidí, jen co budeme objíždět ten blok.“

„Dávej pozor, už tam budeme,“ upozorňoval Drake a zahnul ostře doleva. „Ještě dva bloky a jsme tam.“

Po dvou blocích zabočil Drake zase ostře doleva. Kolem bungalovu jeli krokem, aby si Mason stačil důkladně prohlédnout okolí. „Je tam tma,“ hlásil. „Svítí se vedle v domě a naproti. Ta veranda nebude určitě žádný problém.“

„Až budeme mít tohle za sebou, Perry, tak dám na modlení, to si piš.“

Objel blok a zastavil u chodníku se zhasnutými světly a vypnutým motorem.

Mason vyskočil z auta, v ruce držel klec s papouškem, a zmizel ve tmě. Prořízl hravě síť proti komárům, odsunul závoru a vešel na verandu. Papoušek, kterého přinesl, se choval v kleci klidně a jen trochu na bidýlku přešlapoval, ale Casanova, zřejmě omámený spánkem, se sotva pohnul, když Mason opatrně sundal klec z háku a zavěsil tam místo toho klec, kterou přinesl.

Za malou chvilku už ležela klec s Casanovou vzadu v autě. „Tak jeď, Paule,“ zašeptal Mason.

Drake žádné pobízení nepotřeboval. Vyrazil s autem, právě když se ve dveřích vedlejšího domu objevila rozložitá postava paní Wintersové.

Když Paul Drake zahýbal ještě se zhasnutými světly za roh, zamumlal papoušek na zadním sedadle ospale: „Bože, tys mě zastřelila.“

KAPITOLA OSMÁ

Mason odemkl dveře své soukromé kanceláře a zůstal stát jako solný sloup, protože tam uviděl Dellu Streetovou.

„Kde se tu berete!“ vykřikl.

V očích jí stály slzy, když odpovídala: „Budete si muset najít novou sekretářku, šéfe.“

„Co se děje?“ zeptal se Mason znepokojeně a šel k ní.

Della Streetová se dala do pláče a Mason ji objal kolem ramen a konejšivě ji hladil. „Co se stalo?“ zeptal se.

„T-ta p-p-potvora f-f-falešná,“ naříkala Della.

„Kdo?“ zeptal se Mason.

„Ta knihovnice, Helena Monteithová.“

„Co je s ní, Dello?“

„Oblafla mě.“

„Pojďte se tady posadit a povězte mi to pěkně po pořádku,“ navrhl Mason.

„A-a-ani n-n-nevíte, š-šéfe, jak mě mrzí, že jsem vás nechala na holičkách!“

„Ale jděte, jak to, že jste mě nechala na holičkách, Dello. Třebas to nebude tak zlé, jak se vám zdá.“

„Jak to že ne. Řekl jste mi, abych ji uklidila někam, kde ji nikdo nenajde a…“

„Co se stalo?“ zeptal se Mason. „Našli ji, nebo vzala sama roha?“

„Vzala r-roha.“

„No dobře a jak se to stalo?“

Della Streetová si utřela oči krajkovým kapesníčkem. „Jsem to fňukna ufňukaná, mám sama na sebe vztek. Ale začala jsem brečet teprve teď, opravdu… Byla bych jí nejradši zaškrtila holýma rukama… Začalo to tím, že mi vyprávěla historii, která mi mohla srdce utrhnout.“

„O čem byla ta historie?“ zeptal se Mason s bezvýrazným obličejem,

„Povídala mi o své lásce,“ odpověděla Della. „Vyprávěla to tak… Jenže když nejste žena, šéfe, tak to ani nemůžete pochopit… Povídala mi o svém životě. Jako děvče prý byla hodně romantická a na střední škole se poprvé zamilovala. Brala to strašně vážně… Ten chlapec už tolik ne… vlastně jednu dobu to bylo vážné. Nevím, jestli z mého vyprávění budete moudrý, neumím to povědět jako ona.

Byl to velice milý chlapec. Snažila se mi ho popsat tak, abych o něm měla stejnou představu jako ona tehdy – milý, nezkažený, slušný hoch, ve kterém bylo něco oduševnělého a tajemného… to, co každá žena chce najít u muže, kterého miluje. A tohle byla opravdová láska.

Potom ten chlapec odjel, protože si chtěl najít práci, aby si vydělal dost peněz a mohl se s ní oženit, a ona pýchou div nepukla. Jenže když se za několik měsíců vrátil, tak…“

„… tak měl nějakou jinou, ne?“ zeptal se Mason, když zaváhala.

„Ne, tak to nebylo,“ pokračovala Della. „Pořád ji ještě miloval, ale stal se z něho tak trochu floutek. Dělal, jako by mu patřila a jako by se to samosebou rozumělo. S ženěním nijak nespěchal a chytil se party kluků, kterým připadaly všechny ideály jako úplná blbost. Prostě kašlali na celý svět… určitě nikdy na tuhle její část vyprávění nezapomenu. Povídala, že propálili jeho zlatý charakter kyselinou svého pseudorealismu, takže pod ryzím zlatem zbyl jen sprostý kov.“

„A co se stalo pak?“ ptal se Mason.

„Potom samozřejmě zatrpkla, jak proti mužům, tak proti lásce. Ve věku, kdy se většina děvčat dívá na svět růžovými brýlemi, byla ona už zklamaná a rozčarovaná. Nelákal ji moc ani tanec, ani jiná společenská zábava a čím dál tím víc ji zajímaly jen knihy.

Povídala, že si své přátele nacházela v knihách. Ty se prý aspoň člověku nelichotí a neusilují o jeho přátelství, aby se pak klidně obrátily na obrtlíku a vykašlaly se na něj.

V té době se o ní rozneslo, že je úzkoprsá a škrobená a že s ni není žádná legrace. To proto, že urazila nějaké mladé floutky, když se s nimi nechtěla muchlovat a pít putynky džinu. Rozhlásili o ni, že je hrozně protivná, a tahle pověst se s ní pak už pořád táhla. Nezapomínejte, že žila na malém městě a tam je vždycky problém, aby jeden člověk viděl druhého tak, jaký je ve skutečnosti. Tam se považuje za pravdu to, co o člověku rozhlásí různé drbny.“

„Takhle to popisovala ona sama?“ ptal se Mason.

Della přikývla.

„Dobrá, a co bylo dál?“

„A když už pak vůbec na žádnou lásku ani nepomyslila, přišel Fremont C. Sabin. Byl laskavý a něžný a nedělal si na ni žádné nároky. Měl životní filosofii, která dovedla ve všem objevit nějakou krásnou stránku. Jinými slovy, šéfe, vysvětlila bych to asi tak, že v Sabinovi našla kus idealismu, který zbožňovala u toho svého chlapce. Jenže ideály toho hocha neměly dost hluboké kořeny, byly ještě moc nevyzrálé, aby dokázaly odolat cynismu a lacinému světáctví kamarádů, kdežto tenhle člověk se už prokousal vším rozčarováním, které život člověku přináší, a přitom si zachoval svůj idealismus až do konce a viděl v tom smysl svého života. Jeho ideály měly logiku, byly pečlivě promyšlené a přečkaly zkoušku času.“

„Tak se mi zdá, že Fremont C. Sabin musel být opravdu báječný člověk.“

„Asi byl, šéfe. Ale to, jak ji vodil za nos…“

„Netvrdil bych, že ji vodil za nos,“ protestoval Mason. „Podívejme se na to ze Sabinova hlediska, pak snad pochopíme, o co mu asi šlo. Musíme jeho chování posuzovat ze správného zorného úhlu a ve světle různých nových důkazů, na které jsme

přišli. Pak zjistíme, že se jeho chování najednou docela dobře shoduje s jeho charakterem.“

„A jaké jsou to nové důkazy, šéfe, prozradíte mi to?“

„Ne, nejdřív mi vyprávějte dál o Heleně Monteithové.“

„Tak tenhle člověk začal chodit do knihovny. Znala ho jenom jako pana Wallmana, který ztratil práci. Neměl žádnou vyhraněnou profesi a žádný důvod, aby svět zvlášť miloval, ale miloval ho přesto. Zajímaly ho knihy o filosofii a sociálních reformách, ale především se zajímal o lidi kolem sebe. Sedával v knihovně kolikrát i večer, něco si četl, ale ve skutečnosti studoval především lidi. A kdykoli měl příležitost, dával se nenápadným způsobem s každým do hovoru a poslouchal. Pořád poslouchal.

Helena Monteithová ho samozřejmě pozorovala a začal ji jako knihovnici zajímat. Pustil se s ní taky do řeči. Zřejmě to s lidmi uměl a dovedl si získávat jejich důvěru, takže mu o sobě bez zábran vyprávěli. Taky Helena Monteithová mu toho spoustu napovídala, ještě než si uvědomila, co všechno mu vlastně vypráví. A pak se zamilovala. Protože byl o moc starší a protože na nic takového vůbec nebyla připravená, přikradla se k ní láska úplně nečekaně. A než se vzpamatovala, zamilovala se do něho až po uši. A když pak zjistila, že i on ji miluje… Líčila to tak, že to prý bylo, jako by celou tu dobu její duše zpívala.“

„Má zřejmě velký dar řeči,“ řekl Mason suše a trochu přimhouřil oči.

„Nemyslete si, šéfe, že to na mě snad hrála. Mluvila smrtelně vážně a ráda o tom vypráví prostě proto, že to bylo tak krásné. Přesto že ji ta tragédie tak strašně zasáhla a že to pro ni bylo velké rozčarování, když se dozvěděla, že byl ženatý, je ještě pořád plná toho svého štěstí. Má na to zvláštní názor. Cítí totiž, že ji konečně v životě potkalo štěstí. A přestože netrvalo dlouho, nezatrpkla, ale je naopak vděčná i za ně. Když ráno četla v novinách o vraždě a o tom, jak pan Sabin rád vystupoval pod přijatým jménem, studoval

lidi a vysedával v knihovnách, to už v ní samozřejmě vzklíčilo podezření. Potom viděla snímek horského srubu a poznala ho. Ale pořád ještě bojovala se svým strachem, snažila se přesvědčit sama sebe, že nemá pravdu, i když tomu v hloubi duše už nevěřila… A potom se objevila v odpoledních novinách Sabinova fotografie a její nejhorší obavy se potvrdily.“

„Tak vy si nemyslíte, že ho zabila?“ zeptal se Mason.

„Vůbec ne,“ odpověděla. „Nebyla by mohla… totiž…“

„Nejste si přece jen tak jistá, viďte?“ zeptal se Mason, když se odmlčela.

„Víte,“ řekla Della. „Má takovou zvláštní povahu. Kdyby se jí třebas zdálo, že jí chce ublížit… Kdyby si myslila, že jeho ideály jsou jen… vlastně ani ne tak jeho ideály, ale prostě kdyby jí připadalo, že je to licoměrník, pak by ho možná mohla i zabít, aby se její obavy nepotvrdily. Nevím, jestli to říkám dost jasně a jestli mi rozumíte.“

„Myslím, že ano,“ ubezpečoval ji Mason. „Tak pokračujte, co se stalo pak?“

„Odvedla jsem ji do malého hotýlku. Byla jsem opatrná, aby nás zaručeně nenašla policie, jak jste si to, myslím, přál. Vzala jsem si z bytu nějaké zavazadlo a pak jsme se zapsaly jako dvě sestry z Topeka v Kansasu. Vyptávala jsem se v recepci na všechno možné, jak to obyčejně dělají turisté, a myslím, že se mi podařilo dokonale je obalamutit.

Vzaly jsme si rohový pokoj s dvojitým lůžkem a koupelnou. Tiše, aby nic nezpozorovala, jsem pokoj zevnitř zamkla a dala jsem si klíč do kabelky.

Posadily jsme se a povídaly jsme si a ona mi vyprávěla o své lásce a o všem, co se stalo. Kecaly jsme snad tři nebo čtyři hodiny, a když jsme šly na kutě, bylo už hodně po půlnoci. Ale přesto mě asi v pět dneska ráno vzbudila. Třásla se mnou a vztekala se, že nemůže otevřít dveře. Byla už úplně oblečená a celá pryč.

Zeptala jsem se jí, proč chce otevřít dveře, a ona mi vysvětlovala, že se musí vrátit do San Molinas, prostě prý musí, protože na něco zapomněla.

Vtloukala jsem jí do hlavy, že se nemůže vrátit. Ona ale pořád mlela svou, a tak jsme se nakonec pěkně chytly. Chtěla zatelefonovat do recepce, aby někdo přišel dveře otevřít, ale to jsem ji už nešetřila a řekla jsem jí od plic, co si o ní myslím.“

„Co jste jí řekla?“ zeptal se Mason.

„Řekla jsem jí, jak se obětujete, abyste jí pomohl, a že vás chce takhle vypéct. Vyložila jsem jí, v jakém bude nebezpečí, až ji policie chytí a obviní z vraždy. Že její románek rozmažou v bulvárních plátcích všechny ty sentimentální kozy, co jich v žurnalistické branži existuje. Že ji budou vláčet po soudech, kde ji budou vyslýchat až do umdlení, a že se proti ní postaví celá veřejnost… Řekla jsem jí všechno, na co jsem právě přišla. Mluvila jsem jako advokát, kterýsi chce naklonit porotu.“

„A co se stalo pak?“

„Pořád ještě chtěla odejít,“ řekla Della Streetová. „Vyhrožovala jsem jí taky, že sotva vyjde z těch dveří, bude mít s vámi konec, že ji už pak nebudete chránit. Že musí dbát vašich pokynů a zůstat, kde je, dokud se s vámi nedomluvím. Chtěla vědět, kdy se s vámi mohu domluvit a já jí řekla, že nevím, ale sotva dřív než v půl desáté, až přijdete do kanceláře. Že ale mohu zavolat Paula Draka, aby vám vyřídil vzkaz. Chtěla, abych vám hned volala do bytu, a já jí řekla, že ani nápad, protože se bojím, aby policie neodposlouchávala váš telefon. Že si zřejmě nepřejete, aby se vědělo, kde je, a nechcete mít taky nic společného s jejím zmizením.

Trochu o tom přemýšlela a nakonec si dala říct. Rozhodla se počkat do půl desáté, ale musela jsem jí dát čestné slovo, že se s vámi hned potom pokusím domluvit. Svlékla se, zase si lehla a omluvila se, že byla tak protivná. Trvalo mi dobře půl hodiny, než

jsem se dost uklidnila, abych usnula… A když jsem se probudila, byla pryč… Sehrála se mnou komedii, že mě jako poslechne, a přitom si už promyslila, jak mě oblafne.“

„Vzala vám klíč z kabelky?“ zeptal se Mason.

„To víte, že ne,“ odpověděla Della Streetová. „Měla jsem ji zastrčenou bezpečně v povlaku od polštáře. Kdyby byla ten klíč chtěla vzít, byla by mě rozhodně vzbudila. Utekla po záchranném žebříku, bylo totiž otevřené okno.“

„Nevíte v kolik hodin asi utekla?“ zeptal se Mason.

„To nevím.“

„Kdy jste se vzbudila?“

„Teprve někdy po osmé. Byla jsem strašně utahaná a řekla jsem si, že budeme stejně jenom čekat, a tak jsem si natáhla v duchu budíček na osmou. Když jsem se vzbudila, tak jsem ještě chvíli zůstala ležet, protože jsem byla přesvědčená, že leží vedle v posteli a byla jsem hrozně ráda, že se uklidnila. Pak jsem potichu vstala, abych ji nevzbudila, a šla jsem po špičkách do koupelny, ale když jsem se ohlédla, zdálo se mi, že ta její postel vypadá nějak divně. Tak jsem se šla podívat zblízka. Použila starý trik. Zmuchlala nějaké deky a polštář a strčila to pod horní pokrývku,aby se zdálo, že někdo v posteli spí… A to je tak asi všechno, šéfe.“

Mason si ji k sobě přivinul. „Netrapte se, Dello, udělala jste, co se dalo… Kam myslíte, že šla?“

„Nejspíš do San Molinas.“

„Tam vleze rovnou do pasti.“

„To je s ní tedy amen. Teď už tam jistě je.“

„Co jste dělala, když jste zjistila, že utekla?“

„Hned jsem zatelefonovala do Paulovy kanceláře a chtěla jsem, aby se s vámi spojili. Snažila jsem se vás najít sama, ale nepodařilo se mi to.“

„Snídal jsem ve městě a pak jsem se stavil u holiče,“

vysvětloval Mason.

„Myslím, že se už Paul Drake za ní pustil. Podařilo se mi nakonec dostat k telefonu přímo jeho, a tak jsem mu vysvětlila, co se stalo a požádala ho, aby ji jeho chlapci v San Molinas zadrželi a někam uklidili.“

„A co říkal Paul?“ usmál se Mason.

„Nevypadal moc nadšeně,“ řekla Della a opětovala smutně jeho úsměv. „Asi se mnou mluvil ještě na lačný žaludek. Vykládal pořád něco o tom, že se dostane před obžalovací porotu v San Molinas, jestli si takovou blbost začne.“

„A přemluvila jste ho?“ zeptal se Mason.

„Přemluvila,“ řekla mrzutě. „Ale musela jsem si nakonec dupnout. Říkal…“ Zarazila se, protože se ozvalo domluvené klepání. „Už je tady.“

Mason přisvědčil, Della šla přes kancelář otevřít dveře. Pak se ale otočila a vyhrkla. „Vypadám pod obraz, otevřete mu vy a já si zatím opláchnu obličej studenou vodou.“

Mason kývl a počkal, až Della vklouzne do právnické knihovny. Pak otevřel dveře do chodby a pozdravil: „Ahoj, Paule.“

Drake byl skleslý a tvářil se truchlivě. „Ahoj, Perry,“ odpověděl a šel hned k velké kožené lenošce, ve které se uvelebil ve své oblíbené pozici napříč.

„Tak co máš nového?“ vyptával se Mason.

„Spoustu věcí.“

„Dobrých, špatných nebo nedůležitých?“ zeptal se Mason.

„To záleží na tom, co považuješ za nedůležité,“ odsekl Drake a pomalu se začínal zubit. „Tak abych začal, Perry. Ten ověřený opis rozvodového rozsudku je dokonalý falzifikát, a to provedený tak geniálně, že vynesl čistých sto tisíc dolarů.“

„Víš to jistě?“ zeptal se Mason.

„Na sto procent. Paní Sabinové při tom musel pomáhat nějaký právník v Renu, jenže se už samozřejmě jaktěživi nedozvíme,

který. Byla to rafinovaná lest, jak vylákat podvodně peníze. Opatřili si správné formuláře, všechno bylo v naprostém pořádku, i s podpisem úředníka, podařilo se jim dokonce získat i pravé razítko soudu. Úředník připouští, že to je možné, jestli se dostali za stůl ve chvíli, kdy měl plné ruce jiné práce. Jenže tam nepouštějí přece za stůl hned tak někoho. Takže to byla zřejmě pečlivě předem připravovaná akce.“

„Žádná rozvodová pře Sabinová versus Sabin se tedy nikdy neprojednávala?“

„Ne.“

„To byl ale mazaný podvod. Nebýt té vraždy, nikdy by na něj nikdo nepřišel. Ověřený opis rozvodového rozsudku je všude mimo diskusi. Dokud nedojde k soudnímu sporu, nikoho ani nenapadne, aby šel zkoumat soudní spisy. To se povedlo! Dostat čistých sto tisíc a ještě zůstat legální manželkou. Samozřejmě je tu to padělání a vylákání peněz pod nepravdivou záminkou. Jenže nebýt té vraždy, tak po tom ani pes neštěkne.“

„Té se poštěstilo,“ řekl Drake. „Je legální vdovou a má tedy právo ujmout se majetku jako vlastník.“

„Dobře, ale pusťme tohle teď na chvíli z hlavy,“ řekl Mason. „Pověz mi, co je s Helenou Monteithovou?“

Drake se na něho ušklíbl: „Bylo by od tebe férové, Perry, kdyby sis příště vylízal sám, co si nadrobíš.“

„Co ti je?“ zeptal se Mason.

„Dost na tom, že ti dělám zeď, když kašleš na zákony a lezeš do zelí policii,“ spustil Drake. „Ale když mě teď chceš ještě ke všemu nastrčit rovnou místo sebe, tak je to i na mě trochu silné kafe.“

Mason se zazubil, vzal se stolu krabici na cigarety, nabídl detektivovi a sám si taky zapálil. „Jak to vlastně bylo, povídej přece.“

„Asi ve čtvrt na devět zavolala Della ke mně do kanceláře a

byla celá bez sebe,“ vyprávěl Drake. „Chtěla mluvit se mnou a s tebou a chtěla, aby si moji hoši počíhali na Helenu Monteithovou, až přijde do San Molinas. Z kanceláře mi brnkli domů a já pak zatelefonoval Delle na číslo, které udala. Zapsala se v hotelu jako Edita Fontaynová, Naříkala, že jí vzala Helena Monteithová roha a ty prý chceš, aby zůstala Helena ulitá před policií. Chtěla, abych hned běžel do San Molinas a tam Helenu Monteithovou sebral a někam ji uklidil.

Tak jsem jí poradil, ať se domluví s tebou.

Ona se bránila, že neví, kde jsi. Slíbil jsem jí, že se tě pokusím sehnat a to že je taky všechno, co pro to udělám, a víc ani chlup. Včera ti sám nadávám, že děláš takovou blbost a schováváš před šerifem a státním zástupcem člověka, který uniká před spravedlností, a pak mi tu, hrome, Della navrhuje, abych riskoval vlastní kůži stejným způsobem. Víš dobře, že při tom jde o hubu, sám jsi radši nechtěl vědět, kde je…“

„A cos tedy nakonec udělal?“ přerušil ho Mason.

„Co jsem udělal. Co jsem asi, hrome, mohl udělat?“ vzdychl si Drake. „Udělal jsem přesně to, co chtěla. Jsme už dávno s Dellou kamarádi a vycházíme si bez dlouhých cavyků vzájemně vstříc. Považoval jsem ji vždycky za dobrou přítelkyni, ale když jsem ji odbyl a řekl jsem jí, že všechno má své meze, vyváděla jako dračice. Vříškala na mě do telefonu, že jestli chci od tebe dostávat kšefty, musím hájit tvé zájmy, jak si to ty přeješ. Vím prý moc dobře, že bys mě nenechal ve štychu, a mám si uvědomit, že jsi ještě neudělal jediný hloupý tah v životě. A tak když chceš, aby Helenu Monteithovou nedostala policie…“

„Nech už toho, co ti říkala, a radši mi pověz, cos udělal,“ zubil se Mason.

„Choval jsem se jako beránek. Zavolal jsem chlapce v San Molinas a řekl jsem jim, aby upalovali do domku Heleny Monteithové a aby ji čapli, sotva se objeví, a odvezli ji honem

zpátky do města. Aby ji třebas i unesli, jestli to bude nutné. Hoši měli spoustu řečí, a tak jsem na ně houknul, ale musel jsem jim dát čestné slovo, že veškerou odpovědnost za to ponesu sám.“

„A kde je Helena Monteithová teď?“ zajímal se Mason.

„V base,“ pronesl Drake pochmurným hlasem,

„Jak to?“

„Chlapci nedostali zprávu včas. Helena přišla domů asi o půl hodiny dřív, než se tam dostali oni. Policie se zřejmě dohodla s paní Wintersovou, že jim dá vědět, sotva se Helena ukáže. Šerif se státním návladním tam byli co by dup a hned ji čapli. Vraždila tam papoušky, pálila papíry a koukala, kam schovat krabici s náboji do jednačtyřicítky… Dovedeš si představit, jak to s ní teď vypadá.“

„Cos to říkal, že vraždila papoušky?“ ptal se Mason se zájmem.

„Přišla domů a zabila toho papouška,“ odpověděl Drake. „Ušmikla mu hlavu kuchyňským nožem – a byla to prý čistá prácička.“

„To udělala, sotva přišla domů?“ ptal se Mason.

„Asi. Chvíli sice trvalo, než na to šerif přišel. Zato ji přistihli při činu s těmi náboji. Taky něco pálila v krbu. Šerif dělal živé mrtvé, aby zachránil z popela co se dá, ale mohl nejvýš konstatovat, že pálila papíry. A tak ji bez velkých cirátů strčili za mříže. Pak zavolali technika z kriminálního oddělení ve městě, jestli by se mu snad nepodařilo něco vyčíst z těch spálených papírů… Pracuje s nimi ruku v ruce seržant Holcomb, ale to vlastně už víš.“

„Vím,“ přisvědčil Mason. „Co říkala o těch nábojích do jednačtyřicítky? Přiznala se, že je koupila?“

„Nevím, odvezli ji šupem do vezení a víc nikdo neví.“

„Kdy zjistili to s tím papouškem?“

„Teprve nedávno,“ odpověděl Drake. „Zřejmě to objevili Holcombovi chlapci, když prohledávali dům…“

„Počkej, nemohl toho papouška někdo zabít, až když už byla Helena Monteithová ve vězení?“

„Ani nápad,“ odpověděl Drake. „Sotva ji chytli, dali dům hlídat a teď by tam neproklouzla ani myš. Báli se, aby někdo nezničil nějaké důkazy. O to se asi postarala tvá přítelkyně, Helena Watkinsová-Sabinová. Prý celý dům důkladně prohledávají centimetr po centimetru. Hrozně rádi by ještě něco našli. Jeden můj člověk mi o tom papouškovi telefonoval asi před čtvrt hodinou… Perry, hrome, proč myslíš, že zabila toho papouška?“

„Vražda papouška se tak trochu podobá vraždě člověka,“ odpověděl Mason a v očích mu jen hrálo. „Musí se taky hledat motiv činu. Když se najde motiv, zbývá otázka, kdo měl k vraždě příležitost a…“

„Jdi do háje,“ přerušil ho Drake. „Přestaň ze sebe dělat šaška. Víš moc dobře, proč toho papouška zabila, tak bys mi to mohl povědět.“

„Jak to, že to vím?“ ptal se Mason,

„Jdi se vycpat a nedělej si ze mne blázny,“ durdil se Drake. „Ona se chtěla papouška zbavit a tys toho papouška potřeboval – nejspíš jako nějaký důkaz. Věděls, že papouška zabije, když k tomu bude mít příležitost, a proto ji Della musela uklidit z cesty, dokud papoušky nevyměníme. Asi ti nedalo spát, že ten papoušek pořád jen vykřikuje: ‚Heleno, polož tu zbraň‘ a ‚Bože, tys mě zastřelila‘. Jen nechápu, proč toho papouška nezabila hned, proč ho nechala naživu, když kvůli tomu, aby mu usekla hlavu, musela potom lézt po záchranném žebříku… Včera jsem si, pravda, myslel, že máš Helenu Monteithovou někde ulitou před policií a ještě dnes ráno, když volala Della Streetová, mi nenapadlo nic jiného. Teprve teď jsem si uvědomil, že jsi ji chtěl mít co nejdál od toho papouška.“

„Teď, když už je po něm, můžeme toho papouška…“ řekl Mason.

Drake ho ale přerušil: „Jak to, že je po něm. Ty ho přece máš. Ten papoušek byl asi svědkem něčeho – nejspíš vraždy – jen mi nejde na rozum, jak by to bylo možné. Co myslíš, Perry, mohl by takový papoušek svědčit u soudu?“

„To nevím,“ odpověděl Mason. „Ale je to zajímavá otázka, Paule. Obávám se jen, že by papoušek nemohl skládat přísahu. Jinými slovy, byl by to křivopřísežný papoušek.“

Drake se podíval na Masona úkosem a řekl: „Jen si ze mne střílej, když ti to dělá dobře. Nechceš mluvit, tak mi vlez na záda.“

„Co ještě víš?“ změnil rychle Mason téma rozhovoru.

„Fůru věcí,“ odpověděl Drake. „Spousta mých chlapců pracovala celou noc. Chtěl jsem získat co nejvíc informací o tom odposlouchávaném telefonu ve srubu. A tak mi napadlo, Perry, že bych se nejlépe dozvěděl, jaké hovory někdo odposlouchal, kdybych získal výpisky telefonního účtu. Ta telefonní linka ve srubu je totiž zapojená na místní centrálu. Ale Sabin si tam jistě nenechal zavést telefon, aby klábosil se sousedy. Zato potřeboval udržovat styk s městem a na to musel samozřejmě volat meziměstsky.“

„Gratuluji, to je vážně výborný nápad.“

„Gratulace si můžeš nechat od cesty,“ řekl Drake nakvašeně. „Za tenhle nápad budeš pořádně klopit. Až dostaneš účet, tak omdlíš, Perry. Chlapci dělají přes čas v devítihodinových směnách a mám je rozmístěné po všech čertech.“

„To je prima,“ ujišťoval ho Mason. „A jak jsi získal ten telefonní účet, Paule?“

„Jeden můj člověk to risknul, zašel na telefonní centrálu, kde se ohlásil jako detektiv, a protože se stala ta vražda, chtěl dát linku odpojit a zaplatit účet. Ta dívka v místní telefonní centrále mu na to skočila a účet mu vydala. Trval na tom, že si chce překontrolovat všechny meziměstské hovory.“

„A co jste zjistili?“ zeptal se Mason,

„Několikrát volal domů do města,“ řekl Drake. „Zřejmě mluvil se svým tajemníkem. Některé hovory byly jen na číslo, ale hodně jich bylo přímo pro Waida osobně. Zajímavé jsou výzvy do Rena.“

„Do Rena?“ divil se Mason.

„Ano. Zřejmě si skoro každý den telefonoval se svou ženou v Renu.“

„O čem?“ ptal se Mason.

„To bych taky rád věděl,“ řekl Drake. „Asi se chtěl ujistit, že rozvod probíhá přesně podle plánu a že manželka přijede do New Yorku s ověřeným opisem rozvodového rozsudku.“

Della Streetová vstoupila do kanceláře s výrazem pilné sekretářky. Napudrovala se a všechny stopy po slzách už byly skoro pryč. Když uviděla Paula Draka, nasadila překvapený výraz: „Ahoj, Paule,“ pozdravila.

„Jen si to ahoj nechte od cesty, vy jedna nestydo nestydatá,“ bručel Drake. „Málem mě z vás klepla pepka…“

Della k němu šla a položila mu ruku na rameno: „Nebuďte přece takový bručoun,“ smála se.

„Kdo by nebyl bručoun, když mu klidně naservírujete, že buď vás poslechne a unese, koho se vám zamane, nebo bude mít s kšeftem u Masona utrum.“

„Ale Paule, já přece jen chtěla splnit šéfovy příkazy, jak si to přál – nebo jak jsem si myslela, že by si to v té situaci přál.“

Drake řekl Perrymu. „Už s tebou má člověk kříž, ale ta holka tě ještě trumfne.“

Mason se zazubil na Dellu: „Dnes s ním není žádná zábava, Dello, div se nad sebou nerozbrečí, jak se lituje.“

„A má Helenu Monteithovou?“ zeptala se.

„Ne, má ji policie,“ odpověděl Mason.

„Marjá panno,“ vyjekla zděšeně Della.

„To nevadí, Dello,“ uklidňoval ji Mason. „Zatelefonujte k Sabinovům a chtějte buď Richarda Waida nebo Charlese Sabina,

to je jedno, koho z nich se vám podaří chytit. Vyřiďte jim, že bych je prosil, aby přišli co nejdřív ke mně do kanceláře, že s nimi nutně musím mluvit.“

Pak se obrátil znovu k Paulu Drakovi: „Zjistili tvoji chlapci, kdo koupil ty náboje do jednačtyřicítky a kde, Paule?“

„Kde nezjistili,“ odpověděl Drake, „ale policie teď už určitě ví, kdo je koupil.“

Mason jen mávl rukou. „Nech to tedy plavat a pusť se hlavně do toho, co nás zajímá v Renu, Paule. Zjisti všechny podrobnosti o tom, co dělala paní Sabinová v Renu, a pak mi taky pořiď opis toho účtu za meziměstské hovory.“

„Dobře,“ řekl Drake a štrachal se z křesla. „Jedno si ale pamatuj, Perry Masone. Až budeš mít příště chuť po anglicku zmizet, protože ti bude hořet půda pod nohama, zdejchnu se já taky. Že ti dělám sem tam křena, to mi celkem nevadí, ale abych se nechal vystrčit do přední linie, zrovna když zarachotí kulomety, na to ti tedy příště nenaletím.“

KAPITOLA DEVÁTÁ

Těsně po jedenácté se objevil v kanceláři Charles W. Sabin s Richardem Waidem. Mason začal bez dlouhých okolků: „Mám nějaké novinky, které by vás mohly zajímat. Už včera jsem vám říkal, že jsem našel Casanovu. Má ho jakási Helena Monteithová, se kterou se evidentně pan Fremont C. Sabin oženil. Vystupoval přitom jako George Wallman. Buď včera večer nebo dnes ráno toho papouška někdo v jejím domku zabil. Podle teorie policie to udělala Helena Monteithová. Papoušek opakoval do omrzení: ‚Polož tu zbraň, Heleno… Nestřílej… Bože, tys mě zastřelila.‘“

Mason klouzal pohledem z jednoho na druhého a pak se zeptal: „Říká vám to něco?“

„To snad musel ten papoušek být při otcově vraždě,“ nadhodil Sabin. „To tedy Helena… ale která Helena?“

„Jenže ve srubu se našel jiný papoušek,“ připomněl Mason.

„Možná že vrah papoušky vyměnil,“ uvažoval Waid.

„Než budeme o tomhle dál mluvit,“ přerušil rozhovor Charles Sabin, „chci s vámi projednat něco hrozně důležitého.“

„Prosím,“ pobídl ho Mason. „Papoušek zatím počká.“

„Už jsem našel závěť,“ oznámil Sabin.

„Jak víte, dozvěděl jsem se, že jako otcův právní zástupce pro některé otázky týkající se otcovy dohody o rozvodu působil pan C. William Desmond. Dokud se o tom pan Waid nezmínil, neměl jsem o tom ani tušení.

Otec zřejmě nechtěl, aby ho v otázkách, které se týkaly jeho rozvodu, zastupovali Cutter, Grayson a Bright.“

„A když dohadoval finanční vyrovnání s paní Sabinovou, pověřil asi zároveň pana Desmonda, aby mu sepsal závěť, ne?“ zeptal se Mason.

„Ano.“

„Co říká ta závěť?“ chtěl vědět Mason.

Charles Sabin vytáhl z kapsy kožený poznámkový blok a řekl: „Opsal jsem si všechno, co se týká rozdělení majetku. Tady to je:

‚Protože jsem dnes uzavřel dohodu se svou manželkou, Helenou Watkinsovou-Sabinovou, podle které je dohodnuto a ujednáno, že ode mne obdrží částku sto tisíc dolarů v hotovosti jako definitivní majetkové vyrovnání, kterážto suma jí bude vyplacena po ukončení všech rozvodových formalit a doručení ověřeného opisu pravomocného rozvodového rozsudku, nařizuji, aby v případě, že bych zemřel, než moje řečená manželka paní Helena Watkinsová-Sabinová výše uvedenou částku sto tisíc dolarů obdrží, byla mé manželce tato částka vyplacena v hotovosti z majetku, který po sobě zanechám. V případě, že však bude Heleně Watkinsové-Sabinové vyplacena tato částka v hotovosti než zemřu, nepamatuji na ni záměrně v této své poslední vůli žádným jiným zaopatřením, protože řečenou částku sto tisíc dolarů považuji za plně vyhovující pro její zaopatření a za dostatečnou kompenzaci jejích eventuálních nároků, které by si mohla činit na moji dobročinnost nebo na můj majetek.

Všechnu ostatní pozůstalost, která zbude z mého nemovitého a movitého majetku, případně z kapitálu vloženého do podnikám, věnuji a odkazuji závětí rovným dílem svému milovanému synovi Charlesi W. Sabinovi za to, že mnoho let snášel s chvályhodnou trpělivostí výstřelky výstředního člověka, který přestal považovat dolar za konečný cíl lidského snažení, a svému milovanému bratrovi Arthuru Georgovi Sabinovi, který možná nebude zvlášť nadšen, že se stal objektem mé velkodušnosti.‘“

Sabin zvedl oči od poznámkového bloku: „Předpokládejme, že tatínek zemřel, než byl vynesen rozvodový rozsudek, mělo by to na tuto poslední vůli nějaký vliv?“

„Ne,“ vysvětloval Mason. „Tahle závěť je formulovaná tak, že Helena Watkinsová dostane starou belu. Povězte mi něco o tom bratrovi.“

„Moc toho o strýci Arthurovi nevím,“ přiznal se Charles Sabin. „Nikdy jsem ho neviděl, ale bude to asi tak trochu podivín. Vím, že když tatínek zbohatl, nabídl mu, aby se stal jeho společníkem, ale strýc Arthur to rozhorleně odmítl. Tatínek se později za ním vypravil a při té návštěvě na něj hluboce zapůsobila strýcova životní filosofie. Zřejmě pod vlivem strýce Arthura se otec rozhodl odejít z aktivního obchodního života a myslím, že právě na to v poslední vůli naráží… Chtěl bych se samozřejmě postarat, aby dostala nějaký vlastní podíl také vdova po mém otci.“

„Myslíte Helenu Watkinsovou-Sabinovou?“ ptal se Mason překvapeně.

„Co vás napadá. Myslel jsem na Helenu Monteithovou či Helenu Wallmanovou nebo jak se vlastně podle zákona jmenuje. Zdá se mi totiž, jako by měla daleko větší nárok, aby ji svět považoval za vdovu po mém otci, než ta potvora, která tatínkovi popletla hlavu, až si ji vzal, a přitom šla jen po jeho penězích. Aspoň v mých očích je rozhodně vdovou Helena Monteithová a ne ta druhá. Mimochodem, pane Masone, Wallman je naše rodové jméno. Já sám ho užívám za křestním jménem. Proto si ho otec asi taky vybral.“

„Jenže Helena Monteithová, radši jí budeme říkat tak, je teď v San Molinas ve vězení. Chtějí ji obžalovat z vraždy vašeho otce,“ přerušil ho Mason.

„To je taky jedna věc, o které s vámi chci mluvit, pane Masone,“ pokračoval Sabin. „Chtěl bych, abyste mi odpověděl upřímně a po pravdě. Myslíte, že opravdu zavraždila mého otce ona?“

„Jsem takřka přesvědčen, že to nebyla ona, jenže řada nepřímých důkazů svědčí proti ní a dá jí hodně práce, aby je vyvrátila – možná že se jí to vůbec ani nemusí podařit, jestli nenajdeme pravého vraha.“

„Jaké důkazy to například jsou?“ ptal se Sabin.

„Především měla motiv,“ vysvětloval Mason. „Pan Sabin ji podvedl a manželstvím s ní se dopustil bigamie. Věřte, že k vraždě stačí kolikrát i daleko méně. Příležitost měla taky, ale hlavně měla zbraň.

To je nejhorší nepřímý důkaz. Státní návladní má velkou výhodu, protože disponuje při vyšetřování celým policejním aparátem. Zjišťuje fakta. Z nich si ovšem vybírá jen ta, která považuje za důležitá. Jenže sotva dojde k názoru, že je obžalovaný vinen, považuje nadále za důležitá jedině ta fakta, která ukazují na jeho vinu. Právě proto jsou nepřímé důkazy tak ošidné. Holá fakta nic neznamenají, záleží vždycky na tom, jak je interpretujeme.“

Richard Waid se podíval na Charlese Sabina a pak poznamenal: „U nás doma máme taky různé novinky. Myslím, pane Sabine, že jste chtěl panu Masonovi povědět o paní Sabinové a Stevovi?“

„Děkuji vám, Richarde, Že mi to připomínáte. Když jste včera večer odešel, pane Masone, Steve Watkins se dlouho radil se svou matkou v jejím pokoji. Asi o půlnoci odešli a ještě se nevrátili. Nenechali žádný vzkaz, kam jdou, a všechno naše pátrání po nich bylo marné. Vyšetřující soudce svolal na osm hodin dnes večer přípravné řízení a zítra ve dvě hodiny má být pohřeb. Svým zmizením dokazuje sice paní Sabinová zase naprosto jasně, že nemá sebemenší smysl pro slušnost, jenže pro rodinu je přesto trapné, když na pohřbu nebude.“

Mason pohlédl na Aida.

„Prozradil jste šerifovi Barnesovi a seržantu Holcombovi, co jste dělal v New Yorku?“

„Ne, mluvil jsem jen o tom, co mělo podle mého názoru nějakou přímou souvislost s případem. O téhle záležitosti jsem neřekl až do minulého večera živé duši. Nenašel jsem k tomu odvahu, když se na mě paní Sabinová tak osopila.“

„Řekl jste šerifovi, že vám pan Sabin telefonoval v deset hodin

večer?“

„Ano, samozřejmě, myslel jsem, že to úzce s případem souvisí a že tím nezradím ničí důvěru.“

„Připadalo vám, že je pan Sabin v dobré náladě, když jste s ním mluvil?“

„Ve výborné náladě. Myslím, že jsem ho ještě nikdy neslyšel mluvit tak nadšeným hlasem. Když o tom teď dodatečně přemýšlím, je mi to ovšem jasné. Asi se právě dozvěděl, že paní Sabinová dostane rozsudek o rozvodu příští den a těšil se, že se může znovu oženit se slečnou Monteithovou. Paní Sabinová mu asi telefonovala a řekla mu, že už rozvodové řízení probíhá.“

„Věděl jste, že pan Sabin bývá často v San Molinas?“ zeptal se Mason.

„Ano, věděl,“ připustil Waid. „Věděl jsem, že tam jezdívá. Několikrát mi dokonce ze San Molinas telefonoval.“

„Taky jsem to věděl,“ vmísil se do hovoru Charles Sabin. „Ale co tam dělá, to jsem nevěděl. V tomhle byl tatínek podivín. Víte přece, že rád chodíval mezi lidi, aby si s nimi jen tak poklábosil, ale dělal to vždycky pod cizím jménem, aby ho nikdo nepoznal.“

„Máte nějakou představu, proč to dělal?“ zeptal se Mason. „Měl pro to nějaký zvláštní důvod?“

„To opravdu nevím,“ odpověděl Charles Sabin, „Samozřejmě, kdo chce otcově povaze trochu porozumět, musí si uvědomit několik věcí. Tatínek byl velice úspěšný podnikatel, aspoň podle běžně uznávaných kritérií, to znamená, že získal značné jmění. Větší bohatství už mu nemohlo nic přinést... A myslím, že právě proto měl chuť pustit se zase do něčeho jiného. Proto mu přišel tak vhod strýc Arthur se svou životní filosofií. Strýc Arthur žije někde v Kansasu – aspoň tam žil před dvěma nebo třemi roky, když ho otec jel navštívit. A vím, že jeho názory otce velice zaujaly. Když se tatínek vrátil, prohlásil, že se všichni moc honíme za penězi, že vzýváme dolar jako cíl všeho svého štěstí, ale že to je špatný cíl.

Že by se lidé měli víc soustředit na svůj charakter a přivádět ho k stále větší dokonalosti.

Snad by vás mohla zajímat taky jeho ekonomická teorie, pane Masone. Byl přesvědčen, že lidé přikládají příliš velký význam penězům jako takovým. Tvrdil, že dolar reprezentuje jen jakýsi symbol za vykonanou práci a že lidé tyto symboly dostávají, aby si je nechali, dokud nebudou potřebovat produkty práce jiných lidí, a že každý, kdo se snaží získat tyto symboly, aniž za to odvádí nejlepší práci, je ekonomický podvodník. Zdálo se mu, že většina našich krizových problémů pramení z toho, že se kdekdo snaží získat co nejvíc těchto symbolů za co nejméně práce – že se lidé dokonce velmi často pokoušejí dostat spoustu symbolů vůbec bez práce. Říkal, že lidé mají přestat přemýšlet jen v pojmech těchto symbolů a mají místo toho uvažovat v pojmech práce, a to práce co nejsvědomitější.“

„A jak to myslel, že tyhle symboly vyvolávají krize?“ zeptal se Mason se zájmem.

„Odsuzoval všechnu honbu za penězi,“ odpověděl Sabin. „Říkal, že každý hraje o peníze a snaží se získat symboly práce bez práce. A když pak tyhle symboly přestanou reprezentovat čestnou práci, nechtějí se lidé s nimi rozloučit. Tentýž člověk, který dostane takový symbol za lajdáckou práci, nechce najednou stejný symbol vydat za produkty lajdácké práce jiného člověka. Jinými slovy, tento symbol začal mít sám o sobě větší hodnotu než to, za co mohl být směnitelný – nebo si aspoň lidé začali myslit, že má větší hodnotu, když už si příliš zvykli ekonomicky podvádět.“

„To je zajímavé,“ souhlasil Mason. „Mimochodem, kolik lidí bydlí u vás doma?“

„Jen my dva, já a pan Waid.“

„Žádné služebnictvo?“

„Jen jedna hospodyně. Když paní Sabinová odjela na cestu kolem světa, uzavřeli jsme prakticky celý dům a propustili jsme

služebnictvo. Tenkrát jsem nechápal, proč to otec dělá, teď je mi to už ovšem jasné, počítal, že se Helena Watkinsová-Sabinová už nevrátí, a chtěl dům vůbec zavřít.“

„A co papoušek?“ zeptal se Mason. „Bral váš otec papouška na své výlety s sebou?“

„Papoušek byl většinou s otcem. Někdy ho ale nechával doma – většinou s paní Sabinovou. Jestlipak byste věřil, že paní Sabinová měla toho papouška opravdu ráda?“

Mason se obrátil k Waidovi: „Měl Steve nějaký motiv k vraždě, bylo by třeba možné, že pana Sabina nenáviděl?“

„Steve nemohl pana Sabina zavraždit,“ prohlásil Waid rozhodně. „Vím bezpečně, že pan Sabin byl naživu v deset hodin v pondělí večer pátého září a hned, když jsem s ním telefonicky domluvil, odletěl jsem se Stevem do New Yorku. Tam jsme přiletěli až pozdě v úterý odpoledne. Nesmíte zapomínat, že je tu ta čtyřhodinová diference v astronomickém čase a hodina letního času navíc.“

„Ten ověřený rozvodový rozsudek, který vám předala paní Sabinová v New Yorku, je padělek,“ ohlásil Mason Waidovi.

„Co že je to?“ zděsil se Waid.

„Padělek,“ opakoval Mason.

„Ale pane Masone, to není možné, vždyť mi ho přece předali právní zástupci pana Sabina v New Yorku.“

„Po formální stránce byl naprosto v pořádku,“ přiznával Mason. „Do posledního puntíku všechno hrálo, dokonce jméno úředníka. Je to nesmírně rafinovaný padělek, ale přece jen padělek.“

„Jak jste na to přišel?“ zeptal se Sabin celý rozčilený.

Mason vysvětloval: „Rozhodl jsem se, že dám prozkoumat soudní spisy. Předal jsem fotokopii rozvodového rozsudku jednomu detektivovi, který s ní odletěl do Rena. Nejdřív to vypadalo jako přehlédnutí. Ale když jsme se o to zajímali blíž,

zjistili jsme k svému údivu, že žádné soudní spisy o tomhle rozvodu neexistují.“

„A co tím chtěla proboha získat?“ ptal se udiveně Charles Sabin „Vždyť musela vědět, že se na to přijde.“

„Naopak, za normálních okolností by nikoho nebylo ani napadlo, aby ověřený opis rozvodového rozsudku přezkoumával. Byl to docela bezpečný padělek,“ vysvětloval Mason.

„Ale proč potřebovala padělaný dokument?“ ptal se Sabin.

„To nevím,“ přiznal Mason. „Ale je tu víc možností. Co když byla například pochybná platnost jejího manželství s vaším otcem?“

„Ale proč by proto neměla zažádat o rozvod?“ ptal se Waid.

„Protože by nakonec stejně prasklo, že se s panem Sabinem rozvedla, tomu nikdo nemohl zabránit. Noviny si vydržují v Renu náramně zkušené a schopné žurnalisty jen na to, aby slídili po rozvodech. Zajímá je hlavně, jestli si nezajela do Rena nějaká slavná filmová hvězda a nechce se dát tajně rozvést pod svým pravým jménem, tak aby nevyšla najevo její hollywoodská totožnost. Kdyby například žil původní muž Heleny Watkinsové-Sabinové, se kterým se nikdy nerozvedla, nebyla by riskovala, aby se zpráva o rozvodu dostala do novin. Bylo přece v sázce sto tisíc dolarů – a to je už pořádná sumička.“

Sabin se zeptal: „Kdyby bylo náhodou první manželství mého otce nelegální, jak je to pak s manželstvím, které otec uzavřel s Helenou Monteithovou v Mexiku?“

Mason se na něj zazubil: „To jste uhodil na právnický problém, který by byl opravdu tvrdý oříšek.“

„A jak mi na něj odpovíte?“ ptal se Sabin.

„To záleží na tom, co se nám podaří zjistit, až si předvoláme Helenu Watkinsovou-Sabinovou jako svědka. Měl byste se dnes večer dostavit k přípravnému řízení do San Molinas, pane Sabine. Šerif se mi zdá solidní a tak doufám, že dohlédne, aby vyšetřování

probíhalo podle všech pravidel. Měla by tam vyplout na povrch důležitá fakta.“

Vtom pronikavě zazvonil Masonův soukromý telefon s tajným číslem. Mason zvedl sluchátko a uslyšel hlas Paula Draka; „Máš tam někoho, Perry?“

„Ano.“

„Někoho, kdo má co dělat s tímhle případem?“

„Ano.“

„Bylo by dobře, kdybys vyšel na chodbu a setkal se tam se mnou,“ navrhoval Drake.

„To není třeba,“ odpověděl Mason. „Mám tady sice nějaké klienty, ale právě končíme. Za chvilku můžeš přijít.“

Položil sluchátko a podával Sabinovi ruku: „To jsem rád, že je to s tou poslední vůlí takhle.“

„A dáte nám vědět, prosím vás, až se dozvíte něco nového… něco o Heleně Watkinsové-Sabinové? Rád bych věděl, co má za lubem.“

„Někam asi tiše zalezla a neobjeví se, dokud nebude vědět, jak to dopadne s tím padělaným rozvodovým rozsudkem,“ uklidňoval ho Mason.

„To ji neznáte,“ protestoval Charles Sabin. „Ta neví, co to je dostat se do defenzívy. Určitě teď má někde plné ruce práce, aby nám pěkně zatopila.“

Mason je doprovodil ke dveřím a řekl s úsměvem: „Dá se o ní aspoň prohlásil, že jí rozhodně nechybí energie.“

Návštěvníci ještě ani nezahnuli v chodbě za roh a Mason už stál ve dveřích a čekal na Drakeho. Ten taky za chviličku přišel a hned se ptal: „Už je vzduch čistý?“ ,

„Je,“ ujišťoval ho Mason a spěchal s ním do kanceláře. „Právě tu byl Charles Sabin s tajemníkem Richardem Waidem. Tak co ses dozvěděl, Paule?“

„Chtěls ty údaje o meziměstských hovorech, co se přepojovaly

ze srubu,“ řekl Drake. „Moji hoši ti dosadili za čísla jména a tady to máš. Poslední zaznamenaný hovor se přepojoval v pondělí pátého asi ve čtyři hodiny. Pokud si vzpomínám správně, tvrdí tajemník, že když ho Sabin v deset hodin volal, říkal mu, že telefon ve srubu nefunguje. Je to tak?“

Mason přikývl.

„No dobře,“ pokračoval Drake. „Ale jestli telefon nefungoval, nemohl nikdo volat Sabina a on taky nemohl nikoho volat. To je jasné, ne?“

„Ne, není, vyklop pořádně, jak to myslíš,“ pobídl Draka Mason.

„Takhle,“ vysvětloval Drake. „Sabin poslal Waida do New Yorku, protože se stalo něco, o čem nevíme. Nevíme taky, z kterého automatu Sabin telefonoval, ale nejspíš to byl ten nejbližší. To si můžeme ještě ověřit a pak budeme vědět víc. Prozatím předpokládejme, že to bylo asi dvacet minut nebo půl hodiny od srubu.“

„Co mi to tu pořád povídáš, já ti nerozumím,“ přerušil ho Mason.

„Podívej se,“ pokračoval Drake. „Jestli telefon nefungoval od čtyř hodin a Sabin telefonoval v deset hodin Waidovi, aby letěl do New Yorku, znamená to, že musel dostat nějakou zprávu mezi čtvrtou hodinou odpoledne a pravděpodobně mezi půl desátou večer. V té době se zřejmě dozvěděl, že paní Sabinová bude v New Yorku ve středu večer sedmého září, aby odevzdala ověřený opis rozvodového rozsudku a shrábla peníze.

Jak ale tuhle zprávu dostal? Jestli telefon nefungoval, nemohl se ji dozvědět telefonem. Zdá se, že to ve čtyři hodiny ještě nevěděl. Jinými slovy, Perry, musel tu zprávu dostat od někoho, kdo ho navštívil.“

„Nebo kdo mu poslal vzkaz,“ dodal Mason. „To je nápad, Paule. Jenže nevíme, jestli ten telefon přestal fungovat přesně po

čtvrté hodině.“

„Ne, to nevíme,“ souhlasil Drake. „Ale naproti tomu je málo pravděpodobné, že by telefon byl fungoval, když se Sabin dozvěděl, že rozvodové řízení dobře skončilo, a pak by byl najednou přestal fungovat, takže by nebyl mohl volat Waidovi – a to by byl jistě udělal hned a na nic by nebyl čekal.“

Mason přimhouřil přemýšlivě oči a za chvíli namítl: „Zapomínáš ale, že se mu někdo pověsil na linku.“

„Hrome, to máš pravdu, úplně se mi to vykouřilo z hlavy,“ souhlasil Drake.

„A u odposlouchávaného telefonu člověk nikdy neví, co se může stát,“ pokračoval Mason. „Ten, kdo ho odposlouchával, mohl klidně kdykoli telefon vyřadit z provozu a nemáme žádnou záruku, že to neudělal.“

„Ale proč by to byl dělal?“ ptal se Drake.

„To musíme nejdřív zjistit,“ odpověděl Mason.

„Jen počkej, až uslyšíš, komu telefonoval, to budeš mrkat.“

„Tak co, komu?“ ptal se Mason.

„Randolphu Boldingovi, expertu v oboru padělků.“

Mason se udiveně zamračil. „Hrome, proč asi potřeboval Sabin telefonovat grafologovi?“

„Nemyslíš, že třebas viděl ten ověřený rozvodový rozsudek a že mu připadal jako padělek?“ zeptal se Drake.

„To ne,“ ujišťoval ho Mason. „Rozsudek byl přece datován šestého. Kdyby ho byl viděl pátého, byl by hned věděl, že jde o padělek.“

„To máš pravdu,“ přiznával Drake.

„Mluvil jsi s Boldingem?“ zeptal se Mason.

„Já ne, ale jeden můj člověk,“ řekl Drake a ušklíbl se. „Bolding s ním vyrazil dveře. Prohlásil, že jednání s panem Sabinem bylo důvěrné a že se nesrovnává s jeho odbornou ctí, aby z něho něco prozradil. Tak jsem si myslel, že bys tam měl zajít ty

sám, Perry, a domluvit mu, aby nedělal drahoty.“

Mason sáhl po klobouku a řekl: „Už utíkám.“

KAPITOLA DESÁTÁ

Randolph Bolding si pečlivě vypěstoval chování, které Mason jednou před porotou popsal jako „syntézu profesionální důstojnosti“. Každý jeho pohyb byl vypočítaný na efekt, aby nikdo nemohl být na pochybách, že mluví s jedním z hlavních odborníků v zaručeně exaktním oboru.

Přivítal Masona důstojnou úklonou přesně od pasu a zavedl ho do své soukromé kanceláře. Mason se posadil a Bolding pečlivě zavřel dveře. Pak se usadil za ohromný psací stůl, uhladil si vestu a mechanicky urovnal papíry na podložce. Návštěvník si mohl zatím prohlížet zvětšené fotokopie podezřelých podpisů, které zdobily stěny.

Mason nechodil dlouho kolem horké kaše a zeptal se rovnou: „Dělal jste nějakou práci pro pana Fremonta C. Sabina, pane Boldingu?“

Bolding se na něho podíval. Měl vypoulené, vlhké oči bez výrazu. „Na tuto otázku bych raději neodpovídal.“

„Proč?“

„Považuji svá jednání s klienty za profesionální tajemství stejně jako vy, pane Masone.“

Mason řekl: „Zastupuji pana Charlese Sabina.“

„To pro mne nic neznamená,“ odpověděl Bolding.

„Jako dědic po panu Fremontu C. Sabinovi má pan Charles Sabin právo dozvědět se všechny informace, které mu můžete poskytnout.“

„Nemyslím, že máte pravdu.“

„Komu ty informace předáte?“

„Nikomu.“

Mason si přehodil jednu dlouhou nohu přes druhou a pohodlně se opřel v křesle. „Mám vám vyřídit od pana Charlese Sabina, že se mu váš účet zdá příliš vysoký.“

Grafologický expert vypoulil vlhké oči a několikrát po sobě rychle zamrkal: „Ještě jsem nikomu žádný účet nepředložil," protestoval.

„Já vím, ale panu Sabinovi se přesto zdá příliš vysoký."

„Jak to?"

Mason odpověděl: „Pan Sabin bude pravděpodobně vykonavatelem poslední vůle zůstavitele."

„Ale jak může tvrdit, že je můj účet příliš vysoký, když neví, jaký bude?"

Mason pokrčil rameny: „To si už budete muset vyřídit s panem Sabinem sám. Však víte, jak to chodí, pane Boldingu. Jestliže vykonavatel poslední vůle souhlasí s pohledávkou, kterou má vyplatit ze zděděného majetku, udělá to hned. Když s ní ale nesouhlasí, musíte ho žalovat, abyste své peníze dostal. A víte jistě dobře, že je to pak na dlouhé lokte."

Bolding hleděl chvilku zamyšleně na podložku na stole a mlčel.

Mason se protáhl, široce zívl a řekl: „Snad abych už běžel. Čeká mě spousta práce."

„Počkejte ještě," zadržel ho Bolding, když už šel Mason ke dveřím. „To není slušné jednání."

„Možná že není," souhlasil Mason bezstarostně. „Jenže pan Sabin je můj klient a já jsem vám měl právě tohle od něho vyřídit. Víte sám, jak to s klienty chodí, pane Boldingu. Musíme dělat, co si přejí, a řídit se jejich instrukcemi."

„Ale to je přece do nebe volající sprostota," protestoval Bolding.

„Ani se mi nezdá," odporoval Mason.

„Ne?"

„Vůbec ne, svůj účet přece nepředkládáte panu Fremontu C, Sabinovi za něco, co jste dělal osobně pro něho, ale předkládáte ho proti pozůstalosti, za úkony, které jste provedl k zachování

majetkové podstaty ještě během života pana Sabina… aspoň myslím, že tak to bylo?“

„Ano, tak to bylo,“ souhlasil Bolging.

„Jenže vy jste nic nezachoval,“ řekl Mason.

Bolding zrudl. „Copak za to mohu, že někdo zemře dřív, než provede, co si předsevzal?“

„Ne,“ souhlasil Mason. „Za to asi nemůžete. Jenže na tom tratíte vy a ne my. Vy jste přišel o klienta.“

„Mám ale přece podle zákona nárok dostat odměnu za vykonané služby. Tisíc dolarů je docela přiměřený honorář.“

„To nepopírám, ale jen se pokuste tu svou odměnu dostat. Chtěl jsem vás jen přátelsky upozornit, že se panu Sabinovi zdá váš účet příliš vysoký. Asi si povolá několik dalších expertů, a ti mu klidně dosvědčí, že jsou vaše honoráře opravdu do nebe volající. Stejně na vás mají už dlouho spadeno.“

„Chcete mě snad vydírat?“ zeptal se Bolding.

„Ne, jen vás varuji,“ odpověděl Mason.

„A. co tedy chcete?“

„Já?“ divil se Mason. „Já přece nechci vůbec nic.“

„A co chce pan Sabin?“

„Nevím,“ odpověděl Mason. „Budete přece s panem Sabinem ve spojení, až mu předložíte svůj účet. Pak se ho můžete zeptat.“

„Ani mi nenapadne na něco se ho ptát.“

„Jak je libo,“ usmál se Mason. „Pan Sabin si prostě myslí, že máte nekřesťansky zlodějské honoráře. Říká, že ať už jste dělal, co chtěl, dělal jste to pro pana Sabina a ne ve prospěch majetkové podstaty.“

„Ale já to dělám ve prospěch majetkové podstaty.“

„To bych rád věděl, jak,“ řekl Mason.

„Abyste to pochopil, musel byste vědět, jak to všechno bylo,“ řekl Bolding.

„To jistě,“ souhlasil Mason. „Kdybych znal všechna fakta,

díval bych se na to asi jinak. A kdyby znal všechna fakta pan Sabin, díval by se na to jistě taky jinak. Jenže jak víte, on všechna fakta nezná a sotva se je dozví – aspoň ne tak zavčas, aby to bylo ve prospěch majetkové podstaty.“

„Stavíte mě do velice těžké situace, pane Masone,“ řekl Bolding nakvašeně.

V Masonově hlase zazněl údiv: „Skutečně? Já myslel, že se do ní stavíte sám.“

Bolding odstrčil otáčecí židli, šel k ocelovému trezoru, který odemkl, a vytrhl vztekle ocelovou zásuvku. „Tak dobře, když na to jdete takhle, tak tady to máte.“

Vytáhl z pořadače spisů nějaké papíry a hodil je na psací stůl. „Tajemníkem pana Fremonta C. Sabina byl nějaký Richard Waid,“ začal. „Měl od pana Sabina plnou moc a právo podpisovat šeky do pěti tisíc dolarů. Šeky nad pět tisíc musel podepsat pan Sabin sám. V tomhle pořadači mám padělané šeky na šestnáct tisíc pět set dolarů. Jsou to tři šeky, každý na větší částku než pět tisíc dolarů a všechny jsou údajně podepsané panem Sabinem. Byly to tak šikovné padělky, že banka šeky proplatila.“

„Jak se na to přišlo?“ zeptal se Mason.

„Přišel na to pan Sabin, když revidoval svůj bankovní účet.“

„Proč na to nepřišel pan Waid?“

„Protože pan Sabin občas vystavoval šeky, aniž o tom jeho tajemník věděl.“

„Dozvěděl se nakonec pan Waid o těchto šecích?“

„Ne, pan Sabin chtěl, aby to zůstalo v přísné tajnosti, protože se domníval, že v tom má prsty někdo z jeho rodiny.“

„Jak to?“ zeptal se Mason.

Randolph Bolding navrhl: „Snad by bylo lepší, kdybych vám místo vysvětlení přečetl část dopisu, který mi poslal pan Sabin.“ Vzal ze stolu na stroji psaný dopis, přeskočil první stranu a četl z druhé:

„Asi by pro vás bylo těžké určit nějaké charakteristické znaky písma z pouhého padělaného podpisu. Napadlo mi ale, že příjemci platby jsou pravděpodobně fiktivní osoby a že by vám mohl poskytnout látku k studiu rubopis šeků. Přikládám k šekům také dopis, který mi napsal Steven Watkins. Protože tento mladý muž je synem mé druhé ženy, chápete jistě, jak důležité je, aby celá tato záležitost byla naprosto důvěrná. Za žádných okolností se o tom nesmí dostat ani zmínka do novin. O diskrétnosti banky nepochybuji, je stvrzená přísahou. Já sám se nezmíním živé duši. Takže kdyby něco z našeho jednání vyšlo najevo, budu vědět, že se to mohlo stát jen vaší indiskrétností.

Zatelefonujte mi, prosím, ihned, jakmile dojdete k nějakému závěru. Budu ve svém horském srubu nejpozději od pondělí pátého a zdržím se tam několik dnů.“

„A k jakému závěru jste došel?“ zeptal se Mason.

„Ty šeky jsou vynikající padělky dělané volnou rukou. To znamená, že je podpisoval jedním tahem schopný a odvážný padělatel. Dělal to tak zručně, že se mu ruka ani nezachvěla. Když totiž spoléhá nezkušený padělatel na kopírování, nesou podpisy vždycky stopy opatrného a lopotného rukopisu. Takové podpisy vypadají sice na první pohled v pořádku, pod mikroskopem se ovšem naprosto liší od hladkých, jistých linek zběžného podpisu, jaké vidíme na těchto šecích.“

„Už je mi to jasné,“ řekl Mason.

„Připouštím, že ty podpisy mohl padělat Steve Watkins, ten mladík, jehož rukopis mi pan Sabin poslal. S určitostí se to ovšem tvrdit nedá. Nezdá se mi ale, že by byl Watkins psal ty rubopisy. Mají totiž fakticky všechny znaky pravých podpisů, i když mohou být nepravé.“

„Jak byly šeky proplaceny?“

„Byly předloženy k proplacení u různých bank. Ta osoba si pokaždé otevřela v bance konto, kde nechala peníze tak týden nebo

dva a pak celou sumu vybrala. Data, adresy atd. byly ve všech případech vymyšlené.“

„A vy nemáte dojem, že je pachatelem ten Steve Watkins?“

„Abych pravdu řekl, nemám,“ odpověděl Bolding… „Aspoň pokud jde o rubopis šeků. O padělaném podpisu to tvrdit nemohu.“

„Řekl jste to taky panu Sabinovi?“

„Ano.“

„Kdy?“

„V pátek druhého září. Byl ve městě a chtěl se mnou krátce mluvit.“

„A co bylo pak?“ ptal se Mason.

„Řekl, že si to ještě nechá projít hlavou a dá mi vědět.“

„A dal?“

„Ano.“

„Kdy?“

„Asi ve čtyři hodiny v pondělí pátého září. Byl sice svátek, ale já byl náhodou v kanceláři. Pan Sabin mě sem meziměstsky zavolal.“

„Řekl vám, kde je?“

„Ano, ve svém horském srubu.“

„A co říkal dál?“

„Že si už otázku těch padělků promyslel a že mi ještě ten den odpoledne pošle dopis s ukázkami dalších rukopisů.“

„Dostal jste ten dopis?“ zeptal se Mason.

„Ne,“

„Domníváte se, že ho tedy neposlal?“

„To se dá myslím předpokládat.“

„Víte, proč ho neposlal?“

„Ne, mohl si to rozmyslet, nebo to taky mohl odložit. Třebas ještě něco vyjednával… možná že se snažil o nějaké finanční vyrovnání… které bylo podmíněno tím faktem, že… ale to už si musíte udělat své závěry sám.“

„Co vás přivádí na tuto myšlenku?“ ptal se Mason.

„Různé okolnosti, které vám nemám právo prozradit.“

„Po tom, co jste mi řekl, se teď už domnívám, pane Boldingu, že jste prokázal majetkové podstatě nejcennější služby. Doporučím správci majetku, aby váš účet proplatil.“

Bolding bez nadšení poděkoval.

Mason se dovtípil: „Jestli ale potřebujete nutně peníze, mohu vám vyplatit váš honorář jako půjčku ze svého soukromého konta a pak si nechám proplatit, co budete požadovat, normální zákonnou cestou.“

Bolding řekl: „To by bylo velmi vhodné řešení.“

„Říkal jste tisíc dolarů?“ zeptal se Mason.:

„Tisíc pět set,“ opáčil Bolding.

„Chtěl bych si samozřejmě převzít tyto dokumenty v zastoupení správce majetku,“ řekl Mason.

„Prosím,“ souhlasil Bolding.

Mason vytáhl šekovou knížku, vystavil šek na tisíc pět set dolarů a načmáral na zadní stranu poznámku o cessi Boldingovy pohledávky na sebe. Pak ho podal Boldingovi a řekl: „Ten rubopis na šeku vám okamžitě zajistí proplacení peněžité sumy a cessi vašeho nároku vůči pozůstalosti.“

„Děkuji vám,“ řekl Bolding a strčil si šek do kapsy. Pak vytáhl ze zásuvky ve stole obálku, do které vložil šeky a dopisy a podal ji advokátovi, kterého hned nato vyprovodil ke dveřím své soukromé kanceláře.

Když Bolding otvíral dveře, uslyšel Mason rychlé a nervózní klepání vysokých dámských podpatků. Protože poznal hlas Heleny Watkinsové-Sabinové, ustoupil o krok, aby ho kryl pilíř dveří. „To vás jistě nenapadlo, že vám ty peníze přinesu hned, co, pane Boldingu? Tady je máte, tisíc dolarů v deseti stodolarových bankovkách. Potvrďte mi je a já si vezmu ty dokumenty a…“

Bolding ji přerušil: „Promiňte, paní Sabinová, ale nepočkala

byste laskavě chvilku vedle v kanceláři, mám tu klienta.“

„Snad vašemu klientovi nepřekážím, stejně už odchází. Mám aspoň ten dojem, že jste ho právě vyprovázel ven, tak teď můžete pro změnu zase doprovodit moji maličkost dovnitř.“

Vplula kolem Boldinga do kanceláře, ale najednou se obrátila na podpatku a uviděla Perryho Masona,

„To jste vy?“

Mason se jí uklonil.

„Co vy tady děláte?“

„Sbírám důkazy,“ řekl jí Mason.

„Důkazy čeho?“

„Důkazy, které mohly být motivem vraždy pana Fremonta C, Sabina.“

„Kdybyste nepovídal. Pan Bolding žádné takové důkazy nemá,“ spustila.

„Tak vy víte, co má?“ zeptal se Mason.

„Nepřišla jsem sem, aby mi někdo kladl otázky,“ odsekla mu. „Mám s panem Boldingem nějaké jednání a nestojím o to, abyste při něm byl vy.“

„Vždyť už jdu,“ řekl Mason, uklonil se a vyšel na chodbu.

Ještě nebyl ani u výtahu, když uslyšel otevírat dveře. Hned nato se rozlehlo prudké bouchnutí a někdo se rozběhl po chodbě. Mason se rychle otočil a uviděl paní Sabinovou, která se k němu zlověstně hnala zřejmě rozhodnutá ke všemu.

„Vy jste dostal od Boldinga ty papíry,“ obvinila ho.

„Ovšem,“ odpověděl Mason.

„Dal jste mu o pět set víc, abyste se těch dokumentů zmocnil. To se vám ale nevyplatí. Nemáte na ně žádný právní nárok. Já jsem vdova po Fremontu C. Sabinovi. Mám právo na všechno, co patří k jeho majetku. Hned mi ty papíry dejte.“

„Ještě není tak jisté, kdo bude oprávněným vykonavatelem poslední vůle,“ řekl jí Mason. „Dokonce není ani tak jisté, že jste

opravdu vdovou po Fremontu C. Sabinovi.“

„Vy mě chcete do něčeho zaplést, ale budete toho litovat,“ soptila paní Sabinová. „Chci ty papíry a taky je dostanu. Ušetříte čas, když mi je dáte hned.“

„Nevím, proč bych měl šetřit čas,“ usmál se na ni Mason studeně. „Já přece nespěchám.“

Oči jí blýskaly rozčilením. „Chcete Stevena do něčeho namočit. Ale dejte si pozor, to se vám nepodaří.“

„Namočit do čeho?“ zeptal se Mason.

„Však vy víte, do těch padělků.“

„Nechci namočit nikoho do ničeho,“ bránil se Mason. „Zajistil jsem jen důkazy.“

„Vy je nemáte co zajišťovat, zajistím si je sama.“

„Ale kdepak,“ prohlásil Mason. „To bych v žádném případě nemohl dopustit. Mohla byste náhodou ty padělané šeky ztratit. Je to pro vás přece jen velká únava a rozčilení, paní Sabinová. Kdybyste náhodou ty šeky založila a nemohla je najít, ohromně byste tomu padělateli pomohla – a musíme uvážit, že ten padělatel je nejspíš taky vrah.“

„To je nesmysl,“ protestovala. „Zavraždila ho Helena Monteithová! Všechno jsem si o ní zjistila. Vůbec bych se ale nedivila, kdyby se vám podařilo zatáhnout do toho Stevena, jen abyste jí zachránil krk, já do vás vidím.“

„Máte úplně pravdu,“ usmál se Mas#n.

„Tak dáte mi ty šeky?“

„Ani mi nenapadne.“

„To vás ještě bude mrzet.“

Mason poznamenal přátelsky: „Jestlipak víte, že dnes večer bude v San Molinas přípravné řízení. Myslím, že dostanete od šerifa obsílku…“

Zlostně si dupla a vykřikla: „To je normální zlodějna. Na to jsou přece paragrafy. Všechen majetek, který patřil zesnulému…“

„Je snad padělaný šek majetek?“ skočil jí Mason do řeči.

„Na tom nezáleží. Chci ty papíry a hotovo.“

„Toho jsem si už všiml,“ odpověděl Mason přívětivě,

„Vy… vy… vy… jeden…“ běsnila.

Vrhla se na něho a snažila se mu vyrvat obálku z vnitřní kapsy saka. Mason ji lehce odstrčil a prohlásil: „Takhle se nikam nedostanete, paní Sabinová.“

Červené světlo ohlásilo příjezd výtahu. Mason vstoupil dovnitř a liftboy se zeptal: „Jedete taky, madam?“

„Ne,“ odpověděla, obrátila se na podpatku a vykročila bojovně ke dveřím Randolpha Boldinga.

Mason sjel dolů a hned zamířil autem k nejbližšímu poštovnímu úřadu. Pečlivě zalepil obálku s padělanými šeky a různými dopisy a napsal na ni adresu šerifa Barnese v San Molinas. Pak ji ofrankoval a hodil do schránky.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Perry Mason, Della Streetová a Paul Drake se tlačili všichni tři vedle sebe na předním sedadle Masonova vozu, zatímco vzadu trůnil papoušek, který měl přes kus klece přehozen cíp taláru.

Drake se podíval na náramkové hodinky a poznamenal: „Proč tak spěcháš, Perry?“

Mason odpověděl: „Chci si ještě pohovořit se šerifem a s Helenou Monteithovou.“

Když vyjeli z městského provozu na otevřenou silnici, řekl Drake: „S tím rozvodem jsi měl zřejmě správný čich, Perry. Helena Watkinsová se asi opravdu nikdy s Rufem Watkinsem nerozvedla. Našel jsem svědkyni, které prý Helena Watkinsová říkala, že není rozvedená. Bylo to čtrnáct dnů před tím, než nastoupila do práce k Fremontu C. Sabinovi.“

„A nemohla se rozvést potom?“ ptal se Mason.

„Nevím, Perry, ale ani se mi nezdá. Byla přece kalifornská občanka. Nemohla odjet a usadit se někde jinde, a kdyby chtěla dosáhnout rozvodu v Kalifornii, musela by čekat rok, než nabude rozsudek právní moci. Pak teprve by se mohla znovu provdat. Jenže to se jí vůbec nehodilo do krámu. Nepracovala u Sabina ještě ani tři týdny a už si na něj políčila.“

„Nemohla se třeba domluvit s Rufem Watkinsem, aby zažádal o rozvod on?“ nadhodil Mason.

„To má něco do sebe,“ souhlasil Drake. „Mohla se s ním nepochybně domluvit, jenže se zdá, že se o nic takového nepokusila, dokud si Sabina nevzala. Tím momentem ovšem Rufovi Watkinsovi geniálně nahrála, aby ji mohl podle libosti vydírat.“

„Jsou to jen tvé dohady?“ ptal se Mason. „Nebo máš nějaké důkazy, kterými bys to mohl podepřít?“

„Přesně to ještě nevím,“ vysvětloval Drake. „Ale něco by tomu

nasvědčovalo. Dostali jsme hlášku, že z konta Heleny Watkinsové-Sabinové se vyplácela pěkná řádka šeků nějakému Rufovi W. Smithovi. Potřebujeme si tenhle údaj ještě ověřit a zjistit něco o tom Rufovi Smithovi. Víme už, že jeho popis celkem odpovídá popisu Rufa Watkinse, ale ještě jsme definitivně nevypátrali, jestli je to jedna a táž osoba.“

Mason řekl: „Za takovou prácičku tě chválím, Paule. Teď se aspoň máme o co opřít.“

„S Helenou Monteithovou to ale vypadá bledě, Perry, mají toho proti ní čím dál tím víc,“ podotkl Drake. „Zdá se, že teď objevili dokonce svědka, který tvrdí, že ji viděl šestého asi v poledne v okolí srubu.“

„To by bylo zlé,“ přiznával Mason.

„Možná že jsou to jenom řeči,“ utěšoval ho Drake. „Zaslechl to můj člověk v San Molinas.“

„Jen co tam budeme, půjdeme hned za šerifem,“ rozhodl Mason. „Možná že nám prozradí, jaké trumfy mají v ruce.“

Della Streetová meditovala: „Ale šéfe, ona tu vraždu prostě nemůže mít na svědomí. Ona ho opravu milovala.“

„Já vím,“ souhlasil Mason. „Ale nedá se popřít, že kam vkročila, tam po sobě nechala nějaký nepřímý důkaz… Jestlipak jste si uvědomili, že tenhle případ může přinést ještě různá právnická překvapení? Kdyby náhodou byla opravdu ona vdovou po Fremontu C. Sabinovi, dědí část jeho majetku, protože pokud jde o ni, je poslední vůle neplatná.“

„Jak to?“ zajímal se Drake.

Mason vysvětloval: „Když se zůstavitel závěti ožení nebo vdá později, než udělal poslední vůli, tato poslední vůle se tím ruší. Kromě toho, jestliže poslední vůle opomine manželku a zdá se, že toto opomenutí není úmyslné, je možno i tuto poslední vůli napadnout. Čím víc se v tom případě šťouráme, Paule, tím pestřejší možnosti nám skýtá.“

Několik mil pak zamyšleně mlčeli, až konečně přerušil ticho papoušek, který zezadu z auta pokřikoval: „Polož tu zbraň, Heleno! Nestřílej! Krý. Krý. Bože, tys mě zastřelila!“

Drake uvažoval: „Máme v tomhle případě dvě podezřelé osoby a obě se jmenují Helena. Jestli navrhneš toho papouška jako důkaz, že vystřelila Helena Watkinsová-Sabinová, obrátí státní zástupce tvůj vlastní důkaz proti tobě, Perry, a bude tvrdit, že to udělala Helena Monteithová.“

Mason se zazubil. „Ten papoušek bude možná daleko lepší svědek, než si vůbec dovedeš představit, Paule.“

Šerif Barnes měl kancelář v jižním křídle staričké soudní budovy. Odpolední slunce sálalo okny na omšelý nábytek a na podlahu krytou linoleem, které bylo leckde naprosto prochozené. Na vývěsních tabulích bily do očí tištěné oběžníky, které hlásaly, kdo se hledá pro jaký zločin. Na opačné straně proti těmto vývěskám se skvěly v zasklených vitrínách různé smrtící zbraně, které figurovaly v známých vraždách v tomto kraji.

Šerif Barnes seděl za staromódním stahovacím kancelářským stolem a houpal se v rozvrzané otáčecí židli, která při tom monotónně skřípala.

Zatímco Mason mluvil, vytáhl si šerif z kapsy kalhot žvanec černého, vlhkého žvýkacího tabáku a ukrojil si kus kapesním nožem, který měl už úplně tenkou a obroušenou čepel.

Když Mason domluvil, šerif chvíli mlčel a převaloval tabák na jazyku. Pak se upřeně a zamyšleně zahleděl na advokáta a zeptal se: „To jsou všechna fakta, která máte?“

„Shrnul jsem v podstatě všechno, co vím,“ řekl mu Mason. „Já jsem své karty na stůl vyložil.“

„To s tím telefonním účtem jste neměl dělat,“ vyčetl šerif Paulu Drakovi. „Nechtěli nám pak vydat duplikát a trochu nás to zdrželo.“

„Musím se vám za to omluvit,“ řekl Mason rychle. „To byla

výhradně moje chyba a vím o tom.“

Šerif se pomalu houpal sem a tam na rozvrzané židli. „A jaké z toho všeho vyvozujete závěry?“ zeptal se Masona.

Mason odpověděl: „Nerad bych vyvozoval nějaké závěry, dokud nebude po přípravném řízení.“

„Myslíte, že potom už k nějakému závěru dojdete?“

„Doufám, že ano,“ řekl Mason. „Ovšem musel bych mít možnost klást svědkům otázky.“

„To záleží na vyšetřujícím soudci, jak víte,“ řekl šerif. „Ano, domnívám se ovšem, že by vyšetřující soudce možná mohl vycházet z toho, co byste mu vy navrhl jako nejlepší postup v zájmu co nejobjektivnější spravedlnosti.“

„Asi by se stejně musel poradit se státním zástupcem,“ namítl šerif zadumaně.

Mason řekl: „V tom případě je s námi amen. Právě proto jsem říkal, že nechci dělat závěry jen z pouhých důkazů. Když totiž člověk dospěje k nějakému názoru, začíná pak interpretovat všechno v jeho světle a přestává být nestranným soudcem faktů. Přesně to se stalo Raymondu Spraguovi. Vidí ve mně člověka, který se staví proti spravedlnosti a který chce svou metodou spravedlnost poškozovat, a je proto přesvědčen, že on sám nejlépe poslouží spravedlnosti, když mi bude na každém kroku házet klacky pod nohy. Došel taky k závěru, že vraždu spáchala Helena Monteithová, a proto interpretuje všechna fakta ve světle tohoto svého přesvědčení.“

„Nejste na Spragua trochu moc nabroušený?“ zeptal se šerif.

„Proč? Já ho přece chápu, je to taky jen člověk,“ odpověděl Mason.

Šerif tiše žvýkal tabák a potom pomalu přikývl: „V tomhle státě mi vždycky vadilo, jak se tu hodnotí výkon státního zástupce. Stát si vede záznamy o kriminálních procesech v jednotlivých krajích. A schopnosti každého krajského státního zástupce se

hodnotí podle procenta odsouzení. To je blbost. Kdybych si já vedl záznamy o nějakém státním zástupci, ocenil bych ho víc za to, že upustil od žaloby, když nebyl o vině obviněného přesvědčen, než za to, že se přičinil, aby byl takový člověk odsouzen jen proto, že už ho jednou pohnal před soud.“

Paul Drake měl něco na jazyku, ale Mason se na něho varovně podíval, a tak raději mlčel.

Šerif Barnes pokračoval: „Raymond Sprague musí samozřejmě myslet na to, aby byl dobře zapsaný. Sprague je prima člověk, jenže to chce někam politicky dotáhnout. Ví dobře, že až se bude chtít dát zvolit do nějakého úřadu, to je úplně jedno kam, budou ho lidi posuzovat podle toho, jak se zapsal ve funkci státního zástupce.

Mne takové problémy věru nepálí. Jsem šerifem a to mi bohatě stačí, o nic jiného nestojím. Vím, že mám značnou moc a chci jí užívat spravedlivě, ať jde o Petra nebo o Pavla. Nechci nechat odsoudit někoho, kdo třebas nic neprovedl.“

„Když se na to díváte takhle,“ řekl Mason, „nemyslíte, že by bylo ke každému poctivější, kdyby se dnes večer rozhodlo už rovnou při přípravném řízení, kdo vlastně je vinen a kdo ne? Pak by se možná celá ta historie ani nemusela před porotním soudem tak roztahovat. Jestli vraždu spáchala Helena Monteithová, může žaloba jen získat, když všechna svá data předložím už při přípravném řízení, ještě než se případ dostane před porotu. A jestli vraždu nespáchala, může žaloba taky jen získat, protože se nedostane do trapné situace, že někoho postaví před soud pro hrdelní zločin, a porota ho potom musí osvobodit.“

„Ale kdyby se mělo na něco takového při přípravném řízení přistoupit, muselo by to pak jít všechno ráz na ráz bez těch různých námitek a podobných háčků a kliček. Musíme se přece hnout z místa a někam dojít. Ne abyste se potom pořád jen ohrazoval proti otázkám a tak podobně.“

„To víte, že ne, čestné slovo,“ sliboval Mason.

„Tak dobře,“ souhlasil šerif. „Uvidím, co se dá dělat.“

„Bylo by snad lepší, kdybyste o tom panu Spraguovi ani neříkal. Víte, nechtěl bych mu předem vyklopit, jak na to půjdu. Karty jsem na stůl vyložil vám, ne jemu,“ řekl Mason.

„To tedy nepůjde,“ prohlásil šerif. „Pracujeme se státním zástupcem ruku v ruce a rozhodně před ním nehodlám nic tajit. Možná že s ním bude řeč a pustí vás k lizu, to bych nevylučoval. Ale říkám vám na rovinu, že když se rozhodne nechat vás mluvit, udělá to jen proto, abyste se sám popravil, a to s pořádnou parádou.“

„To mi nevadí,“ usmál se Mason. „O tu parádu mi právě jde.“

„Ale chce to trochu taktu,“ upozorňoval šerif. „Spraguovi by rozhodně nebylo po chuti, kdyby to mělo vypadat, jako byste všechny důkazy navrhoval vy.“

„To je mi jasné,“ řekl Mason. „Budu koukat, aby se zdálo, že se státním zástupcem spolupracujeme. Jestli ta spolupráce bude možná nebo ne, to ale záleží na něm.“

Šerif Barnes vykoukl z okna. V odpoledním slunci se jasně rýsovala každá vráska v jeho opálené tváři a ve vlasech se třpytily stříbrné praménky. Několik vteřin stál zamyšleně se sevřenými rty, ale pak se obrátil a odplivl si do plivátka.

„Tak dobře, uvidíme, co se dá dělat. Jestli jsem vám dobře rozuměl, jde vám jen o to, aby se před porotu vyšetřujícího soudce dostaly všechny důkazy.“

„To je ono,“ souhlasil Mason. „A chtěl bych, aby měla porota dojem, že vyšetřujícímu soudci pomáhám. Jak už jsem říkal, jakmile se někdo upne k nějakému názoru, interpretuje pak všechno v jeho světle. Vezměte si například politiku. Když se díváme zpět na některé události v minulosti, zdá se nám jejich hrozivý význam naprosto jasný a nedovedeme vůbec pochopit, jak je to možné, že na to lidé nepřišli. A přesto tenkrát milióny voličů

ta fakta taky viděly, jenže si je vyložily tak, že nakonec podporovaly chybné politické názory.

A stejně je tomu i dnes. Až se za pár let budeme ohlížet na dnešní události, zjistíme s údivem, že lidé nepostihli hrozivý význam některých příznaků na politickém obzoru. Po dvaceti letech pochopí i nejhloupější středoškolák, jak důležité příznaky to byly a jak to nutně muselo dopadnout. Ale v této chvíli myslí dobrých dvacet miliónů voličů jedním způsobem a dobrých dvacet pět druhým. A obě strany jsou přitom přesvědčené, že interpretují fakta správně.“ Šerif vstal ze své rozvrzané židle, která jako na protest ještě dlouze zaskřípěla, až sebou Della Streetová trhla. „Asi za hodinu vám řeknu, jak to dopadlo. Musím si nejdřív promluvit se státním zástupcem a vyšetřujícím soudcem. Já osobně vám držím palec, pane Masone. Nemám sice do žaloby co mluvit, ale mám hlavní slovo při vyšetřování tohohle zločinu. Když už v mém kraji došlo k vraždě, udělám všechno pro to, aby se zjistilo, kdo tu vraždu opravdu spáchal. Připadá mi ovšem, že jste úplně vedle, když pokládáte Helenu Monteithovou za nevinnou, mně se zdá naopak její vina naprosto jasná. Já vím, je to vaše klientka, a tak se ji samozřejmě snažíte chránit. Nepopírám, že máte daleko víc zkušeností s hrdelními zločiny než já, a proto od vás přijmu vděčně každou pomoc, kterou mi poskytnete. Ale nemyslete si, že se od vás nechám vodit za nos. A teď byste asi rád viděl Helenu Monteithovou.“

Mason přikývl.

„Dobře, ale musíte za ní do vězení a smíte ji navštívit jen vy sám. Ostatní tam přístup nemají.“

Šerif Barnes se opřel do těžkých železných dveří a Mason za ním vstoupil do vězeňské budovy. Byla tam cementová podlaha a páchlo to tam protivně a nasládle vězeňskou dezinfekcí, což působilo psychicky velice skličujícím dojmem, jako by na člověka přímo dýchla atmosféra opuštěnosti a neštěstí. Na toho, kdo na to

nebyl zvyklý, to mělo zvlášť depresivní vliv.

„Je v místnosti tamhle naproti," ukazoval šerif. „Dozorkyni nám tu dělá žena našeho žalářníka. Musím pro ni dojít, aby přivedla Helenu Monteithovou do kanceláře. Jděte dovnitř a chvilku tam počkejte."

Mason vešel do malé místnosti a čekal asi pět minut, než přišla Helena Monteithová v doprovodu žalářníkovy ženy.

„Dobrý den," pozdravila Helena Monteithová. „Co ode mne chcete zase vy?"

„Rád bych vám pomohl, jestli to půjde," řekl Mason.

„Obávám se, že to nepůjde. Jsem v tom namočená až po krk."

Dozorkyně navrhla: „Počkám tady před dveřmi a…"

„Jen ty dveře zavřete," nařídil šerif, „ať si mohou promluvit nerušeně."

Když se dveře zabouchly, řekl Mason: „Tak a teď mi to všechno pěkně vyklopte."

Helena Monteithová byla zřejmě nervově a duševně naprosto vyčerpaná: „Co by to pomohlo," bránila se… „Byla jsem tak hrozně šťastná… A teď je všechno pryč. Než se tahle aféra skončí, vyhodí mě i z práce. Jediný muž, kterého jsem v životě opravdu milovala, je mrtev. Ještě k tomu mě obviňují, že jsem ho zavraždila… a…" Polykala slzy, které se jí draly do očí. „Ne, nebudu brečet, nebojte se. Když je žena už v mém věku, tak pláče, jen když sama sebe lituje, a tomu já nechci podlehnout."

„Proč jste utekla od Delly Streetové?" zeptal se Mason,

„Protože jsem se chtěla vrátit a spálit ty dopisy, co jsem dostala od… od svého muže," řekla sice stále stejně sklíčeně, ale přitom v jejím hlase zaznělo v tu chvíli i trochu vzdoru.

„A víte, že byl možná opravdu vaším legálním manželem?" řekl Mason. „Máme určité podezření, že jeho manželství s Helenou Watkinsovou nenabylo vůbec zákonné platnosti. Jestli mi pomůžete, uděláme ještě kus práce."

„Nemůžete udělat vůbec nic,“ řekla unaveně. „Mají mě úplně v hrsti. Neřekla jsem vám ještě to nejhorší, co na mě mají.“

„A co?“ ptal se Mason.

„Zajela jsem si v úterý šestého nahoru ke srubu,“

„Proč?“ ptal se Mason.

„Jen ze sentimentality,“ řekla. „Nikdo mi to nikdy neuvěří a nikdo to taky jaktěživ nepochopí. Asi byste musel být stejně zamilovaný, abyste se dovedl vžít do mých myšlenkových pochodů, a ještě k tomu by to musela být láska, která přichází po nějakém úplném a naprostém rozčarování. Zajela jsem si tam jen proto, že jsem tam byla tak hrozně šťastná. Chtěla jsem se nadýchat vůně lesů, vyhřát se na sluníčku a pokochat se klidem a mírem, který tam všude panuje. Veverky jsou tam tak přátelské a sojky tak drzé a zvědavé. Chtěla jsem aspoň v duchu znovu prožívat štěstí, které mě tam potkalo.“

„Proč jste to takhle neřekla policii?“

„Nechtěla jsem vypadat směšně. Se stejnými pocity bojuje člověk i u milostných dopisů. Když si je přečtete, připadají vám něžné a posvátné, ale když je předčítají u soudu, působí prostě strašně.“

„Viděl vás tam nahoře někdo?“

„Ano, policie mě zastavila pro rychlou jízdu. Ten dopravní policajt totiž tvrdil, že jsem jela rychle. Mně to ale připadalo, že jen potřebuje splnit denní kvótu pokut. Byla to prudká zatáčka do kopce a on tvrdil, že tam je omezená rychlost na patnáct mil a já že jsem jela pětadvacítkou… Ale na tom nezáleží, důležité je, že si zaznamenal číslo mého vozu a dal mi podepsat potvrzení, a já mu ho podepsala. Přišlo se na to a teď jsem v rejži.“

„A jak to bylo s tou zbraní?“ zeptal se Mason.

„Manžel mě požádal, abych mu ji obstarala.“

„Řekl vám, k čemu ji potřebuje?“

„Ne. Zatelefonoval mi do knihovny a ptal se, jestli nemáme ve

sbírce nějakou zbraň, která střílí. Řekla jsem mu, že nevím, ale že snad ano. Potom povídal, že tam viděl jeden derringer a ten že se mu zdá dost v pořádku a že by se do něho daly sehnat i náboje. Požádal mě, abych si derringer vzala a abych do něho ty náboje koupila. Říkal, že ho potřebuje jen na několik dnů a pak že ho mohu zase vrátit.“

„Nezdálo se vám to trochu divné?“ zeptal se Mason.

„Samozřejmě že ne, byla jsem zamilovaná,“ řekla prostě asi tak, jako když někdo mluví o šťastném domově, který mezitím zničila nějaká katastrofa.

„Tak vy jste šla domů spálit ty dopisy?“

„Ano.“

„Nebo jste chtěla ukrýt náboje?“

„Ne.“

„Ale pokoušela jste se ty náboje ukrýt, ne?“

„Když jsem přišla domů, napadlo mě, že bych se jich mohla zbavit.“

„A co papoušek?“ zeptal se Mason. „Zabila jste ho?“

„Proboha svatého ne. Proč bych měla zabíjet papouška?“

„Jistě jste si všimla, že ten papoušek neustále opakuje: ‚Polož tu zbraň, Heleno… Nestřílej… Bože, tys mě zastřelila.‘“

„Tohle mi ale nikdo na krk hodit nemůže. Manžel ho koupil v obchodě se zvířaty v pátek druhého. Nemohu za to, co ten papoušek říká. A ještě k tomu přece ve srubu vůbec nebyl.“

Do očí jí vstoupily slzy: „Já prostě nikdy neuvěřím, že by mi byl chtěl nějak ublížit. Přál si vždycky jen mé štěstí. Prostě tomu neuvěřím. Bože, proč jen musel umřít. Byl to takový báječný člověk, něžný, laskavý, ohleduplný.“

Mason k ní šel a objal ji kolem ramen: „Nesmíte si to tak brát. Musíte si co nejvíc ušetřit nervy, abyste se dneska večer před porotou vyšetřujícího soudce nezhroutila.“

„A co mám dělat?“ zeptala se a polykala slzy. „M-mám j-jim

říct, že nebudu na nic odpovídat? Myslím, že t-t-tak nějak to radí vždycky n-n-nejlepší obhájci svým klientům, které někdo obviní z vraždy.“

„Naopak, až půjdete svědčit, odpovíte na všechny otázky,“ rozhodl Mason. „I když vás budou sebevíc zastrašovat a obviňovat, musíte si zachovat chladnou hlavu a odpovídat po pravdě. Bude to těžká zkouška, ale vy z ní vyjdete s vlajícími prapory.“

„Včera jste se na to takhle nedíval, to jste mě chtěl ukrýt před policií,“ namítala.

„Před policií ne,“ protestoval Mason. „Chtěl jsem vás ukrýt před vrahem papouška.“

„Jak to?“

„Tušil jsem, že se asi někdo pokusí zabít u vás doma toho papouška. Kdyby se tam vloupal a vy jste ho slyšela… Však víte, ten, kdo zabil papouška, spáchal už předtím vraždu a o jednu víc nebo míň, z toho se už tak nestřílí.“

„Ale jak jste věděl, že někdo bude chtít toho papouška zabít?“

„Prostě mi to napadlo… Myslíte, že to dneska vydržíte?“

„Pokusím se o to,“ slíbila.

„Tak dobře,“ řekl Mason. „A teď už konec těch slz a hlavu vzhůru. Pamatujte, že nic se nejí tak horké, jak se to uvaří.“

„Budu koukat, abych to vydržela a nechovala se hloupě,“ slibovala. „Před pár dny jsem si ještě myslila, že jsem nejšťastnější žena na světě, a kdybych teď povolila a začala sama sebe litovat, byla bych přesvědčena, že snad není na světě ubožejšího stvoření. Všechno se to na mne najednou tak sesypalo.“

„Já vím,“ litoval ji Mason.

„Ztratila jsem muže, kterého jsem milovala, a ještě k tomu mám na krku obvinění z vraždy.“

„To obvinění nebude mít dlouhého trvání,“ uklidňoval ji Mason.

Pokusila se o úsměv a dokonce trochu zdvihla hlavu: „Tak dobře, pojďme tedy.“

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Vyšetřující soudce Andy Templet, o kterém se říkalo, že má hloubavou povahu lidového písmáka, se nedal vyvést z míry lichotivými přípravami tisku, který se chystal přinést reportáže z celého přípravného řízení. Nechal se klidně a bez rozpaků fotografovat, a přitom mu v laskavých očích pobaveně blýskalo a kolem úst mu pohrával ironický úsměv. Potom si zjednal ticho, vybral si porotu a pronesl krátkou řeč, ve které nebylo ani stopy po nabubřelé rétoričnosti.

„Milí přátelé, máme za úkol určit v tomto případě příčinu smrti. Jinými slovy, máme zjistit, jak tento muž zemřel. Jestli zjistíme, že ho někdo zabil, a budeme bezpečně vědět kdo, řekneme to. Jestli to ale nebudeme vědět, neměli bychom se ani pokoušet někoho určitého obvinit. Tohle není soud. Snažíme se jen zjistit, jak Fremont C. Sabin ve svém horském srubu zemřel.

Přípravné řízení vede vyšetřující soudce. Většinou dovolí, aby státní zástupce kladl otázky, kdykoli chce, to ale neznamená, že vyšetřování řídí státní zástupce. Znamená to jen, že státní zástupce tu je, aby nám pomáhal, a v takovém případě, jako je tenhle, tu je taky proto, aby odhalil fakta, která pomohou usvědčit vraha. Další zainteresovanou stranou je šerif a šerif tu má advokáta pana doktora Perryho Masona. Pan Mason zastupuje dědice – vlastně jednoho dědice, a chce zjistit, jak k vraždě došlo. Pan Mason zastupuje taky Helenu Monteithovou.

Je vám snad jasné, že nestrpím různé průtahy, jako jsou řečnické výkony a nekonečné námitky. Budeme koukat, aby nám to šlo od ruky, a jestli snad bude pořadí navrhovaných důkazů trochu skřípat, je to moje věc. Nikdo nebude vznášet žádné námitky a pojednávat se bude pouze o faktech. Taky bych prosil, aby se žádný z vás nepokoušel otřást nervovou soustavou svědků.

Otázky začnu klást já. Až skončím, může se ptát pan státní

zástupce a pan doktor Mason. Porotci se mohou samozřejmě taky ptát, musíme mít ovšem všichni stále na mysli, že se máme dostat k věci, a to pokud možná svižně. Rozuměli jste mi všichni?“

„Ano,“ řekl Perry Mason.

Státní zástupce se ozval: „Ovšem může se stát, že budeme mít s panem vyšetřujícím soudcem rozdílný názor na to, co je pouhá procesní formalita a v tom případě…“

„V tom případě,“ přerušil ho vyšetřující soudce, „bude platit to, co si myslím já. Jsem jen prostý, obyčejný, normální občan. Snažil jsem se, aby se i porota skládala z prostých, obyčejných, normálních občanů. Tato řízení založené na svědeckých výpovědích má dát mé porotě možnost, aby si udělala představu, co se vlastně stalo. Nemáme tu žádnou porotu složenou z právníků. Máme tu občanskou porotu, Myslím, že vím, co chce… Každopádně ale vím, co chci já.“

Andy Templet uklidnil smích v soudní síni a řekl: „Nejdřív si snad zavoláme souseda, který mrtvolu objevil.“

Předstoupil Fred Warner a složil přísahu. Udal své jméno, adresu a zaměstnání.

Vyšetřující soudce se ho zeptal: „Vy jste našel mrtvolu, pane Warnere?“

„Ano.“

„Kde?“

„V horském srubu na Medvědí pláni.“

„Ten srub patřil panu Sabinovi?“

„Ano.“

„Mám tu nějaké fotografie. Jednotlivě se k nim ještě vrátím, ale na všech je vyfotografovaný srub. Podívejte se na ně a řekněte nám, jestli je to ten srub.“

„Ano, jsou to snímky toho srubu.“

„Vy jste tedy našel mrtvolu. Kdy to bylo?“

„V neděli jedenáctého září.“

„Kolik mohlo být hodin?“

„Asi tři nebo čtyři odpoledne.“

„Jak to bylo?“

„Jel jsem po silnici k svému domku a zajímalo mě, jestli už pan Sabin přijel na ryby. Neviděl jsem ho, ale vím, že vždycky přijde k Medvědímu potoku na zahájení rybářské sezóny. Zastavil jsem tedy, abych se podíval na srub, a vtom tam příšerně zavřískal papoušek. Povídal jsem si: ‚Když tam má papouška, je tam jistě taky, a popojel jsem až k domku. Okenice ale byly všechny zavřené, jak se to dělá, když se odjíždí, a i garáž byla zavřená a zamčená, a tak jsem si pomyslel: ‚Hrom do toho, přece jenom tu není, to se mi snad něco zdálo. Už jsem chtěl odjet, ale vtom jsem toho papouška uslyšel znovu.“

„Co říkal ten papoušek?“ zeptal se vyšetřující soudce.

Warner se zazubil a odpověděl: „Klel a nadával jako dřevorubec. Chtěl žrát…“

„Co jste udělal pak?“

„Uvažoval jsem, jestli tam pan Sabin snad papouška nenechal a sám někam neodešel. Řekl jsem si, že šel třebas na ryby, jenže mi bylo divné, proč potřeboval v tom případě zavírat okenice. Vystoupil jsem tedy z auta a rozhlížel jsem se kolem sebe. Garáž byla sice zamčená, ale podařilo se mi dveře trošíčku pootevřít a skulinkou jsem uviděl Sabinovo auto. Pak jsem šel ke dveřím a zaklepal jsem, a když nikdo neodpovídal, napadlo mě, jestli se snad něco nestalo. Vypáčil jsem jednu okenici a nakoukl jsem dovnitř. Papoušek vřískal celou tu dobu jako posedlý. Vtom jsem uviděl uvnitř na zemi lidskou ruku. Otevřel jsem tedy okno a vlezl jsem dovnitř. Hned mi bylo jasné, že je pan Sabin už delší čas po smrti. Na podlaze bylo trochu zobu pro papouška a prázdná miska na vodu. Šel jsem přímo k telefonu a zavolal jsem vám. Ničeho jsem se ani nedotkl.“

„Co jste dělal pak?“

„Pak jsem spěchal na čerstvý vzduch, uzavřel jsem srub a čekal jsem, až přijdete,“ pokračoval svědek.

„Myslím, že snad svědkovi žádné další otázky klást nemusíme?“ zeptal se vyšetřující soudce.

Státní zástupce se ozval: „Rád bych svědkovi položil jednu otázku, čistě za tím účelem, abych ověřil právní skutečnost. Byla to mrtvola pana Fremonta C. Sabina?“

„Ano, byla sice už pořádně v rozkladu, ale rozhodně to byl pan Sabin.“

„Jak dlouho jste znal pana Fremonta C, Sabina?“

„Pět let.“

„Děkuji, to je, myslím, všechno.“

„Ještě jednu otázku,“ řekl vyšetřující soudce. „Nedotýkal jste se opravdu ničeho, než jsem přijel, pane. Warnere?“

„Vůbec ničeho kromě telefonu.“

„A šerif tam přijel se mnou, že?“

„Ano.“

„Tak teď si poslechneme šerifa,“ rozhodl vyšetřující soudce.

Šerif Barnes se usadil na židli pro svědky, přehodil si nohu přes nohu a pohodlně se opřel. „Povězte nám, šerife, co jste našel, když jsme spolu přijeli do srubu pana Sabina,“ vyzval šerifa vyšetřující soudce.

„Mrtvý ležel na zemi na levém boku. Levou paži s rukou zaťatou v pěst měl nataženou dopředu. Pravá ruka mu visela volně přes tělo. Byl tam hrozný vzduch. Otevřeli jsme všechna okna, abychom to tam co nejvíc provětrali… nejdřív jsme ale samozřejmě okna prohlédli. Chtěli jsme mít jistotu, že jsou všechna zevnitř zavřená a že s nimi nikdo nemanipuloval.

Zámek u dveří byl na péro, a tak stačilo, aby ten, kdo tam vraždil, vyšel ven a dveře za sebou zaklapl. Papouška jsme zavřeli do klece. Když jsme přišli, byla dvířka klece zajištěná borovou větévkou se zářezem. Vyznačil jsem křídou na zemi polohu těla a

zbraně, pan vyšetřující soudce prohlédl šaty mrtvého a fotografové pořídili několik snímků mrtvoly, jak leží na podlaze.“

„Máte ty snímky s sebou?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„Ano, tady jsou,“ řekl šerif a předložil několik fotografií. Vyšetřující soudce je od něho vzal a rozhodl: „Dám je až za chvíli porotě, aby si je prohlédla. A teď nám povězte, jak to bylo dál.“

„Když jsme nechali mrtvého odvézt a pořádně srub vyvětrali, dali jsme se do prohlídky. Začnu s kuchyní. V koši na odpadky jsme našli skořápky dvou vajec, kousek kůže od slaniny, krajíček plesnivé topinky, která byla po jedné straně pořádně spálená, a prázdnou konzervu od vepřového s fazolemi. Na plynovém vařiči – měl tam plynový vařič – stála pánev, ve které někdo ohříval před časem vepřové s fazolemi. Pánev byla naprosto suchá a po stranách na ní byly přilepené vysušené fazole. V konvici na vařiči zbylo ještě trochu kávy a spousta sedliny. V dřezu ležely nůž, vidlička a talíř, z kterého někdo jedl fazole. V ledničce jsme našli zbytek másla, láhev smetany a několik nenačatých krabiček sýra. Kuchyňská skříňka byla plná konzerv a v krabici na chleba zbylo půl bochníku a pár cukrářských koláčků.

Na stole v pokoji ležel muškařský prut z bambusu a hned vedle kolekce mušek a košík plný ryb, které byly v hrozném stavu. Ty ryby tam totiž ležely zřejmě stejně dlouho jako mrtvý. Udělali jsme na ně bedýnku a snažili jsme se, aby co nejlépe těsnila. Pak jsme do ní dali košík a přibili jsme shora víko. Postupovali jsme tak, abychom se nedotýkali obsahu košíku. Když jsme si prohlédli smrtící zbraň, zjistili jsme, že to je dvouhlavňový derringer, jednačtyřicítka, a že z každé hlavně vyšla jedna rána. Mrtvý byl zabit dvěma ranami, které ho zasáhly přímo pod srdcem, a z polohy průstřelů jsme poznali, že rána vyšla z obou hlavní současně.

U stolu stály gumové holínky, na kterých bylo ještě zaschlé bláto. Budíček na stolku u postele se zastavil ve tři čtvrti na tři a

dvě minuty. Byl nařízen na půl šestou a byl vyzvoněný. Mrtvý měl na sobě domácí kalhoty, košili a svetr. Na nohou měl vlněné ponožky a trepky.

Ze srubu vedl telefonní drát, a když mi druhý den pan Mason a pan seržant Holcomb pomáhali při vyšetřování, zjistili jsme, že někdo telefonní linku pana Sabina odposlouchával. Ten člověk se zařídil ve srubu, který stojí asi tři sta metrů od srubu pana Sabina. Je to zřejmě starý opuštěný srub, který někdo upravil a udělal si tam odposlouchávací stanici. Máme důkazy, že někdo ten srub opustil hrozně nakvap. Na stole ležela cigareta, kterou si zřejmě právě zapálil, ale pak na ni zapomněl a nechal ji na stole dohořet. Podle prachu se dá soudit, že ve srubu nikdo dobře týden nebyl.“

„Udělala před vámi Helena Monteithová nějaké prohlášení o té zbrani?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„Ano, udělala,“ řekl šerif. „Teprve dneska.“

„Moment prosím,“ přerušil ho státní zástupce. „Udělala to prohlášení dobrovolně a ochotně, bez jakéhokoli nátlaku a aniž by se jí něco za to slibovalo?“

„Ano,“ řekl šerif. „Vy jste se jí zeptal, jestli tu zbraň už někdy viděla, a ona přiznala, že ano. Prohlásila, že si ji vzala, protože ji o to požádal její manžel, a že do ní koupila nějaké náboje. Dala prý mu zbraň i náboje v sobotu třetího září.“

„Řekla vám, kdo byl její muž?“ zeptal se státní zástupce.

„Ano, řekla, že muž, o kterém mluví jako o svém manželovi, byl Fremont C. Sabin.“

„Chce se někdo šerifa ještě na něco zeptat?“ řekl vyšetřující soudce.

„Nemám k svědkovi žádnou otázku,“ prohlásil Mason.

„Prozatím je to všechno,“ ozval se státní zástupce.

Vyšetřující soudce řekl: „Teď předstoupí jako svědek Helena Monteithová.“ Pak se obrátil k porotě a dodal: „Pan doktor Mason si pravděpodobně nebude přát, aby jeho klientka v tomto stadiu

vyšetřování vypovídala. Je totiž ve vazbě pro podezření z vraždy, a proto pravděpodobně odmítne na jakýkoli dotaz odpovídat. Ale já vám ji chci, pánové, pro pořádek přesto ukázat a chci, abyste sami slyšeli, že výpověď odmítla.“

Helena Monteithová předstoupila a složila svědeckou přísahu.

Mason řekl vyšetřujícímu soudci: „Očekáváte, že slečně Monteithové poradím, aby neodpovídala na dotazy. Já jí právě naopak doporučím, aby se otočila k porotě a vyprávěla svůj příběh po svém.“

Helena Monteithová se obrátila k porotě. Vypadala nesmírně unaveně, ale v jejím chování bylo i kus vzdoru a sebevědomí. Vyprávěla o muži, který přišel do knihovny, jak se s ní seznámil a jak se z tohoto seznámení vyvinulo přátelství a pak láska. Vyprávěla o svém manželství a o víkendu, kdy byli na svatební cestě v horském srubu. Kousek po kousku vyvolávala před porotou příběh své lásky a líčila, jaké to pro ni bylo zděšení, když se dozvěděla, že její láska skončila tak tragicky.

Raymond Sprague se na ni přímo vrhl, celý žhavý, aby jí už už podrobil křížovému výslechu. „To vy jste vzala tu zbraň z instalace muzea.“

„Ano.“

„A proč jste to udělala?“

„Můj manžel mě požádal, abych mu obstarala nějakou zbraň.“

„Proč jste mu tedy nějakou zbraň nekoupila?“

„Řekl, že ji potřebuje hned a že podle zákona nesmějí v obchodě prodat zbraň dřív než za tři dny po objednávce.“

„Řekl vám, proč tu zbraň potřebuje?“

„Ne.“

„Věděla jste, že se dopouštíte krádeže, když si ji berete?“

„Nedopustila jsem se krádeže, jen jsem si ji vypůjčila.“

„Pan Sabin tedy slíbil, že ji vrátí?“

„Ano.“

„A vy chcete, aby vám porota uvěřila, že vás pan Fremont C. Sabin úmyslně požádal, abyste ukradla ze sbírky zbraň, se kterou ho potom někdo zavraždil?“

Dřív než mohla Helena Monteithová odpovědět, zasáhl Mason: „Na tuhle otázku neodpovídejte, slečno Monteithová. Podáváte svědectví jen o faktech. Myslím, že porota vaše důvody pochopí.“

„Domníval jsem se, že nebudeme bazírovat na procesních formalitách,“ obrátil se Sprague zuřivě na Masona.

„Jistěže ne,“ usmál se na něho Mason.

„Ale to je námitka formálně právní.“

„To není vůbec žádná námitka, pane,“ řekl Mason. „Poradil jsem pouze své klientce, aby na tuto otázku neodpovídala.“

„Žádám, aby na ni odpověděla,“ obrátil se Sprague na vyšetřujícího soudce.

„Zdá se mi, pane státní zástupce, že se máte opravdu slečny Monteithové ptát pouze na fakta,“ odpověděl vyšetřující soudce. „Nechtějte na ní, aby vám řekla, čemu má porota uvěřit.“

Sprague zrudl a obrátil se zase k Heleně Monteithové: „A jak to bylo s tím papouškem?“

„Myslíte Casanovu?“

„Pan Sabin ho koupil… nebo mi to aspoň tvrdil.“

„A kdy?“

„V pátek druhého září.“

„A co vám říkal, když přinesl papouška domů?“

„Že si vždycky přál mít papouška a že si ho tedy koupil.“

„A ten papoušek byl potom u vás?“

„Ano.“

„Kde jste byla v neděli čtvrtého září?“

„Byla jsem se svým manželem.“

„A kde?“

„V Santa Delbarra.“

„Bydlela jste tam v hotelu?“

„Ano.“

„Pod jakým jménem?“

„Samozřejmě jako paní Wallmanová.“

„A pan Fremont C. Sabin a ten George Wallman, který byl s vámi, jsou jedna a tatáž osoba?“

„Ano.“

„A měl s sebou tu zbraň?“

„Je to možné, ale nevím, neviděla jsem ji.“

„Řekl vám, že chce odjet sem do srubu, aby nezmeškal zahájení rybářské sezóny?“

„Samozřejmě že ne. Chtěl přece, abych věřila, že je chudý a že hledá práci. Povídal, že je sice v pondělí svátek, ale že se stejně chce s někým sejít – a tak jsem jela v pondělí domů.“

„To bylo pátého?“

„Ano.“

„Kde jste byla v úterý šestého?“

„Nějakou dobu jsem byla v knihovně, a… a taky jsem si zajela ke srubu.“

„Vy jste byla v úterý šestého u srubu?“

„Ano, už jsem vám to přece říkala.“

„A co jste tam dělala?“

„Prostě jsem ho párkrát objela a dívala jsem se na něj.“

„V kolik hodin to bylo?“

„Asi v jedenáct dopoledne.“

„Jak vypadal srub, když jste tam byla?“

„Přesně tak, jako když jsem z něho odjížděla.“

„Byly okenice zavřené?“

„Ano.“

„Tak jako na téhle fotografii?“

„Ano, přesně tak.“

„Slyšela jste papouška?“

„Ne.“

„Připadal vám srub opuštěný?“

„Ano.“

„Nevšimla jste si, jestli v garáži stojí auto?“

„Ne.“

„Co jste dělala?“

„Chvíli jsem se tam projížděla a potom jsem se vrátila.“

„Proč jste tam jela?“

„Jela jsem tam, abych… no prostě jsem se tam chtěla zajet podívat. Měla jsem chuť trochu se projet, a protože mi zbyla chvilka volna, napadlo mi, že by bylo hezké, kdybych si vyjela tam nahoru.“

„Ale to byla dlouhá projížďka, nezdá se vám?“

„Ano.“

„Je vám známo, že podle všech dostupných údajů byl pan Fremont C. Sabin zřejmě zavražděn přibližně v půl jedenácté nebo v jedenáct hodin dopoledne šestého září?“

„Ano,“ odpověděla.

„A že přijel do srubu odpoledne v pondělí pátého září?“

„Ano.“

„A chcete přesvědčit porotu, že byly přesto ve srubu zavřené okenice, že jste si nevšimla, že by tam někdo byl, neslyšela jste papouška a neviděla jste v té době pana Sabina?“

„Ano. Srub vypadal přesně tak, jak jsem ho popsala, a pana Sabina jsem neviděla. Neměla jsem nejmenší tušení, že tam je. Domnívala jsem se, že je v Santa Delbarra a hledá si tam vhodné místnosti pro kupecký krám,“

„Domnívám se, že svědkyně už pověděla všechno, co ví,“ zasáhl Mason, „A domnívám se, že všechny další otázky by měly charakter křížového výslechu a byly by polemické. Vymáhaly by na svědkyni jen informace, které už sdělila. Oznamuji vyšetřujícímu soudci a panu státnímu návladnímu, že poradím

svědkyni, aby na žádné další otázky neodpovídala, leda že by pan státní návladní chtěl ukázat případ ještě z nějaké jiné stránky.“

„To mám také v úmyslu,“ prohlásil výhružně státní návladní:

„Kdo zabil papouška, kterého jste měla doma?“

„Nevím.“

„Měla jste ho u sebe od pátku druhého?“

„Ano.“

„A v sobotu třetího jste s manželem odcestovali?“

„Ne, manžel odjel do Santa Delbarra v sobotu odpoledne. V pondělí byl svátek. Já jsem tam odjela za ním v neděli a byli jsme spolu v hotelu v noci z neděle na pondělí a v pondělí dopoledne. V pondělí večer jsem se vrátila do San Molinas. Moje nejbližší sousedka, paní Wintersová, se mi zatím starala o papouška. Vrátila jsem se večer moc pozdě a tak jsem si už pro něj nešla. Druhý den, v úterý šestého, jsem měla být v knihovně až ve tři hodiny odpoledne. Toužila jsem po samotě. Vstala jsem proto brzy ráno a rozjela jsem se ke srubu. Vrátila jsem se pak ve tři hodiny přímo do knihovny.“

Státní návladní na ni naléhal: „Je pravda, že jste se vrátila dnes brzy ráno domů mimo jiné také proto, abyste zabila papouška? Toho papouška, kterého jste měla doma a o kterého se starala vaše sousedka, paní Wintersová, když jste byla na takzvané svatební cestě v tom horském srubu se svým takzvaným manželem?“

„Ne, to není pravda. Dokonce jsem ani nevěděla, že někdo papouška zabil, dokud mi to šerif neřekl.“

„Snad se mi podaří vaši paměť trochu oživit, slečno Monteithová,“ řekl státní zástupce.

Obrátil se k svému zástupci, mladému muži, který stál u dveří, a kývl na něho. Zástupce vyšel ven, ale zdržel se jen chvilku a hned se vracel s nějakým balíkem zakrytým hadrem. Spěchal uličkou mezi řadami diváků, kteří natahovali krky, aby jim nic neušlo.

Odevzdal balík Spraguovi, který strhl dramatickým gestem hadr. Diváci zděšeně vydechli, když uviděli, co se pod ním skrývá. Byla to klec na papouška, postříkaná krví, a v ní leželo ztuhlé tělíčko mrtvého papouška s useknutou hlavou.

Státní návladní pronesl pateticky: „To je vaše práce, viďte, slečno Monteithová?“

Helena Monteithová na židli pro svědky trochu zavrávorala: „Mně je špatně… prosím vás, odneste to… ta krev…“

Státní zástupce se obrátil k sálu a oznámil vítězoslavně: „Vidíte, jak se vražedkyně chvěje, když stojí tváří v tvář svému…“

„Co si to dovolujete,“ zařval Mason. Vstal a namířil si to bojovně k Spraguovi. „Tahle mladá žena byla vystavená nelidskému zacházení. Není to ještě ani čtyřiadvacet hodin, co se dozvěděla, že muž, kterého milovala a považovala za svého manžela, byl zavražděn. Nikdo jí neprojevil soustrast v hodině zármutku. Místo toho ji všichni vláčeli nemilosrdně před zvědavýma očima veřejnosti a…“

„Má to snad být vaše závěrečná řeč?“ přerušil ho státní návladní.

„Ne, chci ukončit jen vaši,“ odsekl Mason.

„Dovedu si ji ukončit sám,“ vykřikl státní zástupce.

„Jen si to zkuste ukončit tu řeč, kterou jste začal,“ spustil Mason. „A já vás…“

Vyšetřující soudce hlasitě klepal kladívkem a šerif vyskočil ze židle a vykročil rázně kupředu.

„Volám vás k pořádku,“ pronesl přísně vyšetřující soudce.

„Rád ho zachovám,“ souhlasil Mason. „Jestli ovšem nedopustíte, aby pan státní zástupce tady pronášel řeč. Faktem zůstává, že tahle mladá žena byla vystavena nervovému vypětí, které kalkulovalo s tím, že propadne hysterii, a ještě k tomu se má z ničeho nic koukat na takovou příšernou krvavou podívanou. Její přirozený odpor tu pan státní zástupce interpretuje jako symptom

viny. To je jeho právo, ale když začne pronášet řeč…“

„Nešlo o žádnou řeč,“ bránil se státní zástupce.

„Nepřeji si, aby už kterákoli ze stran řečnila,“ rozhodl vyšetřující soudce. „Vyšetřující soudce se přiklání k názoru, že by žádná mladá žena nesnesla dobře bez předběžného varování pohled na takový krvavý výjev.“

„Mělo se tím těžit z nervového vypětí slečny Monteithové a ovlivnit veřejné mínění. O to šlo,“ řádil dál Mason.

„Nic takového jsem neměl v úmyslu,“ protestoval státní návladní.

„A co jste tím tedy sledoval?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„Chtěl jsem jen identifikovat papouška a dokázat, že to byl ten papoušek, kterého slečna Monteithová dostala od svého manžela v pátek druhého září.“

„To snad mohl pan státní zástupce udělat a nemusel přitom slečně Monteithové předvádět takový zkrvavený kus jejího osobního majetku,“ útočil dál Mason.

„Nechtě si své poučky pro sebe, nejsem na ně zvědavý,“ durdil se Sprague.

Šerif udělal krok kupředu a prohlásil suše: „Jestli chce pan vyšetřující soudce z moci úřední něco nařídit, jsem tu proto, abych dohlédl, že se jeho nařízení budou plnit.“

„Vyšetřující soudce nařizuje toto,“ oznámil Andy Templet. „Právní zástupci obou stran se nebudou nadále častovat invektivami. Nebudou také předkládat k důkazu s patřičnými dramatickými efekty jakékoli zkrvavené části oděvu, krvavé klece nebo dokonce mrtvé ptáky.“

„Ale mně šlo jen o identifikaci,“ trval na svém státní zástupce.

„To jste už říkal a já vás slyšel,“ ohradil se vyšetřující soudce. „A doufám, že i vy jste slyšel vyšetřujícího soudce. Projednávání případu pokračuje.“

„Nemám dalších otázek,“ řekl státní zástupce.

„Mohu položit jednu otázku?“ zeptal se Mason.

Vyšetřující soudce přikývl.

Mason pokročil k Heleně Monteithové a zeptal se tiše a laskavě: „Nechci vystavovat vaše nervy zbytečnému napětí, slečno Monteithová, ale chtěl bych vás požádat, abyste se přemohla a podívala se přece jen na toho papouška. Chtěl bych vás požádat, abyste si ho důkladně prohlédla a pak bych se vás rád zeptal, jestli je to opravdu ten papoušek, kterého vám přinesl domů váš manžel.“

Helena Monteithová se s námahou opanovala. Otočila se a pohlédla na mrtvého papouška v kleci, ale rychle se zase obrátila: „N-n-ne-mohu,“ odmítla třesoucím se hlasem. „Ale ten papoušek, kterého můj manžel přinesl domů, neměl jeden dráp. Myslím, že mu ten dráp chyběl na pravé noze. Manžel mi vysvětloval, že se papoušek chytil do pasti na krysy… a“

Mason prohlásil: „Tomuhle papouškovi žádné drápy nechybějí.“

„Pak to není ten papoušek.“

„Malý moment,“ řekl Mason. „Poprosím vás teď ještě o jednu identifikaci.“

Kývl na Paula Draka a ten zase něco vzkázal detektivovi, který čekal na chodbě. Detektiv vešel do dveří a nesl v kleci papouška.

V soudní síni se rozhostilo tak napjaté ticho, že bylo slyšet jeho kroky, přestože je tlumil koberec. Papoušek se v kleci najednou pronikavě rozesmál.

Heleně Monteithové se chvěly rty a bylo vidět, že se ovládá jen s vypětím posledních sil, aby nepropadla hysterii.

Mason převzal klec s papouškem od detektiva a snažil se papouška uklidnit. „Ticho, Lora.“

Papoušek kroutil hlavičkou z jedné strany na druhou a díval se poťouchle a zle třpytivýma očkama do soudní síně. Když Mason postavil klec na stůl, chytil se papoušek zobákem za mříž a celou

klec obešel, až vylezl do samé špičky, takže visel hlavou dolů, a teprve pak se zase vrátil na bidýlko, kde se uvelebil, jako by byl pyšný na svůj výkon.

„Hodná Lora," rozmlouval s papouškem Masou.

Papoušek přešlapoval na bidýlku z jedné nohy na druhou.

Helena Monteithová se obrátila, aby si ho prohlédla. „To je přece Casanova," vykřikla. „A šerif mi povídal, že ho někdo zabil."

Papoušek naklonil hlavičku k jedné straně a promluvil hlubokým hrdelním hlasem: „Račte dál a posaďte se. Račte dál a přijměte místo… Krý, krý… Polož tu zbraň, Heleno… Nestřílej… Krý, krý… Bože, tys mě zastřelila."

Před vytřeštěným zrakem diváků se odehrávalo drama, při kterém zjevně obviňoval papoušek svědkyni.

„Ano, je to Casanova!" vykřikla Helena Monteithová.

Státní zástupce pronesl s dramatickým gestem: „Prosím, aby se slova papouška zaprotokolovala. Papoušek svědkyni obviňuje a žádám, aby to protokol zaznamenal."

Mason se podíval na státního zástupce a v koutcích úst mu pohrával úsměv. „Mám to chápat tak, že vedete papouška jako svého svědka?" zeptal se.

„Papoušek tu něco prohlásil a já žádám, aby to bylo zaprotokolováno," trval na svém státní zástupce.

Mason poznamenal: „Ale papoušek přece nesložil svědeckou přísahu."

Státní zástupce se obrátil k vyšetřujícímu soudci: „Papoušek něco prohlásil a jeho slova bylo zřetelně slyšet."

Mason se znovu zeptal: „Chtěl bych vědět, jestli si pan státní zástupce vede tohoto papouška jako svého svědka."

Sprague protestoval: „Nic jsem o svědkovi neříkal. Mluvím o papouškovi. Tenhle papoušek něco prohlásil a já žádám, aby se to zaprotokolovalo."

„Jestli má být papoušek považován za svědka, mám snad právo na křížový výslech,“ ozval se Mason.

Vyšetřující soudce rozhodl: „Papoušek nemůže svědčit, ale přesto něco řekl. Jeho výrok se může zaprotokolovat, ale doufám, že mu bude každý přikládat jen takový význam, jaký si zasluhuje. Snad porota situaci správně pochopila. Nikdy jsem nebyl zastáncem toho, aby se nejdřív něco zaprotokolovalo a pak se to škrtalo. Když porotci něco slyšeli, tak to slyšeli a hotovo. Budeme pokračovat v jednání.“

„Nemám prozatím další otázky,“ odpověděl Mason.

„Já taky ne,“ řekl Sprague. „Ačkoli… počkejte… slečno Monteithová, jestli je tenhle papoušek Casanova, tak kde se vzal ten mrtvý papoušek?“

„To nevím,“ odpověděla Helena Monteithové.

„Byl přece u vás doma.“

„Nemohu si pomoci.“

„Musela jste s tím mít něco společného.“

„Nic o tom nevím.“

„Ale víte určitě, že je tohle Casanova?“

„Ano, poznám ho podle toho chybějícího drápu a podle toho, co říkal o té zbrani.“

„Tak to jste slyšela už dřív?“

„Ano, manžel mě na to upozornil, když si přinesl papouška domů.“

Státní zástupce pokračoval: „Slečno Monteithová, nevěřím, že ta vaše prudká reakce při pohledu na mrtvého papouška se dá vysvětlit jen vaším špatným nervovým stavem. A proto budu trvat na tom, abyste si mrtvého papouška dobře prohlédla a…“

Mason vyskočil a řekl: „Slečno Monteithová, nemusíte se na toho papouška dívat.“

„Trvám na tom, aby si ho prohlédla,“ prohlásil Sprague, celý rudý v tváři.

„A já zase trvám na tom, aby se na něj nedívala,“ opáčil Mason. „Slečna Monteithová už nebude odpovídat na žádné další otázky. Své svědectví už podala. Je nervově vyčerpaná a domnívám se, že mě porota pochopí, když prohlásím jako její právní zástupce, že teď už nemá k svému svědectví co dodat. Dala panu státnímu zástupci i panu vyšetřujícímu soudci možnost, aby jí položili všechny rozumné otázky. Nepřipustím, aby se její výslech zbytečně protahoval.“

„To přece nemůže udělat,“ ohradil se Sprague.

„Už se stalo,“ ujistil ho Mason.

Vyšetřující soudce řekl: „Nevím, jestli může nebo nemůže, ale je mi jasné, že tahle žena není nervově v pořádku. Zdá se mi, že její stav neberete dost v úvahu, pane prokurátore. Za normálních okolností se vdově projevuje soustrast a účast a všichni se ji snaží co nejvíc uchránit od jakéhokoli dalšího náporu na nervy. Tato svědkyně prožívala za poslední, den opravdu jen samé otřesy, a proto ji já, vyšetřující soudce, zprošťuji dalšího vyšetřování. Pokusíme se dokončit vyšetřování na jednom zasedání. Chci se dozvědět jen fakta, o nic víc mi nejde, a rád bych se už hnul z místa. Budete mít ještě spoustu příležitostí klást svědkyni otázky před obžalovací porotou a potom na lavici svědků u soudu… Žádám teď paní Watkinsovou-Sabinovou, aby předstoupila jako svědek.“

„Ta tu není,“ ohlásil šerif.

„A kde je?“

„Nevím, nemohl jsem jí doručit, obsílku.“

„A Steven Watkins?“

„Ten tu taky není.“

„Je tu tajemník pan Waid?“

„Ano, ten dostal obsílku a je tu.“

„Dobrá. Poslechneme si teď seržanta Holcomba,“ rozhodl vyšetřující soudce. „Seržante Holcombe, předstupte prosím a

složte přísahu.“

Seržant Holcomb se postavil na vyhrazené místo pro svědky a vyšetřující soudce se zeptal: „Vy jste z kriminálního oddělení městské policie, seržante, a vaším oborem je vyšetřovat vraždy a užívat vědeckých metod při odhalování zločinů?“

„Ano,“ odpověděl seržant Holcomb.

„Vy jste dostal tu bedýnku s košíkem ryb, kterou k vám poslal šerif Barnes?“

„Ano, dostala ji technická laboratoř našeho policejního oddělení. Seržant Barnes nám už ale předem telefonoval.“

„Co jste o těch rybách zjistil?“

„Podrobili jsme je různým zkouškám,“ vysvětloval seržant Holcomb. „Já sám jsem sice zkoušky nedělal, ale byl jsem při nich a vím, co experti zjistili.“

„A co zjistili?“

„Konstatovali, že byl v košíku povolený počet nachytaných ryb, které už byly ovšem ve značném rozkladu. Pokud se dalo zjistit, byly vyvržené a zabalené do vrbového listí, ale nemyté.“

„Druhý den jste jel se šerifem Barnesem do srubu?“

„Ano, šerif Barnes chtěl, abych si srub prohlédl, a měli jsme se tam taky setkat s panem Richardem Waidem. Přiletěl z New Yorku a chtěli jsme se s ním setkat někde, kde nás nebudou při prvním rozhovoru rušit reportéři.“

„Dobře, pokračujte, prosím.“

„Když jsme jeli do srubu, potkali jsme na silnici pana Masona. A pak, to už jsme byli ve srubu, přišel pan Waid.“

„A co jste konkrétně ve srubu našli?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„Fakticky jen to, o čem se už hovořilo.“

„Myslím, že teď je čas, aby si porota prohlédla všechny tyhle snímky, protože chci položit seržantu Holcombovi ještě několik otázek, které se jich týkají,“ řekl vyšetřující soudce.

Počkal, až si všichni porotci prohlédnou fotografie, a pak se obrátil znovu na seržanta Holcomba.

„Byl bych rád, seržante, kdybyste posloužil porotcům svými zkušenostmi a vysvětlil jim, jak se mají dívat na ty různé věci, které se ve srubu nalezly.“

Pak se vyšetřující soudce podíval na Perryho Masona a dodal: „Budete asi namítat, pane Masone, že chci, aby svědek dělal nějaké závěry, ale velké zkušenosti seržanta mě snad opravňují…“

„Naopak,“ skočil mu do řeči Mason. „Domnívám se, že je to velice moudré řešení. Je to jistě naprosto správná cesta, jak získat základní fakta o případu.“

Seržant Holcomb se usadil pohodlněji na židli pro svědky, pohlédl významně na porotu a prohlásil: „Fremonta C. Sabina zabila Helena Monteithová. Existuje proti ní spousta důkazů, které by jakoukoli porotu přesvědčily o její vině. Za prvé tu byl motiv. Pan Sabin se s ní oženil pod cizím jménem, čímž se dopustil bigamie. Obelhal ji, oklamal a podvedl. Když Helena Monteithová zjistila, že si vzala ve skutečnosti Fremonta C. Sabina, a ten že má už jednu manželku, která je doposud nesporně plná života, zastřelila ho. Když šla do srubu, tak ho asi ještě vůbec nechtěla zastřelit. Máme zkušenosti, že při takových citově motivovaných vraždách chce žena obvykle jen muže zbraní postrašit, vyhrožovat mu nebo mu dokázat, že s ní nejsou žádné žerty. A pak, když na něho jednou tu zbraň namíří, stačí už jen zmáčknout kohoutek. Je to takřka podvědomý reflex, momentální podlehnutí citům. Důsledky jsou ovšem katastrofální.

Za druhé měla Helena Monteithová vražednou zbraň. Její prohlášení, že tuto zbraň odevzdala manželovi, je samozřejmě už na první pohled absurdní. Nemohlo jít o sebevraždu. Ten člověk se nepohnul od chvíle, kdy padl k zemi. Zbraň ležela o kus dál, a byly z ní setřeny otisky prstů.

Za třetí sama přiznává, že byla u srubu, právě když došlo k

vraždě pana Sabina. Kombinuje se tedy u ní motiv, prostředek i příležitost.“,

„Jak jste zjistili, kdy přesně došlo k vraždě?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„To všechno záleží na správném výkladu nepřímých důkazů,“ odpověděl seržant Holcomb.

„Malý moment,“ přerušil ho Mason. „Nebylo by lepší, kdyby v tomto případě pan seržant pouze porotu seznámil s různými faktory, podle kterých se stanovila doba vraždy, a nechal na pánech porotcích, aby si udělali vlastní úsudek sami?“

„Nevím,“ přiznal nerozhodně vyšetřující soudce. „Snažím se co nejrychleji případ vyřídit.“

Seržant Holcomb namítl: „To by byl naprosto neuvážený postup. Interpretace nepřímých důkazů si žádá velice specializované znalosti. V některých případech může sice laik dojít k logickému závěru, ale taková komplikovaná záležitost vyžaduje mnohaletou praxi. Já tuto praxi mám a jsem plně kompetentní, abych porotě vysvětlil, jak si má vyložit jednotlivé důkazy. A proto tvrdím, že pan Fremont C. Sabin zemřel někdy mezi desátou a dvanáctou hodinou dopoledne v úterý šestého září.“

„Prosím, řekněte tedy porotě pouze to, jak jste podle důkazů určil dobu smrti,“ řekl vyšetřující soudce.

„Především se vrátíme ke známým faktům a vyjdeme z nich,“ pokračoval seržant Holcomb. „Víme, že pan Fremont C. Sabin chtěl odjet do svého srubu v pondělí pátého, aby stihl zahájení rybářské sezóny šestého. Víme, že tam skutečně odjel a že byl živ v deset hodin pátého večer, protože v tu dobu mluvil telefonicky se svým tajemníkem. Víme, že si šel lehnout, že natáhl budíka a nařídil buzení. Víme, že budíček zvonil v půl šesté. Víme, že pan Sabin vstal, šel k potoku a nachytal povolený počet ryb. Je otázka, jak dlouho mu to asi mohlo trvat, ale podle soudu ostatních rybářů, kteří chytají na tom potoce, to nemohl pravděpodobně stihnout

dřív než v půl desáté, a to by byl musel mít velké štěstí. Vrátil se tedy do srubu někdy mezi desátou a jedenáctou dopoledne. Sice už snídal, snědl dvě vajíčka, nejspíš míchaná, slaninu a kávu, ale dostal znovu hlad. Otevřel si konzervu fazolí a ohřál si ji. Pustil se do jídla, ještě než uložil ryby do ledničky. Chtěl asi ryby hned umýt a uložit, ale protože měl moc velký hlad, šel si nejdřív udělat něco k jídlu. Kdyby se nebylo nic stalo, byl by je uložil hned po jídle, pravděpodobně ještě dřív, než by byl umyl nádobí. Ale neudělal to.“

„Proč se domníváte, že k vraždě došlo před polednem?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„To jsou právě ty maličkosti, kterých si zkušený vyšetřovatel všímá a ostatní je přehlédnou,“ prohlásil seržant Holcomb a hrdě se napřímil. „Pan Sabin na sobě měl lehký svetr a domácí kalhoty. Když jsem zkoumal, jaká je ve srubu teplota, zjistil jsem, že jsou v ní prudké výkyvy. Srub je ve stínu, takže slunce začíná na střechu svítit až někdy po jedenácté hodině. Potom se velice rychle otepluje až asi do čtyř hodin, kdy na střechu padne zase stín a začne se rychle ochlazovat. V noci je potom opravdu zima.

V krbu bylo připravené dříví, jen je podpálit, ale netopilo se, což dokazuje, že nemohlo být ještě tak pozdě večer, aby bylo zima. Naproti tomu mezi polednem a čtvrtou je tam tak horko, že se dá těžko vydržet ve svetru. Podle záznamů jsme zjistili, že pátého, šestého a sedmého byly velmi teplé dny – to znamená dny, ne noci. Tam nahoře se večer velmi rychle ochlazuje a musí se topit v krbu, když tam člověk nechce mrznout. Je to jen jednoduše postavený horský srub, který není tak dobře tepelně izolovaný jako domy ve městě.“

„Tak to tedy bylo,“ pochválil ho vyšetřující soudce. „Vy se tedy domníváte, že se pan Sabin musel vrátit a nasvačit nebo naobědvat, než začalo slunce pálit na střechu?“

„Ano.“

„Myslím, že tyhle údaje velmi podrobně objasňují situaci,“ liboval si vyšetřující soudce.

„Mohu se na několik věcí zeptat?“ dovolil se Mason.

„Samozřejmě.“

„Jak víte, že pan Sabin nezemřel, řekněme, ve středu sedmého místo v úterý šestého?“ zeptal se Mason.

„Částečně podle stavu mrtvoly,“ odpověděl seržant Holcomb. „Mrtvý tam musel ležet nejméně šest dnů, je dokonce možné že sedm. V horku a uzavřené místnosti postupoval rozklad rychle. A je tu ještě jiný důvod. Mrtvý měl k snídani vajíčka se slaninou. Pan Sabin byl vášnivý rybář a odjel do srubu, aby nezmeškal ranní zahájení rybářské sezóny. Není možné, aby byl to první ráno nechytil aspoň nějakou rybu. Kdyby byl měl ryby, byl by si je druhý den ráno udělal k snídani místo slaniny a vajec. A byli bychom po nich našli nějaké stopy. Ale nikde jsme nepřišli na zbytky ryb, ani v koši na odpadky, ani v jámě za domem, kam se odpadky každý den sypou.“

Seržant Holcomb se usmál na porotu, jako by chtěl říci: „Tady vidíte, jak lehce se člověk může vyhnout pasti, kterou na něho chce nastražit advokát.“

„Dobrá, ale podívejme se na to teď z jiné stránky,“ začal Mason. „V krbu bylo všechno připravené na podpálení, ale pan Sabin si netopil.“

„Ne.“

„Ale ráno tam bývá chladno, že?“

„Ano, hodně chladno.“

„A v noci?“

„Taky.“

„Podle vás zvonil budíček v půl šesté a pan Sabin vstal a odešel na ryby. Je to tak?“

„Ano.“

„A uvařil si rychlou snídani?“

„Ano, zřejmě se s ní vůbec nepáral,“ odpověděl seržant Holcomb. „Když člověk vstává v půl šesté na zahájení rybářské sezóny, kouká, aby už byl venku a chytil nějaké ryby.“

„Dobrá,“ přitakal Mason. „Když se tedy pan Sabin vrátil z ryb, spěchal, aby si připravil něco na zub. Dá se předpokládat, že sotva vešel do domu a zul si boty, šel hned do kuchyně. Po jídle by byl rychle omyl ryby a uložil je do ledničky, to by byl považoval za nejdůležitější. Je to tak?“

„Ano.“

„A přesto“, pokračoval Mason „si podle vaší teorie udělal čas, aby pečlivě přichystal dříví do krbu, jen škrtnout sirkou, a to ještě dřív, než se postaral o ryby.“

Seržant Holcomb se na chvíli zakabonil, ale pak odpověděl: „To musel přece udělat už večer předtím.“ Pak po chvilce přemýšlení vítězoslavně dodal: „Samozřejmě že to udělal večer předtím. Ráno neměl kdy roztápět. Bylo sice zima, když vstával, ale šel hned do kuchyně udělat si snídani. A pak spěchal na ryby.“

„Dobrá,“ souhlasil Mason. „Ale copak večer předtím neměl důvod, aby si zatopil?“

„Jak to myslíte?“

„Víme přece, že byl ve srubu ve čtyři hodiny v pondělí pátého odpoledne. Dá se předpokládat, že tam zůstal až skoro do deseti hodin večer, kdy šel telefonovat. Jestli bylo v pondělí večer zima, tak proč si nezatopil?“

„Jistě si zatopil,“ ubezpečoval Masona seržant Holcomb. „Určitě. Nic nedokazuje, že by si nebyl zatopil.“

„Já vím,“ ujišťoval ho Mason. „Ale když jste mrtvolu našli, bylo v krbu všechno připravené na nový podpal. Podle vaší teorie připravil pan Sabin dříví na zatopení buď v pondělí večer, ale potom to muselo být na roštu, který byl ještě rozpálený, nebo druhý den, když se vrátil z ryb. To by znamenalo, že si udělal čas připravit na oheň ještě dřív, než se postaral o ryby. Zdá se vám to

logické?“

Seržant Holcomb chvilku zaváhal a pak řekl: „To je jen takový nepodstatný detail. Člověk narazí často na maličkosti, které příliš nezapadají do celkového výkladu důkazů.“

„Tak je to tedy,“ divil se Mason. „A když na takové detaily přijdete, co děláte, pane seržante?“

„Prostě si jich nevšímám,“ odpověděl seržant Holcomb.

„A kolika takových detailů jste si nevšiml, než jste dospěl k závěru, že pana Fremonta C. Sabina zavraždila Helena Monteithová?“

„Tohle je jediný,“ ujišťoval seržant Holcomb.

„Dobrá, podívejme se teď na předkládané důkazy z trochu jiného hlediska. Vezměte si například budík,“ navrhl Mason. „Říkal jste, že buzení bylo vyzvoněné.“

„Ano.“

„A kde stál ten budík?“

„Na poličce u postele, či vlastně na malém stolku u postele.“

„Hned vedle postele?“

„Ano.“

„Na dosah ruky?“

„Ano.“

„Ještě něco, postel byla ustlaná, že?“ vyptával se Mason.

„Ano.“

„To tedy znamená, že když pan Sabin v půl šesté ráno vstal, aby šel na ryby, stačil ještě připravit dříví do krbu, ustlat si postel a umýt po snídani nádobí?“

Seržant Holcomb namítal: „To snad netrvá tak dlouho, ustlat si postel?“

„A nevšiml jste si náhodou, jestli nebyly na posteli čisté povlaky?“ zeptal se Mason.

„Ano, byly.“

„Takže si zřejmě nejen ustlal postel, ale ještě ji taky převlékl.

Našel jste někde ve srubu špinavé povlaky, pane seržante?“

„Na nic takového si nevzpomínám,“ odpověděl seržant Holcomb.

„Ale tam přece není kde prát. Pan Sabin vozil špinavé prádlo autem do města, a když bylo vyprané, přivezl je zase zpátky. Bylo to tak?“

„Myslím, že ano.“

„Tak kam se poděly ty špinavé povlaky?“

„Nevím,“ odpověděl seržant Holcomb popuzeně. „Vždycky se nepodaří promyslet to tak, aby všechny tyhle detaily zapadaly do celkového obrazu.“

„Výborně. Vraťme se tedy k budíku, pane seržante,“ navrhl Mason. „Buzení bylo úplně vyzvoněné?“

„Ano.“

„A byl na budíku knoflík, kterým se dalo zvonění zastavit?“

„Samozřejmě, takový knoflík přece mají všechny kvalitní budíky.“

„A tohle byl kvalitní budík?“

„Ano.“

„A přece nebyl knoflík zatlačený?“

„Nevšiml jsem si… vlastně, buzení bylo úplně vyzvoněné.“

„A ještě něco, pane seržante,“ pokračoval Mason. „Jste přece odborník na vykládání nepřímých důkazů, a tak nám řekněte, jestli je podle vašich zkušeností normální, aby někdo nechal budík úplně vyzvonit, když se probudí, a nezatlačil knoflík?“

„Každý člověk nespí stejně tvrdě,“ vysvětloval seržant Holcomb.

„To jistě,“ souhlasil Mason. „Ale když už někoho budíček vzbudí, je jeho první přirozený reflex, aby zatlačil knoflík – samozřejmě, má-li budíček na dosah ruky, nemám pravdu?“

„Z toho se nedá vždycky vycházet,“ odporoval seržant Holcomb, který pomalu rudl v tváři. „Někdo hned zase usne, když

zatlačí knoflík, a proto si ho radši postaví tak, aby na něj nedosáhl.“

„To máte pravdu,“ souhlasil Mason. „Jenže v tomhle případě si spáč postavil budík na dosah ruky, pravděpodobně právě proto, aby mohl zatlačit knoflík, sotva ho zvonek probudí. Je to tak?“

„Možná.“

„Jenže ten knoflík nezatlačil, co?“

„Někdo má prostě tvrdé spaní.“

„Chcete tvrdit, že se vzbudil, teprve až budík dozvonil?“

„Ano.“

„Jenže když budík dozvoní, tak už nedělá žádný rámus, pane seržante?“

„Takhle se nikam nedostanete,“ ohrazoval se seržant Holcomb. „Budík byl prostě vyzvoněný. Pan Sabin rozhodně vstal, přece tam nezůstal ležet a nespal. Vstal, šel k potoku a nachytal povolený počet ryb. Možná že budíček zvonil a zvonil a nevzbudil ho. Třebas se probudil až za půl hodiny a lekl se, že zaspal.“

„A potom,“ usmál se Mason, „přestože si uvědomil, že zaspal, měl dost času připravit si snídani, umýt nádobí, převléknout postel a ustlat ji, připravit dříví do krbu, sednout do auta a jet do města se špinavými povlaky. Pak teprve se vrátil a šel na ryby.“

„To je všechno nesmysl,“ bránil se seržant Holcomb.

„Proč by to byl nesmysl?“ naléhal Mason.

Seržant Holcomb celý vzteklý mlčel.

„Jak vidím, nedovedete mi na tuhle otázku odpovědět, pane seržante,“ pokračoval Mason. „Vraťme se tedy k budíku. Jestli si správně vzpomínám, dělal jste s podobnými budíky pokusy, abyste zjistil, jak dlouho po natáhnutí jdou?“

„Dělali jsme pokusy i s tímhle budíkem,“ odpověděl seržant. „Kromě toho jsme dělali pokusy i s jinými budíky a taky jsme telegrafovali výrobci.“

„A co jste zjistili?“

„Podle názoru výrobce má takový budík jít třicet až třicet šest hodin, když je ovšem úplně natažený. Tenhle budík šel při našem pokusu po natáhnutí třicet dvě hodiny a dvacet minut.“

„V tom případě ho musel někdo natáhnout asi za deset minut půl sedmé. Je to tak?“

„A co má být?“

„Ale nic,“ odpověděl Mason. „Já vás žádám, pane seržante, abyste tento důkaz objasnil porotě, ale to byste přece stejně udělal.“

„Tak dobře. Někdo natáhl budík za deset minut půl sedmé. A co má být?“

„Myslíte, že za deset minut půl sedmé ráno nebo za deset minut půl sedmé večer?“ ptal se Mason.

„Večer,“ odpověděl Holcomb. „Budíček zvonil v půl šesté. Nebyl by natahoval budík ráno, a i kdyby ho natahoval, byl by pak stejně ještě znovu natáhl buzení. Natáhl ho za deset minut půl sedmé večer.“

„Správně. Právě k tomu mířím, pane seržante. Tak dál. Prohlížel jste účty za meziměstské hovory přepojované ze srubu?“

„Ano.“

„A zjistil jste nepochybně, že poslední zaznamenaný hovor, přepojovaný ve čtyři hodiny odpoledne v pondělí pátého září, byl s panem Randolphem Boldingem, který je expert v oboru padělků.“

„Ano.“

„A mluvil jste o tom telefonickém rozhovoru s panem Boldingem?“

„Ano.“

„Znal pan Bolding pana Sabina osobně?“

„Ano.“

„A zeptal jste se ho, jestli poznal pana Sabina po hlase?“

„Ano, poznal. Věděl, že mluví s panem Sabinem. Už pro něj dělal něco dřív.“

„A pan Sabin chtěl vědět, k jakému došel názoru na šeky, které mu předal?“

„Ano.“

„Pan Bolding mu sdělil, že jsou ty šeky samozřejmě padělky, ale že se mu ještě nepodařilo určit, jestli jsou rubopisy psané stejnou rukou jako ukázka rukopisu, který mu pan Sabin poslal. Ale klonil se k názoru, že nejsou, nemám pravdu?“

„Ano, taky jsem to tak pochopil.“

„A co říkal dál pan Sabin?“

„Řekl, že mu pošle ještě jednu obálku s několika dalšími ukázkami rukopisů pěti nebo šesti různých osob.“

„Dostal pan Bolding tu obálku?“

„Ne, nedostal.“

„Zdá se tedy, že pan Sabin už neměl možnost poslat mu tu obálku!“

„Asi ne.“

„Vraťme se teď na chvíli k totožnosti vraha. Víme, že pan Sabin podezíral Steva Watkinse, že padělal šeky na značnou částku. Grafolog srovnával padělané šeky s Watkinsovým rukopisem. Kdyby byl pan Watkins padělatelem, co by bylo přirozenější, než že by se byl právě on pokusil umlčet pana Sabina vraždou.“

Seržant Holcomb se opovržlivě ušklíbl: „Jenže pan Watkins má bezvadné alibi. Odletěl do New Yorku s věrohodným svědkem těsně po desáté v pondělí pátého večer. Od té doby není ani okamžik, kdy by nemohl prokázat, co dělal.“

„To je právě ono,“ řekl Mason, „pokud ovšem vycházíme z předpokladu, že Fremont C. Sabin zemřel v úterý šestého. Jenže slabá stránka vaší dedukce je právě v tom, pane seržante, že vůbec nic nedokazuje, proč by k vraždě nebylo mohlo dojít pátého.“

„Pátého?“ vykřikl seržant Holcomb. „To přece není možné. Rybářská sezóna začínala teprve šestého a pan Sabin by nikdy

nešel na ryby, dokud sezóna nezačala.“

„Taky si myslím, že ne,“ souhlasil Mason. „Nemýlím-li se, pane seržante, je to přece přestupek.“

„Ano.“

„A vražda je zločin?“

Seržant Holcomb nepovažoval vůbec za nutné na tuto otázku odpovídat.

Mason pokračoval: „Vrah by tedy jistě neměl žádné výčitky svědomí, kdyby nachytal povolený počet ryb den před zahájením sezóny. Pane seržante, můžete laskavě uvést panu vyšetřujícímu soudci a jeho porotě ještě něco jiného k potvrzení své teorie, než je ten úlovek ryb?“

Seržant Holcomb civěl na Masona úplně ohromeně.

„Víte,“ pokračoval Mason. „Když jste došel k názoru, že pana Fremonta C. Sabina zavraždila Helena Monteithová v úterý šestého v jedenáct hodin dopoledne, vykládal jste všechny důkazy tak, abyste tyto své závěry podporoval. Jenže solidní a nestranný odhad ukazuje, že pan Fremont C. Sabin zemřel v pondělí pátého někdy kolem čtvrté hodiny odpoledne a vrah, který věděl, že se nějakou dobu na mrtvolu nepřijde, svedl policii ze správné stopy a zajistil si bezvadné alibi prostým a jednoduchým trikem. Zaběhl k potoku, aby nachytal odpoledne před zahájením sezóny povolený počet ryb, a ty pak nechal v košíku.

K ospravedlnění tohoto závěru nepotřebujete, pane seržante, přehlížet žádné nepodstatné detaily. Jinými slovy, postel byla nově povlečená, protože v ní nikdo nespal. Budík se zastavil ve tři čtvrti na tři a dvě minuty, protože vrah opustil srub přibližně za deset minut půl sedmé večer a v tu dobu taky natáhl budík. Předtím už samozřejmě pečlivě podvrhl všechny ostatní malé důkazy. V půl šesté druhý den ráno zvonil budíček naplno prostě proto, že jediný člověk ve srubu byl mrtev, a proto nemohl zamáčknout knoflík. A o papouška se vrah tak pečlivě postaral, protože chtěl, aby

papoušek křivě přísahal a odříkal slova, která ho vrah s námahou naučil: ‚Polož tu zbraň, Heleno… Nestřílej… Bože, tys mě zastřelila.‘ Dříví bylo v krbu připravené, protože odpoledne pan Sabin nepotřeboval topit. Na střechu už ale nesvítilo slunce, takže se začalo ochlazovat, a proto měl na sobě svetr. Smrt ho zastihla, než ještě bylo tak chladno, aby musel zatopit.

Pan Sabin pustil vraha dovnitř, protože ho znal. Zřejmě se ale domníval, že mu hrozí nějaké nebezpečí, a proto si obstaral od své ženy zbraň, aby se mohl bránit. Vrah si s sebou taky vzal zbraň, ale když přišel do srubu a uviděl, že leží na stolku vedle postele ten derringer, hned si uvědomil, o co výhodnější bude zabít pana Sabina touhle zbraní než tou, kterou si přinesl s sebou. Stačilo, aby derringer sebral a střelil. Řekl byste mi laskavě, pane seržante, co na téhle teorii nesedí? Buďte tak hodný a vezměte kterýkoli ze svých důkazů a prokažte, že je tato má teorie chybná, a vysvětlete, prosím, taky porotě, jak je to možné, že celé to jemné předivo vaší obžaloby nespočívá na ničem přesvědčivějším, než je pár ryb?“

Seržant Holcomb poposedával nervózně na židli a potom vyhrkl: „Nevěřím, že to udělal Steve Watkins. Je to jen finta, kterou jste si vymyslel, abyste zachránil Helenu Monteithovou.“

„Ale co na téhle mé teorii nesedí?“ ptal se Mason.

„Všechno,“ tvrdil seržant Holcomb.

„Jmenujte tedy aspoň jedinou nesrovnalost mezi touto mou teorií a známými fakty.“

Seržant Holcomb se najednou rozesmál: „Jakpak mohl být Sabin mrtev ve čtyři hodiny odpoledne v pondělí pátého září, když pátého v deset hodin večer ještě volal meziměstsky svého tajemníka, aby mu řekl, že je všechno v pořádku?“

„To by rozhodně nebylo možné,“ připustil Mason. „Jenže to tak nebylo.“

„Takže vaše teorie pořádně pokulhává,“ prohlásil vítězoslavně seržant Holcomb. „Leda ovšem jestli…“

„To je ono,“ opáčil Mason. „Konečně jste správně pochopil, pane seržante, že vrahem je Richard Waid.“

Šerif Barnes vyskočil a vykřikl: „Kde je Richard Waid?“

Diváci v soudní síni se zaraženě dívali jeden na druhého, až se ozvaly dva hlasy u dveří: „Jestli myslíte toho mladíka, co seděl tady, tak ten asi před dvěma minutami odešel.“

Vyšetřující soudce rychle rozhodl: „Stání se na půl hodiny odročuje.“

Soudní síní zahučela vřava rozčilených hlasů. Ti, kdo seděli nejblíž dveří, převraceli židle, aby se co nejrychleji dostali na chodbu. Šerif Barnes zavolal na svého pomocníka: „Běžte honem k dálnopisu, ať hlídají každou cestu z města a ať policie zalarmuje všechna auta.“

Mason se obrátil k Heleně Monteithové a zazubil se na ni: „Tak to bychom měli.“

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Mason čekal trpělivě v kanceláři šerifa Barnese, až se vyřídí všechny formality s propuštěním Heleny Monteithové. Ta seděla u dveří jako v transu.

Šerif Barnes, který se snažil pochopit celou situaci, žádal, aby mu Mason všechno podrobně vysvětlil a odtrhoval se od rozhovoru s ním, jen aby si přečetl, jaké zprávy chrlí telefon.

„Pořád ještě nechápu, jak jste na to přišel."

„To je strašně jednoduché," odpověděl Mason. „Vrahem musel být někdo, kdo měl přístup k papouškovi a plánoval vraždu už dlouhou dobu. Někdo, kdo se snažil nastrčit vraždu na Helenu Watkinsovou-Sabinovou, protože o Heleně Monteithové neměl pravděpodobně ani tušení. Věděl, že si Sabin obyčejně bere papouška s sebou, když jede do srubu na zahájení rybářské sezóny, a proto začal papouška učit slova: ‚Polož tu zbraň, Heleno… Nestřílej… Bože, tys mě zastřelila.' Musel to tedy být někdo, kdo bydlel v Sabinově rezidenci a kdo zločin pečlivě připravoval. Sabin se měl vrátit v pondělí pátého, vzít si papouška a jet na ryby do srubu. Vrah všechno promyslel do posledního detailu i s tím svým falešným alibi.

Potom se mu ale plány trochu zhatily, když se pan Sabin vrátil pro papouška druhého září. Sotva si ho k sobě vzal, papoušek najednou spustil, co se právě naučil: ‚Polož tu zbraň, Heleno… Nestřílej… Bože, tys mě zastřelila!'

Nikdo se asi nikdy nedozví, co se stalo potom, ale pan Sabin se buď cítil ohrožen na životě, nebo mu šlo stálé papouškovo pokřikování prostě na nervy. Jenže nějakého papouška u sebe chtěl mít buď proto, že měl papoušky rád, nebo se možná pokoušel přelstít eventuálního vraha. Přiznám se bez mučení, že tahle výměna papoušků je mi pořád ještě záhadou a nedám si pokoj, dokud tomu nepřijdu na kloub, jestli se mi to ovšem podaří.

Jedno ale víme – že se pan Sabin polekal. Vyměnil papoušky a požádal slečnu Monteithovou, aby mu opatřila zbraň. Ale ani tato prozíravá opatření mu nebyla nic platná, vraždě stejně neušel. Vrah přirozeně předpokládal, že papoušek ve srubu je Casanova, a proto se všemožně postaral, aby pták nezahynul, než někdo objeví mrtvolu pana Sabina.

Pan Sabin se v té době domníval, že je v běhu řízení o jeho rozvodu – přesně řečeno domníval se, že jeho žena zažádala o rozvod. Byl přesvědčen, že bude brzy zase svobodný, aby se mohl po svatebním obřadu v Mexiku, kterým se dopustil bigamie, oženit naprosto legálně někde jinde.

Waid zatím číhal ve svém srubu, kam se ukryl, aby mohl odposlouchávat všechny telefonické rozhovory na Sabinově lince, a čekal na vhodný moment k provedení svého činu.“

„Proč vůbec potřeboval odposlouchávat Sabinovy hovory?“ vyptával se šerif.

„Celý jeho plán přece závisel na tom, jestli se mu podaří odletět se Stevem Watkinsem ve vhodnou chvíli, aby si tím opatřil nezvratné alibi. Pro svou cestu nemohl ale udat žádný jiný důvod, kromě schůzky s paní Sabinovou, které se mělo v New Yorku předat sto tisíc dolarů, jak to dohodl pan Sabin. Waid věděl, že pan Sabin je ve stálém telefonickém spojení se svou ženou v Renu, a chtěl mít jistotu, že všechno probíhá podle plánu.

Jak tak poslouchal Sabinovy hovory, uslyšel najednou, že pan Sabin volá pana Boldinga, experta v oboru padělků, a uvědomil si hned, že jestli pan Sabin pošle panu Boldingovi ukázky rukopisu všech osob, se kterými je v obchodním styku, bude mezi nimi nutně i jeho rukopis. A že v něm pan Bolding odhalí podle rubopisů šeků toho padělatele. Uvědomil si najednou, že nesmí ani chvilku otálet, jestli chce provést, co si předsevzal. Myslím, že by byl normálně čekal s vraždou až do osmi hodin. Ryby už nachytal a připravil taky všechny ostatní důkazy, které chtěl podvrhnout.

Pak ale uslyšel ten telefonický rozhovor. Věděl, že se musí dostat k panu Sabinovi dřív, než pan Sabin pošle ty dokumenty, a tak vyskočil a vyběhl ze srubu v takovém spěchu, že nechal dokonce na stole i nedokouřenou cigaretu, kterou tam odložil, jakmile uslyšel ten telefonický rozhovor.“

„Proč jste nám aspoň nenaznačil, že jde o Waida. Byl by teď už pod zámkem,“ zlobil se šerif.

Mason vysvětloval: „Potřeboval jsem totiž pro posílení svých důkazů, aby se Waid poděsil a fouknul. Útěk je přece taky důkazem viny. A Waid, jak vidíte, opravdu propadl panice. Sotva si uvědomil, že nezabil správného papouška, pochopil, jakým nebezpečným důkazem bude Casanova. Dalo se totiž jasně prokázat, že papoušek nepochytil svou průpovídku, když odposlouchal poslední rozčilená slova pana Fremonta C. Sabina, ale že ho někdo tahle slova pečlivě nacvičil. A ten, kdo to udělal, musel mít k papouškovi volný přístup. Jenže kromě pana Fremonta C. Sabina a jeho syna Charlese neměl k papouškovi přístup nikdo jiný než Waid. Nezapomínejte, že Steve Watkins s nimi pohromadě nebydlel a paní Sabinová už byla šest týdnů pryč.

Ze všech, kdo měli dokonalé alibi, měl papoušek nejdokonalejší. Nebyl na místě činu, jak dosvědčila paní Wintersová. Proto ani nemohl svá slova odposlouchat od pana Sabina. Když jsem včera večer prozradil tu záměnu papoušků, počítal jsem tak trochu s tím, že v místnosti může být také vrah. Pan Charles Sabin o té záměně už nějaký čas věděl, ale postaral jsem se, aby to nevěděla paní Sabinová, Steve a Waid. Waid se tedy rozhodl, že mu nezbývá než papouška zabít. Netušil, že papouškovy výroky slyšel už i někdo jiný. Víte, to je právě s papouškem vždycky ta bída. Něco ho naučíte, ale nikdy nevíte, jak často a kdy to bude opakovat.

Ale v jedné věci Waidovi přálo štěstí. Nechtěl to původně navléknout tak, aby se zdálo, že zločin spáchala Helena

Monteithová. Pravděpodobně neměl ani tušení, že nějaká Helena Monteithová existuje. Chtěl vraždu narafičit na Helenu Watkinsovou-Sabinovou. Představte si jeho zděšení, když se dozvěděl, že paní Helena Watkinsová-Sabinová má alibi, protože v době, kdy mělo k vraždě dojít, seděla údajně u soudu v Renu. A pak si najednou uvědomil, že tu je Helena Monteithová, která mu přichází jako pachatelka náramně vhod. Jenže k tomu se právě potřeboval zbavit toho papouška. Postupně ovšem nabýval znovu sebedůvěru, když uslyšel, že rozvodový rozsudek je falešný a že tedy ani paní Sabinová přece jen nemá alibi.

Teprve když se upřesnilo, kdy vlastně k vraždě došlo, a nemyslelo se už pořád jen na ten košík ryb, kterému seržant Holcomb přikládal takovou důležitost, bylo najednou jasné, že pan Sabin v deset hodin v pondělí večer už nežil a že tedy Waidovo tvrzení, že s panem Sabinem v tu dobu telefonoval, musí být lež.“

„Doufám, že bude viset,“ povzdechla si Helena Monteithová. „Zabil snad nejlepšího člověka na světě. Nedovedete si představit, jaký byl nesobecký a ohleduplný. Myslel na všechno, neušla mu ani maličkost. Nepřehlédl nic, co mohlo sloužit k mému pohodlí.“

„To rád věřím,“ přisvědčil vážně Mason. „Všechno, co dělal… Počkejte, počkejte…“

Najednou se zarazil.

„Co je?“ zeptal se šerif.

„Ta poslední vůle,“ spustil Mason rozčileně. „Sepsal tu poslední vůli vlastně, až když si vás vzal, a přece na vás nijak nepamatoval. Na každého jiného v ní ale pamatoval.“

„To je pravda,“ souhlasila Helena Monteithová.

„Proč na vás v závěti vůbec nevzpomněl?“

„Nevím, ale jistě pro to měl nějaký dobrý důvod. Stejně jsem nestála o jeho peníze, ale o něho.“

„Já tomu stejně pořád dost dobře nerozumím,“ meditoval Mason. „Pan Fremont C. Sabin sepsal přece tu poslední vůli, když

dojednával majetkové vyrovnání se svou ženou.“

„A co na tom?“ vyptával se šerif Barnes.

„Prostě to nehraje dohromady,“ vysvětloval Mason. „Pamatoval v závěti na každého, koho měl rád, jen na Helenu Monteithovou vůbec ne.“

„Nepovažoval to zřejmě za nutné,“ soudil šerif. „Oženil se s ní v Mexiku a chtěl se s ní oženit za čas znovu. Ted1 už víme, jaký pro to měl důvod. Čekal, až jeho ženě, Heleně Watkinsové-Sabinové, povolí soud rozvod. Nepočítal samozřejmě s tím, že mezitím zemře.“

Mason odporoval: „Ne, tohle vysvětlení neobstojí. Žádný obchodník nedělá poslední vůli, protože očekává, že umře, ale aby nabyla účinnosti, jestliže zemře. Vyčerpá všechny možné eventuality. Všimnete si, že je v poslední vůli zvláštní ustanovení, jak se mají Heleně Watkinsové-Sabinové vyplatit peníze v případě, že by pan Sabin zemřel dřív, než soud rozhodne o rozvodu a než tedy paní Watkinsová-Sabinová obdrží peníze podle ujednání. Jinými slovy, protože se poctivě pokusila dostát dohodě, měla být poslední vůlí zabezpečena, ať by se s panem Sabinem stalo cokoli. To ukazuje, že měl velký smysl pro slušné jednání. A přece nezabezpečil Helenu Monteithovou.“

Helena Monteithová namítla: „Ale já přece nechtěla, aby mě zabezpečil. Nebyla jsem na něj vůbec odkázaná. Vydělávám si na živobytí sama. Já…“

Mason najednou vstal a začal rázovat sem a tam po místnosti. Přitom gestikuloval, jako by si vypočítával na prstech nějaké body, které mu probíhaly myslí. Pak se najednou otočil k Delle Streetové: „Běžte, Dello, pro auto. Natankujte plnou nádrž, nezapomeňte na olej, a přijeďte k hlavnímu vchodu. Uděláme si výlet.“

Šerifa Barnese Mason poprosil: „Udělal byste mi velikou laskavost, kdybyste co nejvíc urychlil všechny formality. Jestli to

jen trochu jde, vykašlete se pro tentokrát na úředního šimla. Potřeboval bych, aby se odtud Helena Monteithová dostala teď hned.“

Šerif si ho zachmuřeně prohlížel: „Myslíte, že jí tu hrozí nějaké nebezpečí?“

Mason mu neodpověděl a zeptal se místo toho Heleny Monteithové: „Potřeboval bych, abyste mi pomohla. Chtěl bych si totiž ověřit jednu fázi vašeho alibi. Myslíte, že by to šlo?“

„Oč vám jde, pane Masone?“

„Nepochybně to pro vás bude znamenat další nervové vypětí. Hrozně nerad vás s tím otravuju, ale nedá se to jinak zařídit. Jednu maličkost bych si ovšem rád zjistil hned tady.“

„Co to má být?“ zeptala se.

„Myslím, že už znám skutečný důvod, proč pan Sabin vyměnil ty papoušky. Mám na mysli tu původní výměnu,“ odpověděl Mason.

„Před chvílí jsem sice řekl, že se asi nikdy nedozvíme, proč to udělal. Ale teď se mi zdá, že tomu přece jen přijdeme na kloub. Jestli se potvrdí můj předpoklad, je v tomhle případě ještě něco tak životně důležitého, že… Co myslíte, snesla byste cestu do Santa Delbarra? A uměla byste mi ukázat hotel a pokoj, kde jste naposled viděla svého muže?“

„Jistě,“ odpověděla. „Ale nechápu proč?“

Masonovy oči se střetly s upřeným a tázavým pohledem šerifa Barnese. „Namluvili jsme toho spoustu o tom, že se člověk nechává unášet nepřímými důkazy, a když pak dospěje k určitému názoru, vykládá si všechno v jeho světle. Je to nebezpečný zvyk, ale obávám se, že jsem se ho sám taky nevyvaroval. Nejdřív kdekoho upozorňuju, aby si dal na tuhle past pozor, a pak do ní sám skočím rovnýma nohama a ani si toho nevšimnu.“

„Nevím, pane Masone, co máte za lubem,“ řekl šerif Barnes. „Ale hodíme sebou, abychom měli ty formality co nejdřív z krku.

Požádal jsem dozorkyni, aby přinesla všechny osobní věci slečny Monteithové, které měla u sebe… A vida, tady ji máme. Zkontrolujte si, slečno Monteithová, jestli je to všechno, a hlavně si pečlivě prohlédněte obsah kabelky. Pak potvrďte, že jste věci převzala, tuhle vzadu na tom konopném obalu.“

Helena Monteithová právě podepsala potvrzenku, když do místnosti vstoupila Della Streetová a ohlásila Masonovi: „Auto už stojí venku, šéfe.“

Mason podal šerifovi ruku: „Možná že vás zanedlouho zavolám a prozatím vám mockrát děkuji, šerife.“

Vzal Helenu Monteithovou pod paži a z druhé strany se k němu připojila Della Streetová, a tak vyšli společně do svěžího vzduchu teplé noci.

Dvakrát za tu dlouhou cestu, když ujížděli po měsícem ozářené silnici do Santa Delbarra, se Helena Monteithová pokusila vyzvědět od Perryho Masona, co si od toho výletu slibuje. Mason se ale vždycky vyhnul odpovědi.

Když se ho nakonec zeptala přímo, odpověděl upřímně: „Já na mou duši nevím. Jen mi na tomhle případě pořád ještě něco nehraje. Jednotlivé detaily do sebe nezapadají, jak by měly. Abych si mohl být jistý, musím ještě něco vyšetřit. Ale bez vaší pomoci to nejde. Vím, že to pro vás je velká nervová zátěž, ale nedá se nic dělat.“

Potom už řídil dál mlčky, a teprve když se začala silnice prudce svažovat na předměstí Santa Delbarra, obrátil se k Heleně Monteithové.

„Teď mi, prosím vás, řekněte, jak se dostanu k hotelu, kde jste bydleli…“

„Žádný přepych nečekejte, je to laciný hotýlek ale…“

„Na tom nezáleží,“ přerušil ji Mason. „Jen mi řekněte, kde to je.“

„Pojedete rovně touhle ulicí, až vám řeknu, abyste zahnul,“

odpověděla.

Po obou stranách ulice, kudy uháněli, se rýsovaly proti měsíční obloze siluety palem. Pak najednou Helena Monteithová řekla: „Tady to je. Zahněte tu doprava. Ještě kousek a uvidíte ten hotel na levém rohu.“

Mason ji poslechl.

Když hotel našli zaparkoval a zeptal se Heleny Monteithové: „Pamatujete si číslo pokoje?“

„Ano, byl to pokoj číslo 29,“ odpověděla.

Mason požádal Dellu Streetovou: „Chtěl bych se do toho pokoje podívat, Dello. Běžte se zeptat úředníka v recepci, jestli ho mají obsazený. Kdyby tam někdo bydlel, tak zjistěte, kdo to je.“

Když Della Streetová zmizela za dveřmi do vestibulu, Mason zamkl auto, zavěsil se do Heleny Monteithové a vešel s ní také do hotelu. „Je tu výtah?“ zeptal se Mason.

„Ne,“ odpověděla. „Chodí se pěšky.“

Della Streetová zamířila od recepce k Masonovi. V široce otevřených očích se jí zračilo ohromení a údiv. „Šéfe,“ začala. „Já…“

„Počkejte,“ varoval ji Mason.

Vystoupili po vrzajících schodech do třetího poschodí a pak šli dlouhou chodbou, kterou pokrýval tak tenký koberec, že ani netlumil jejich kroky.

„Tyhle dveře,“ řekla Helena Monteithová.

„Já vím,“ odpověděl Mason. „Někdo v pokoji bydlí, viďte, Dello?“ zeptal se Mason.

Beze slova přikývla a Masonovi stačilo, aby se na ni podíval. Z jejího napjatého výrazu vyčetl všechno, co potřeboval.

Zaklepal. Někdo se uvnitř pohnul a ke dveřím se blížily kroky.

Mason se obrátil k Heleně Monteithové: „Připravte se na všechno. Nechtěl jsem o tom mluvit dřív, protože jsem se bál, že třebas nemám pravdu…“

Dveře se otevřely. Na prahu se objevila vysoká, vzpřímená postava muže, který si je prohlížel bystrýma šedýma očima. Byl to pohled vyrovnaného člověka, který je zvyklý sledovat neuhýbavě a bez obav vrtkavý koloběh života.

Helena Monteithová s překvapeným výkřikem uskočila, až narazila do Masona, který stál přímo za ní. Chytil ji kolem pasu a povzbuzoval ji: „Jen klid.“

„George,“ řekla takřka šeptem. „George!“

Pak opatrně napřáhla ruku, aby si na muže před sebou sáhla, jako by byl něčím nezřetelným a neskutečným a mohl se pod jejím dotykem rozplynout ve vzduchu jako mýdlová bublina.

„Ale, Heleno, miláčku,“ ozval se muž. „Co se proboha děje. Tváříš se, jako bys spatřila strašidlo… No tak, ty moje nejmilejší…“

Vrhla se mu do náruče a její vzlyky nebyly k utišení, přestože ji k sobě starší muž těsně přivinul, něžně ji hladil po ramenou a utěšoval ji konejšivými slůvky, která jí šeptal do ucha.

„Nic se přece nestalo, miláčku. Dnes odpoledne jsem ti napsal, že jsem už našel přesně takové místo, jaké jsem si přál.“

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

George Wallman seděl v rozvrzaném houpacím křesle v hotelovém pokoji. Na zemi u jeho nohou si hověla Helena Monteithová, opírala se mu o kolena a na tvářích se jí třpytily slzy štěstí. Perry Mason se uvelebil obkročmo na proutěné židli s lokty opřenými o rovné opěradlo. Della Streetová se posadila opatrně na kraj postele.

George Wallman začal vyprávět svou pomalou zpěvavou intonací: „Ano, když si Fremont nahrabal takovou spoustu peněz, změnil jsem si jméno. Kdekdo si nás pořád pletl, protože jsem mu byl hrozně podobný a potom se ještě k tomu rozneslo, že mám bratra multimilionáře. Hrozně se mi to příčilo. Nejsme sice dvojčata, ale s přibývajícím věkem se u nás u obou projevovala čím dál výrazněji rodinná podoba. A tak si nás lidé pořád pletli.

Naše maminka se jmenovala za svobodna Wallmanová. Taky Fremontův syn se jmenuje Charles Wallman Sabin. A protože mé prostřední jméno je George, začal jsem si říkat George Wallman.

Fremont si dlouho myslel, že jsem se asi zbláznil, a teprve když mě přijel navštívit do Kansasu, měli jsme příležitost pěkně si od srdce popovídat. Myslím, že tenkrát taky Fremont poprvé trochu prohlédl. Rozhodně si najednou uvědomil, jaká je to hloupost, vytknout si peníze za cíl životního snažení. Už řadu let měl, co potřeboval. A kdyby se dožil i tisíce let, na tři jídla denně by mu to stejně bohatě stačilo.“

Za chvíli Wallman pokračoval: „Víte, já byl taky hloupý, jenže zase jinak. Nikdy jsem nepřikládal penězům žádnou důležitost, a tak jsem si nedával ani nic stranou pro strýčka příhodu. Po té první Fremontově návštěvě jsme se hodně sblížili. A když jsem potom přišel sem na západ, Fremont za mnou občas jezdíval. Toulali jsme se spolu v karavance nebo jsme si zase vyjeli do jeho srubu. Fremont mi vysvětloval, že nechce, aby se o našich schůzkách

dověděli jeho obchodní kolegové, aby si snad nemysleli, že mu v hlavě přeskočilo, kdyby se náhodou dozvěděli, co jsem zač a jaké mám divné názory.

To mi jen vyhovovalo. A pak, zanedlouho po naší svatbě, si se mnou přijel Fremont pohovořit do San Molinas.“

„Copak on věděl, že jste se oženil?“ přerušil ho Mason.

„Samozřejmě. Dal mi klíče od svého srubu, abychom tam jeli na svatební cestu, a říkal, že ho mám vždycky k dispozici.“

„Tak to tedy bylo,“ divil se Mason. „Promiňte, prosím, že jsem vás přerušil. A co bylo dál?“

„Fremont přišel s tím papouškem. Zašel si pro něj domů a papoušek pořád jen opakoval: ‚Polož tu zbraň, Heleno… Nestřílej… Bože, tys mě zastřelila.‘ To se mi ani trochu nelíbilo. Víte, dost papouškům rozumím, a Casanovu jsem Fremontovi sám dal. Věděl jsem, že jestli se Casanova něco takového naučil, musel to před ním někdo pracně mnohokrát opakovat – on totiž není papoušek jako papoušek a já Casanovu znám. Upozornil jsem Fremonta, že mu asi hrozí nebezpečí. Nejdřív tomu nevěřil, ale pak se mi ho podařilo přesvědčit. Chtěl jsem papouška pozorovat, protože bych byl rád zjistil, kdo ho těm slovům naučil. Navrhl jsem tedy Fremontovi, aby si koupil jiného papouška a…“

„Takže toho druhého papouška kupoval opravdu Fremont?“

„Jistě, Fremont.“

„A dál?“ ptal se napjatě Mason.

„Fremont si koupil papouška, aby nikdo neměl podezření, že nechal Casanovu u mne. Trval jsem taky na tom, že musí mít zbraň. Požádal jsem proto Helenu, aby mi přinesla nějakou zbraň a taky pár nábojů a potom jsem to všechno dal Fremontovi. Ten odjel hned do srubu a já zase sem do Santa Delbarra, abych se tu poohlédl po nějakém vhodném místě pro kupecký krám. Noviny jsem nečetl, nikdy se s nimi nezdržuji. Čtu rád měsíčníky, biografické studie a vědecké publikace. Prosedím spoustu času v

knihovnách.“

„Budete asi muset svou životní filosofii teď trochu pozměnit. Váš bratr vám odkázal v závěti pěkné jměníčko.“

George Wallman se na chvíli zamyslel a potom se podíval na svou ženu. Něžně ji pohladil po rameni a zeptal se jí: „Tak co, holčičko, vezmeme si trochu těch peněz, abychom měli něco do začátků, když si chceme otevřít ten obchod?“

Šťastně se zasmála, ale hlas se jí zadrhl. „Dělej, jak myslíš, můj milý, štěstí se za peníze stejně koupit nedá.“

Mason vstal a kývl na Dellu Streetovou.

„Vy už jdete?“ ptal se Wallman.

„Vyřídil jsem tu všechno, co jsem potřeboval.“

Wallman také vstal, ale ještě než šel k Masonovi, aby mu srdečně potřásl rukou, sklonil se ke své ženě a políbil ji. „Podle všeho, co jsem tu slyšel, jste udělal opravdu dobrý kus práce, pane Masone,“ děkoval mu.

„Doufejme,“ odpověděl mu Mason. „A věřte, že jsem ještě jaktěživ nebyl tak spokojený s výsledkem své práce ani s klientem jako tentokrát. Tak už pojďte, Dello.“

Scházeli po vrzajících schodech na ulici. Když Mason nasedal do auta, řekla Della Streetová: „Šéfe, jsem tak šťastná, až se mi chce brečet.“

Mason zamyšleně odpověděl: „Ten člověk působí opravdu strašně sympaticky, viďte, Dello?“

Della přikývla a poznamenala: „To musí být nádherné, když člověka potká takovéhle štěstí.“

Vraceli se silnicí lemovanou palmami, která se vinula v měsíčním svitu jako stuha. Jeli mlčky a zamyšleně jako dva lidé, kteří si rozumějí i beze slov.

Za chvíli Mason zapjal rádio: „Nevím, jak vy, Dello, ale já bych měl chuť na nějaký pěkný program. Rád bych si poslechl nějaký valčík nebo třebas drnkání havajské hudby…“

V přijímači to ale nepříjemně zaječelo a zaškvikalo a Mason chytil místo hudby kus zpráv. Právě slyšel, jak hlasatel končí oznámení o něm. „… Perry Mason, známý advokát v trestních věcech.“ Pak po krátké pauze zprávy pokračovaly: „Šerif Barnes řekl pouze, že prohledal spoustu míst, než našel Richarda Waida ve srubu, který si Waid zařídil na odposlouchávání Sabinových hovorů. Za to, že ho tam vypátral, děkuje především běžné policejní praxi, ale měl při tom i kus štěstí. Seržant Holcomb z městské policie poskytl novinářům dlouhé interview a prohlásil: ‚Věděl jsem, že Waid zamíří do svého srubu. Nemohu vám tu vyjmenovat všechny důkazy, které mě vedly k tomuto závěru, ale pustil jsem se tam za ním naprosto neomylně. Podstoupili jsme tuhý boj, ale dostali jsme ho živého‘.“

Mason rádio vypnul. „Myslím, že právě teď máme policie, vražd a důkazů až po krk, Dello. Nejde mi z hlavy ten Wallman s tou svou filosofií… Mělo mě už dávno trknout, jak to ve skutečnosti je. Tolik důkazů o tom přímo bilo do čí a já je neviděl… Ale není to špatný nápad, žít si jen tak, odvádět nejlepší práci a kašlat na symboly placení, které nejsou nic jiného než lidský výmysl.“

„To není,“ souhlasila Della a za chvíli dodala: „Copak vy to tak neděláte, šéfe?“ Svezla se trochu na sedadle a zaklonila hlavu na opěradlo, takže jí měsíc zalil rysy měkkým světlem: „Jen si pomyslete, co lidí vám blahořečí…“

Zasmál se a navrhl: „Budeme radši myslet na měsíc s jeho čarovnou krásou, Dello.“

„Tak dobře,“ souhlasila Della, a pak nahmatala volant a dotkla se na chvíli Masonovy ruky.